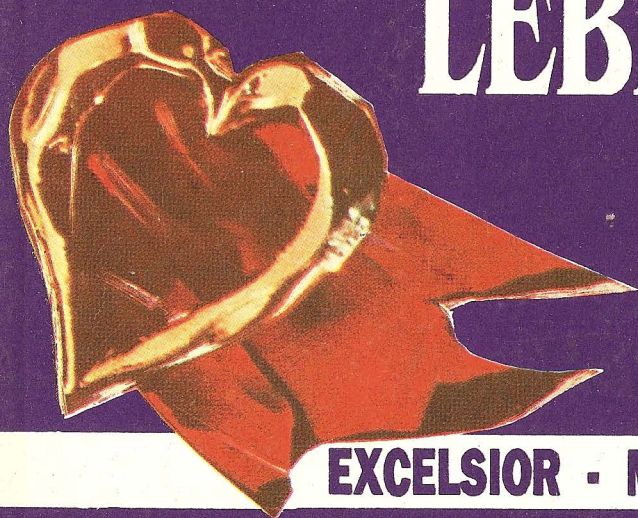

AGATHA CHRISTIE

CÂNTECUL LEBEDEI

EXCELSIOR - MULTI PRESS

AGATHA CHRISTIE

CANTECUL LEBEDEI

Consilier editorial : dr. Gh.Sprințeroiu
Coperta : Victor Ciobanu
Ilustrații : Simina Sprințeroiu
Director comercial : ing. Manea Voicu

Casa de editură " EXCELSIOR – MULTI PRESS"
mulțumește călduros S.C. "LUCEAFĂRUL" S.A –
ing. Romeo Puiu, director general, ing. Emilia Roșianu,
director tehnic, ing. Constanța Papahagi, director comercial –
pentru sprijinul acordat în tipărirea acestei cărți.

Published by agreement with
"AITKEN & STONE Limited"
for the whole work by Agatha Christie

© Agatha Christie Ltd., 1993
Traducerea de față urmează
textul original din limba engleză.
Toate drepturile asupra acestei
versiuni sunt rezervate Casei de editură
"EXCELSIOR – MULTI PRESS LTD"

ISBN 973 - 9086 - 03 - 9

AGATHA CHRISTIE

CÂNTECUL LEBEDEI

Traducerea : DOINA TOPOR

Coordonatorul editiei : CONSTANTIN TANASIE

CASA DE EDITURA

Bucuresti - 1994

Casa de editură "Excelsior – Multi Press" va publica în această formulă grafică întreaga creație a reginei absolute a literaturii polițiste, așa cum a apărut ea în "Colecția Christie", supervizată de autoare în timpul vieții sale.

Vom pune, astfel, la dispoziția cititorilor noștri cele 80 de volume ale Agathe Christie, traduse integral după original.

Cântecul lebedei

Era ora 11 într-o zi de mai la Londra. Domnul Cowan se uita pe fereastră; în spatele său se întindea, în toată splendoarea sa, salonul unui apartament din hotelul Ritz. Apartamentul respectiv fusese rezervat pentru doamna Paula Nazorkoff, faimoasa cântăreață de operă, care tocmai sosise în metropolă. Domnul Cowan, care era impresarul doamnei, aștepta să poarte o discuție cu aceasta. Întoarse capul deodată, când ușa se deschise, dar era numai domnișoara Read, secretara doamnei Nazorkoff, o față palidă, harnică din fire.

– O, iată-te, draga mea, zise domnul Cowan. Doamna nu s-a trezit încă?

Domnișoara dădu din cap că nu.

– Mi-a spus să vin în jur de zece, îi explică domnul Cowan. Aștept de o oră.

Nu manifesta nici supărare, nici surpriză. Domnul Cowan era prea bine obișnuit cu capriciile temperamentului artistic. Era un bărbat înalt, proaspăt bărbierit, cu o constituție prea plină și haine cu totul impecabile. Avea părul negru, strălucitor și dentiția de un alb de invidiat. Când vorbea, rostea neclar, oarecum legat pe "ses" din "se spune", ceea ce nu părea a fi o bâlbâială, dar nici prea departe nu era. În clipa aceea, o ușă din partea cealaltă a camerei se deschise și o cameristă franțuzoaică îngrijită intra grăbită.

– Doamna s-a trezit? întrebă Cowan înviorat. Spune-i noutățile, Elise.

Imediat, aceasta își ridică brațele spre cer.

– *Madame* e ca șaptesprezece draci în dimineața asta, nimic nu-i place! Frumoșii trandafiri galbeni pe care *monsieur* i-a trimis aseară spune că sunt foarte buni pentru New York, dar că este *imbécile* să-i fie trimiși la Londra. Aici, zice ea, trandafirii roșii sunt singurele lucruri posibile și pe dată deschide ușa și aruncă trandafirii galbeni pe coridor, pe un *monsieur, très comme il faut*, un domn ofițer. Cred că el e, pe bună dreptate, indignat!

Cowan ridică din sprâncene, dar nu manifestă alte semne de emoție. Apoi, scoase din buzunar un carnețel și notă cu creionul cuvintele "trandafiri roșii".

Elise ieși în grabă pe cealaltă ușa și Cowan se întoarse din nou la fereastră. Vera Read se așază la birou, începu să deschidă plicuri și să sorteze scrisori. Zece minute se scurseră în tăcere, după care ușa dormitorului se trânti de perete și Paula Nazorkoff intră, înfierbântată. Ca efect imediat, camera păru mai mică; Vera Read deveni și mai spălăcită, iar Cowan se retrase – o simplă siluetă în fundal.

– Ah, ha! Copii, spuse primadona, nu-i așa că sunt punctuală?

Era o femeie înaltă și, pentru o cântăreață, nu prea grasă. Brațele și picioarele rămăseseră subțiri și gâtul era o "coloană" frumoasă. Părul, care îi era răsucit într-o coadă mare peste ceafă, era negru, cu reflexe roșietice. Dacă datora cel puțin o parte din culoarea sa "Hennei", rezultatul era cât se poate de reușit. Nu era tânără, în jur de 40 de ani, cu trăsăturile feței încă frumoase, deși pielea dădea semne de oboseală și se încrețea în jurul ochilor negri. Râdea ca un copil, avea un stomac de struț, temperamentul unei fiare și faima celei mai mari soprane dramatice a epocii. Se întoarse direct către Cowan.

– Ai făcut cum ți-am spus? Ai scos pianul acela groaznic englezesc și l-ai aruncat în Tamisa?

– Ți-am adus altul și-i făcu semn spre cel ce se afla într-un colț.

Nazorkoff se repezi la el și-i ridică de pe clape capacul.

– Un "Erard", ăsta-i mai bun. Să vedem!

Frumoasa voce de soprană răsună într-un arpeggiu, apoi intonă gama de două ori, în sus și în jos, apoi ridică încet tonalitatea până la o acută, o ținu, crescă tot mai mult în intensitate, după care scăzu până când se topi în neant.

– Ah! exclamă Paula Nazorkoff cu o satisfacție nedisimulată. Ce voce frumoasă am! Chiar și la Londra am o voce frumoasă.

– Așa este, o aprobă Cowan, felicitând-o din toată inima. Și poți fi sigură că Londra o să-ți cadă la picioare precum New Yorkul.

– Chiar crezi? întrebă cântăreața.

Pe buze i se ivi un ușor zâmbet și era clar că, pentru ea, întrebarea era de uzură.

– Absolut sigur! spuse Cowan.

Paula Nazorkoff închise pianul și se îndreptă spre masă cu mersul acela ușor nesigur care se dovedea de mare efect pe scenă.

– Bine, bine, zise ea, să trecem la afaceri. Ai toate contractele la tine, prietene?

Cowan scoase niște hârtii dintr-o mapă pe care o lăsase pe un scaun.

– Nimic nu s-a schimbat prea mult, observă el, o să cânti de cinci ori la "Covent Garden", de trei ori în "Tosca" și de două ori în "Aida".

– "Aida"! Ptiu! făcu primadona, o să fie o plictiseală de nedescris. "Tosca" e cu totul altceva.

– Ah, da! o aprobă Cowan. "Tosca" e slăbiciunea ta. Paula Nazorkoff se îndreptă.

– Sunt cea mai mare Toscă din lume, declară ea simplu.

– Așa e! întări Cowan. Nimeni nu se poate compara cu tine.

– Roșcari va cânta în rolul lui Scarpia, cred?

Cowan confirmă.

– Și Emile Lippi.

– Ce? țipă Nazorkoff. Lippi – broscuța aia hidoasă care orăcăie – oac, oac, oac. Nu cânt cu el. Îl mușc! Îl zgârâi pe față!

– Ei acum, lasă, încercă el s-o liniștească.

– Îți spun că ăla nu cântă, e o corcitură de câine care latră.

– Bine, vom vedea, vom vedea....

Era prea înțelept să-i contrazică vreodată pe cântăreții plini de temperament.

– În rolul lui Cavaradossi? întrebă Nazorkoff.

– Tenorul american, Hensdale.

Ea aprobă din cap.

– E un băiețuș drăguț, cântă frumușel.

– Și Barrère urmează să-l interpreteze o dată, cred.

– El e un artist, declară doamna generoasă. Dar să-l lași pe broscoiul ăla de Lippi în Scarpia! Ptiu... nu cânt cu el!

– Lasă totul în seama mea, insistă Cowan cu darul blândeții.

Tuși și apucă un nou set de hârtii.

– Duc tratative pentru un concert special la "Albert Hall".

Nazorkoff se strâmbă.

– Știu, știu, dar toți procedează așa, interveni Cowan.

– Voi fi splendidă, va fi plin până în tavan și voi lua o grămadă de bani. Bravo!

Din nou Cowan răsfoi hârtiile.

– Iată o propunere cu totul diferită, zise el, de la lady Rustonbury. Dorește să te duci la ea să cânți.

– Rustonbury?

Primadona se încruntă în efortul de a-și aminti ceva.

– Am citit despre numele acesta recent, foarte de curând. E un oraș... sau un sat, nu-i așa?

– E adevărat, un locușor drăguț din Hertfordshire. În ceea ce privește domeniul lordului Rustonbury, Castelul Rustonbury e un adevărat lăcaș vechi feudal modernizat, cu fantome și tablouri de familie, scări secrete și un teatru improvizat particular. Doamna ne propune să înscenăm o operă întreagă, preferabil "Butterfly".

– "Butterfly"?

Cowan dădu din cap.

– Și sunt pregătiți să plătească. Va trebui să dăm gata "Covent Garden", bineînțeles, dar chiar și după aceea, vom sta bine din punct de vedere financiar. Probabil, membrii familiei regale vor fi prezenți. Ceea ce va reprezenta o reclamă formidabilă.

Doamna își ridică bărbia sa încă frumoasă.

– Am nevoie de reclamă? întrebă ea mândră.

– Nu prea găsești ceva de calitate, îi răspunse Cowan, netulburat.

– Rustonbury, murmură cântăreața, unde am văzut...

Sări deodată și, alergând spre mijlocul mesei, începu să întoarcă paginile unui ziar ilustrat care se afla acolo. Se lăsă liniște când mâna sa se opri asupra uneia dintre pagini,

apoi lăsa periodicul să cadă pe dușumea și se întoarse încet la locul său. Cu schimbările sale bruște de temperament, acum părea o cu totul altă persoană. Se purta liniștit, aproape rezervat.

– Fă toate aranjamentele pentru Rustonbury. Mi-ar place să cânt acolo, dar cu o condiție - opera trebuie să fie "Tosca".

Cowan se uită nesigur.

– Asta va fi cam dificil, pentru un spectacol particular, știi, scenografia și toate celelalte.

– "Tosca" sau nimic.

Cowan o privi cu atenție. Ceea ce văzu păru să-l convingă, dădu scurt din cap și se ridică.

– Am să văd ce pot face, spuse el calm.

Se ridică și Nazorkoff. Părea mai preocupată, decât îi stătea în obișnuință, să-și explice hotărârea.

– E cel mai mare rol al meu, Cowan. Cânt în rolul acesta cum n-a făcut-o niciodată vreo altă femeie.

– E un rol frumos, o aprobă Cowan. Jeritza a avut mare succes în el, anul trecut.

– Jeritza? strigă ea, înroșindu-se toată. Și se porni să-i împărtășească în detaliu opinia sa despre Jeritza.

Cowan, care era obișnuit să asculte părerile cântăreților despre colegii lor, așteptă, fără să-i acorde atenție, până când tirada se isprăvi și atunci spuse cu încăpățănare:

– Oricum, cântă aria "Vissi D'Arte" culcată pe burtă.

– Și de ce nu? întrebă Nazorkoff. Ce o poate împiedica? Am s-o cânt și eu pe spate, dând din picioare!

Cowan clătină din cap, cât se poate de serios.

– Nu cred că merge pe jos, o informă el. Totuși, așa ceva impresionează, știi!

– Nimeni nu poate cânta "Vissi D'Arte" ca mine, declară sigură de sine Nazorkoff. O cânt ca o voce într-o mănăstire, așa cum m-au învățat bunele călugărițe s-o cânt cu mulți ani în urmă. Cu vocea unui băiat din cor sau a unui înger, fără sentimente, fără pasiune.

– Știu, spuse Cowan mișcat. Te-am auzit, ești minunată.

– Asta-i arta, spuse primadona, să plătești prețul, să suferi, să înduri și, în cele din urmă, nu numai să știi totul, dar să ai și puterea să te întorci exact la început și să-ți recapeteți frumusețea pierdută a inimii de copil.

Cowan o cercetă curios. Ea se uita undeva departe, cu o privire ciudată, lipsită de viață și ceva din ochii aceia goliți de vreo trăire îl înfioră. Buzele abia i se deschisera ca să lase o șoaptă să treacă numai pentru ea însăși. El o prinse din zbor:

– În sfârșit, murmură ea, în sfârșit, după toți anii ăștia lungi.

II

Lady Rustonbury avea atât ambiție cât și simț artistic; și le ținea pe amândouă în frâu cu deplin succes. Norocul său era că soțului nu-i păsa nici de ambiție, nici de artă și prin urmare n-o incomoda în nici un fel. Conteul Rustonbury era un bărbat voinic, lat în umeri pe care-l interesau numai caii și nimic altceva. Își admira soția, se mândrea cu ea și se bucura că marea sa avere îi dădea posibilitatea să-și satisfacă toate dorințele. Teatrul lor particular fusese construit cu mai puțin de o sută de ani în urmă de bunicul său. Devenise principala jucărie a soției

sale – organizase deja o dramă de Ibsen acolo și o piesă ultramodernă, numai divorțuri și droguri, precum și o fantezie poetică cu o scenografie cubistă. Spectacolul următor cu "Tosca" stârnise un larg interes. Lady Rustonbury invitase la castel o mulțime de oaspeți foarte distinși exact în acest scop și toată crema londoneză se îndrepta cu mașina într-acolo ca să fie de față.

Doamna Nazorkoff și însoțitorii săi sosiseră chiar înainte de prânz. Tânărul tenor american, Hensdale, urma să cânte în rolul lui Cavaradossi și Roscari, vestitul bariton italian, în cel al lui Scarpia. Cheltuielile pentru punerea în scenă fuseseră enorme, dar nimănui nu-i păsa. Paula Nazorkoff era cât se poate de bine dispusă: încântătoare, amabilă, persoana cea mai minunată și binevoitoare. Cowan era plăcut surprins și se ruga ca starea asta de spirit să n-o părăsească.

După prânz, artiștii s-au dus la teatru, s-au familiarizat cu aranjamentul scenic și cu diferitele intrări. Orchestra cânta sub bagheta maestrului Samuel Ridge, unul dintre cei mai prestigioși dirijori britanici. Totul părea să meargă ca pe strune și, destul de ciudat, tocmai faptul acesta îl îngrijora pe domnul Cowan. Se simțea mai în largul lui într-o atmosferă agitată; această acalmie neobișnuită îl tulbura.

"Totul se desfășoară prea al naibii de liniștit" murmură în sinea sa domnul Cowan. "Doamna e ca o pisică ținută numai cu smântână. E prea frumos ca să dureze; ceva o să se întâmple".

Probabil ca rezultat al îndelungatului său contact cu lumea operei, domnul Cowan își dezvoltase un al șaselea simț și, sigur, previziunile sale erau justificate. Era chiar înainte de ora șapte seara când camerista franțuzoaică, Elise, veni disperată alergând spre el.

– Ah, domnule Cowan, veniți repede, vă implor, veniți repede!

– Ce s-a întâmplat? întrebă Cowan îngrijorat. Doamna s-a răzgândit în legătură cu ceva, vrea modificări, da, asta e?

– Nu, nu, nu *madame*, e vorba de *signor* Roscari. E bolnav; e pe moarte!

– Pe moarte? Ei, cum se poate așa ceva?

Cowan se grăbi după ea spre dormitorul italianului cel bolnav. Omulețul zăcea în pat, zvârcolindu-se tot într-o serie de contorsiuni care ar fi părut caraghioase dacă ar fi fost mai puțin grave. Paula Nazorkoff se aplecase asupra lui; îl întâmpină îngrijorată pe Cowan.

– Bine c-ai venit. Bietul nostru Roscari suferă îngrozitor. Fără îndoială a mâncat ceva.

– Mor, gemea omulețul. Mă doare... groaznic. Aoleu!

Se zvârcoli din nou, încleștându-și mâinile pe stomac și răsucindu-se pe pat.

– Trebuie să trimitem după un doctor, propuse Cowan.

Paula îl opri în momentul în care se îndrepta spre ușă.

– Doctorul trebuie să vină; el va face tot ce va putea pentru bietul suferind, tot ce se poate aranja, dar Roscari nu mai este în stare deloc să cânte în seara aceasta.

– N-am să mai cânt niciodată, mor, gemu italianul.

– Nu, nu, nu o să mori, spuse Paula. Este doar o indigestie, dar cu toate astea, îți va fi imposibil să cânți.

– Am fost otrăvit.

– Da, fără îndoială, e ptomaină, zise Paula. Elise, stai cu el până vine doctorul.

Cântăreața îl trase pe Cowan afară din cameră.

– Ce ne facem? întrebă ea.

Cowan dădu din cap neputincios. Ora era așa de avansată încât era imposibil să fie adus cineva din Londra ca să-l înlocuiască pe Roscări. Lady Rustonbury, care fusese anunțată despre îmbolnăvirea oaspetelui ei, venea în grabă pe coridor spre ei. Principala sa preocupare, ca și cea a Paulei Nazorkoff, era succesul "Toscăi".

– Dacă s-ar găsi cineva prin apropiere, se plânse primadona.

– Ah! Lady Rustonbury strigă deodată. Da, desigur! Bréon.

– Bréon?

– Da, Edouard Bréon, știți, celebrul bariton francez. Locuiește în apropiere. A fost o fotografie de-a casei sale în publicația "Country Homes" de săptămâna aceasta. Chiar el este omul.

– A picat ca din cer, strigă Nazorkoff. Bréon în rolul lui Scarpia, mi-l amintesc bine, a fost unul dintre cele mai mari roluri ale sale. Dar el s-a retras, nu-i așa?

– Am să-l aduc, spuse lady Rustonbury. Lăsați pe mine.

Ca o femeie hotărâtă ce era, ordonă să i se scoată imediat "Hispano Suiza". Zece minute mai târziu, casa de la țară a domnului Edouard Bréon fu invadată de o contesă agitată. Lady Rustonbury, de vreme ce se hotărâse, se dovedi o femeie foarte decisă și, fără îndoială, domnul Bréon își dădu seama că nu-i rămânea decât să se supună. De asemenea, trebuie să menționăm că el avea o slăbiciune pentru contese. Ca om de o origine foarte umilă, ajunsese pe culmile profesiei sale și tratase de la egal la egal cu duci, prinți și acest lucru i-a satisfăcut întotdeauna orgoliul. Totuși, de când se retrăsese în acest loc al vechii lumi

engleze, trăia un sentiment de nemulțumire. Ducea lipsa vieții pline de admiratori și aplauze, iar provincia britanică nu fusese atât de receptivă să-l recunoască ca pe o valoare, după cum își închipuise c-ar fi trebuit să se întâmple. Așa că a fost extrem de flatat și încântat de cererea contesei Rustonbury.

– Am să mă străduiesc cât mai mult, răspuse el, zâmbind. După cum știți, nu am mai cântat de mult în public. Nu-mi iau nici elevi, doar unul, doi, ca să le fac o mare favoare. Dar dacă *signor* Roscari este, din nefericire, indisponibil...

– A fost o lovitură teribilă, îl asigură lady Rustonbury.

– Nu e un cântăreț mare, zise Bréon.

Îi demonstrează pe îndelete de ce. Se pare că nu mai apăruse vreun bariton de valoare de când se retrăsese Edouard Bréon.

– Doamna Nazorkoff interpretează rolul Toscăi, îl informă lady Rustonbury. O cunoașteți, îmi închipui!

– N-am cunoscut-o niciodată, spuse Bréon. Am ascultat-o cântând o dată, la New York. O mare artistă care are simțul dramei.

Lady Rustonbury s-a simțit ușurată; niciodată nu știa la ce să te aștepti de la cântăreții aceștia; manifestau atâtea gelozii și antipatii ciudate.

Reveni în holul castelului după vreo douăzeci de minute făcând triumfătoare semn cu mâna.

– L-am adus, strigă, râzând. Dragul meu domn Bréon a fost extrem de amabil. N-am să uiț niciodată gestul său.

Toată lumea se înghesui în jurul francezului, semnele de încântare și apreciere stimulându-l. Edouard Bréon, deși se apropia de 60 de ani, era încă un bărbat frumos, înalt, brunet, cu o personalitate atrăgătoare.

– Ia să văd, zise lady Rustonbury. Unde este doamna? A, iat- o!

Paula Nazorkoff nu luase parte la primirea generoasă făcută francezului. Ea rămăsese nemișcată într-un mare scaun de stejar, în umbra șemineului. Bineînțeles că nu se făcuse focul deoarece seara era caldă și cântăreața folosea un evantai de forma unei imense frunze de palmier. Era atât de rece și distantă că gazdei sale îi fu teamă că se simțea jignită.

– Domnul Bréon. Îl conduse la cântăreață. Spuneți că încă nu ați întâlnit-o pe doamna Nazorkoff.

Cu o ultimă adiere, Paula Nazorkoff lăsă evantaiul jos și-i întinse mâna francezului. El i-o luă și se înclină, iar primadonei îi scăpă un ușor oftat.

– *Madame*, spuse Bréon, n-am cântat niciodată împreună. Asta-i pedeapsa vârstei mele! Dar destinul e bun cu mine și mi-a venit în ajutor.

Paula râse încetșor.

– Sunteți prea bun, domnule Bréon. Când eram doar o biată tânără cântăreață, am stat la picioarele dumneavoastră. În "Rigoletto", câtă artă, ce perfecțiune! Nimeni nu vă putea întrece!

– Ehei! Exclamă Bréon, simulând un suspin. Epoca mea a trecut. Scarpia, Rigoletto, Figaro, de câte ori nu i-am cântat și acum... gata!

– Ba nu, în seara asta.

– E adevărat, *madame*... am uitat. În seara asta.

– Ai cântat cu multe în "Tosca", spuse arogantă Nazorkoff, dar niciodată cu mine!

Francezul se înclină.

– Va fi o onoare, rosti el încet. E un rol mare, *madame*.

– E nevoie nu numai de o cântăreață, ci și de o actriță, sublinie lady Rustonbury.

– Foarte adevărat, îi întări spusele Bréon. Îmi amintesc de vremea când eram tânăr, în Italia, m-am dus la un mic teatru mai puțin cunoscut din Milano. Biletul m-a costat doar câteva lire, dar am auzit niște glasuri ca la "Metropolitan Opera House" din New York. Și doar o fată oarecare cânta în "Tosca"; cu un glas ca de înger. N-am să-i uit niciodată vocea din aria "Vissi D'Arte", claritatea, puritatea ei. Dar îi lipsea forța dramatică.

Nazorkoff dădu din cap.

– Asta vine mai târziu, zise ea liniștită.

– Așa e. Pe tânăra aceea – Bianca Capelli se numea – am ajutat-o personal în carieră. Datorită mie a avut șansa de a primi mari angajamente, dar a fost o proastă, din păcate, o proastă.

Ridică din umeri a regret.

– Cum adică a fost proastă?

Întrebuse fiica de 24 de ani a contesei Rustonbury, Blanche Amery, o fată subțire cu ochi mari, albaștri.

Francezul se întoarse imediat spre ea, politico.

– Vai, *mademoiselle*, s-a încurcat cu un tip de speță proastă, un ticălos, membru al Camorrei. El a dat de bucluc cu poliția și a fost condamnat la moarte; ea a venit la mine să mă implore să încerc să-i salvez iubitul.

Blanche Amery îl privea cu intensitate.

– Și l-ați salvat? întrebă ea ținându-și răsuflarea.

– Eu, *mademoiselle*, ce puteam eu face? Străin în țara aceea?

– Poate aveți influență? interveni Nazorkoff cu vocea ei plină, vibrândă.

– Dacă aveam, mă îndoiesc că mi-aș fi exercitat-o. Bărbatul acela nu merita. Dar am făcut ce-am putut pentru fată.

Zâmbi ușor și acel zâmbet o izbi deodată pe fată ca purtând pecetea a ceva deosebit de dezagreabil. Simți, în acel moment, că spusele lui nu-i exprimau gândurile.

– Ați făcut ce-ați putut, zise Nazorkoff. Foarte frumos din partea dumneavoastră și ea v-a fost recunoscătoare, nu?

Francezul ridică din umeri.

– Omul a fost executat și fata a intrat într-o mânăstire. *Eh, voilà!* Lumea a pierdut o cântăreață.

Nazorkoff râse cu poftă.

– Noi, rușii, suntem mai nestatornici, zise ea fără să-i pese.

S-a întâmplat ca Blanche Amery să-l privească pe Cowan tocmai când vorbea cântăreața și a observat privirea de uimire a acestuia ca și buzele sale care se deschiseră și apoi se închiseră la loc în semn de ascultare la o privire cu subînțeles din partea Paulei.

Majordomul apăru în prag.

– Cina, anunță lady Rustonbury, ridicându-se. Dragilor, îmi pare așa de rău pentru voi. Trebuie să fie groaznic să flămânzești întotdeauna înainte de a cânta. Dar, va urma un supeu foarte bun după aceea.

– Îl vom aștepta cu nerăbdare, zise Paula Nazorkoff. Râse încet. După aceea!

III

În teatru, primul act din "Tosca" tocmai se terminase. Auditoriul începu să freamăte, fiecare vorbind cu vecinii. Membrii casei regale, încântători și amabili, stăteau în trei fotolii de catifea din primul rând. Toți șopteau și murmurau unii către alții: părerea generală era că în primul

act, Nazorkoff nu prea se ridicase la marea ei reputație. Majoritatea celor prezenți nu-și dădeau seama că în acest act cântăreța își arătase arta, făcând economie de voce și menajându-se. Crease din Tosca un personaj ușuratic, frivol, care se juca cu dragostea, cocheta cu gelozia, acaparator. Bréon, deși nu se mai afla la apogeul gloriei sale, îl interpretă totuși în mod magnific pe cinicul Scarpia. Nu exista nici o urmă din afemeiatul fără scrupule în concepția sa despre rol. Făcu din Scarpia un personaj frumos, aproape binevoitor, având doar o urmă de subtilă răutate care se deslușea în aparența exterioară. În ultima parte, cu orga și procesiunea, când Scarpia stă pierdut în gânduri, meditănd asupra planului său de a și-o păstra pe Tosca, Bréon dăduse dovadă de toată arta sa minunată. Acum, cortina se ridica pentru al doilea act, scena din casa lui Scarpia.

De data aceasta, când Tosca intră, arta Nazorkoffei străluci brusc. Era o femeie terorizată de moarte care-și juca rolul cu siguranța unei mari actrițe. Felul ei grațios de a-l saluta pe Scarpia, nonșalanța, răspunsurile sale zâmbitoare! În această scenă, Paula Nazorkoff juca cu ochii ei; se mișca cu un calm mormântal, cu o față zâmbitoare, impasibilă. Numai ochii săi, care îi aruncau priviri scrutătoare lui Scarpia, îi trădau adevăratele sale sentimente. Și, astfel, opera continuă, cu scena torturei, disperarea Toscăi și răvășeala ei completă când se aruncă la picioarele lui Scarpia, implorându-l, în van, să aibă milă. Bătrânul lord Leconmere, un *connaissanceur* al muzicii, se mișcă impresionat și un ambasador străin de lângă el murmură:

– În seara asta, Nazorkoff se întrece pe sine însăși. Nu există o altă femeie pe scenă care să-și exprime sentimentele ca ea.

Leconmere îl aprobă.

Și-acum Scarpia își spune prețul și Tosca îngrozită, fugi de la el spre fereastră. Apoi se aude bătaia tobelor de afară și Tosca se aruncă fără vlagă pe sofa. Scarpia aplecându-se asupra ei, îi povestește cum oamenii săi ridică spânzurătoarea – și apoi liniște și din nou sunetul îndepărtat al tobelor. Nazorkoff zăcea încremenită pe sofa, cu capul atârându-i în jos, acoperit de păr aproape atingând dușumeaua. Apoi, într-un contrast uimitor cu patima și tensiunea din ultimele douăzeci de minute, vocea ei răsună înaltă și clară, așa cum îi spusese lui Cowan, vocea unui băiat din cor sau a unui înger.

"Vissi d'arte, vissi d'amore, no feci mai male ad anima viva. Con mana furtiva cuante miserie conobbi, aiuta-i".

Era vocea unui copil uimit, uluit. Apoi ea îngenunche încă o dată implorându-l până în clipa când intră Spoletta. Tosca, extenuată, cedează și Scarpia rostește cuvintele sale cu dublu înțeles care vor hotărî destinul tuturor. Spoletta pleacă. După aceea, urmează momentul dramatic în care Tosca, ridicând paharul cu vin cu mâna tremurândă, observă cuțitul pe masă și-l ascunde la spate.

Bréon se ridică, frumos cum era, întunecat, plin de pasiune. *"Tosca, finalmente mia!"* Lovitura fulgerătoare a cuțitului și şuieratul de răzbunare al Toscăi:

– *"Questo e il baccio di Tosca"* (Acesta e sărutul Toscăi!).

Niciodată nu interpretase Nazorkoff cu atâta măiestrie actul de răzbunare al Toscăi. Acele ultime șoapte

aspre: "*Muori dannato*" și, apoi, cu o voce ciudată, liniștită care umplu teatrul:

– *Oggi gli perdono!* (Acum îl iert!)

Blânda muzică sfâșietoare începu odată cu ceremonialul prin care Tosca așează câte un sfeșnic de-o parte și de alta a capului și crucifixul pe pieptul lui; a urmat o ultimă clipă, în dreptul ușii, când privi înapoi; se auzi bătaia tobelor în depărtare și cortina căzu.

De data aceasta, spectatorii izbucniră în aplauze frenetice, dar de scurtă durată. Cineva ieși repede dintr-o latură și-i vorbi lordului Rustonbury, Acesta se ridică și după câteva clipe de consultări, se întoarse și făcu semn către sir Donald Calthorp, care era un eminent medic. Aproape imediat, știrea se răspândi în sală. Ceva se întâmplase: Un accident, cineva era rănit foarte grav. Unul dintre cântăreți apăru în fața cortinei și anunță că domnul Bréon avusese, din nefericire un accident, că opera nu mai putea continua. Din nou, un zvon făcu ocolul sălii: Bréon fusese înjunghiat, Nazorkoff își pierduse mințile, își trăise rolul atât de intens încât îl înjunghiasse cu adevărat pe partenerul său. Lordul Leconmere vorbea cu ambasadorul când cineva îl atinse pe braț și, întorcându-se, dădu cu ochii de Blanche Amery.

– Nu a fost un accident, spunea fata. Sunt sigură că nu a fost un accident. N-ați auzit, chiar înainte de cină, ce povestea el despre fata din Italia? Fata aia este Paula Nazorkoff. Imediat, ea a susținut că este rusoaică, dar eu l-am observat pe domnul Cowan uitându-se uimit. Ea trebuie să-și fi luat un nume rusesc, dar el știe prea bine că ea e italiancă.

– Draga mea Blanche, o opri lord Leconmere.

– Vă spun că sunt sigură de asta. Ea are un ziar ilustrat în dormitor, deschis la pagina pe care domnul

Bréon e fotografiat în casa lui de la țară din Anglia. Ea știa înainte de a veni aici! Cred că i-a dat ceva bietului acela de italian ca să se îmbolnăvească.

– Dar, de ce? strigă lordul Leconmere. De ce?

– Nu înțelegeți? Este povestea Toscăi pe viu. El a dorit s-o aibă în Italia, dar ea i-a fost credincioasă iubitului său și s-a dus la el să încerce să-l determine să-i salveze iubitul și Bréon s-a prefăcut că o va face. În schimb, l-a lăsat să moară. Și acum, în sfârșit, a sosit ora ca ea să se răzbune. N- ați auzit cum a șuiert "eu sunt Tosca"? I-am văzut fața lui Bréon și-atunci el a înțeles... A recunoscut-o!

În cabina ei, Paula Nazorkoff stătea nemișcată, cu o haină albă de hermină pe ea. Cineva bătu la ușă.

– Intră, spuse primadona.

Elise intră. Plângea cu sughițuri.

– *Madame, madame*, el a murit! Și...

– Da?

– *Madame*, cum să vă spun? Sunt doi domni de la poliție aici; vor să vă vorbească.

Paula Nazorkoff se ridică drept în picioare.

– Mă duc eu la ei, spuse liniștită.

Scoase un colier de perle de la gât și-l puse în mâinile franțuzoaicei.

– Astea sunt pentru tine, Elise; ai fost o fată bună. Eu n-o să am nevoie de ele acolo unde mă duc. Înțelegi, Elise? N-o să mai cânt "Tosca" din nou.

Rămase o clipă lângă ușă, cu privirea mângâind lucrurile din cabină, ca și cum își rememora treizeci de ani de carieră. Apoi încet, printre dinți, murmură ultimul vers dintr-o altă operă:

"La commedia e finita!"

Afacerea de la bungalow

M-am gândit la ceva, zise Jane Helier.

Pe fața sa frumoasă apăruse un zâmbet încrezător ca al unui copil care așteaptă să fie îndemnat. Era un zâmbet asemănător celui care impresiona spectatorii seara, la Londra, și care îi îmbogățea pe fotografi.

– S-a întâmplat unei prietene, continuă ea cu grijă.

Toți făcură gesturi încurajatoare, dar ușor ipocrite. Colonelul Bantry, doamna Bantry, sir Henry Clithering, doctorul Lloyd și bătrâna Miss Marple erau cu toții convinși că "prietena" era Jane însăși. Nu prea ar fi fost în stare să-și amintească sau s-o intereseze ceva care s-ar fi întâmplat altcuiva.

– Prietena mea, continuă Jane, (n-am să-i dezvălui numele) era actriță, o foarte cunoscută artistă.

Nimeni nu și-a exprimat surprinderea. Sir Henry Clithering se gândi în sinea sa: "Mă întreb câte fraze vor urma până când va uita că e vorba de o poveste despre altcineva și va spune "eu" în loc de "ea"?

– Prietena mea se afla într-un turneu în provincie, acum un an sau doi. Cred că ar fi mai bine să nu vă spun denumirea localității. Era un oraș pe Tamisa, nu departe de Londra. L-aș numi...

Se opri și se încruntă încurcată. Chiar și inventarea unui simplu nume părea să fie prea mult pentru ea. Sir Henry îi veni în ajutor.

– Să-i spunem Riverbury? îi sugeră el grav.

- O, da, ăsta se potrivește de minune. Riverbury, am să țin minte. Ei bine, cum vă spuneam, asta, prietena mea era la Riverbury cu compania ei și s-a întâmplat un lucru foarte curios.

Își încruntă sprâncenele din nou.

- E foarte dificil, se plânse, să spui ceea ce vrei. Amesteci faptele și le povestești întâi pe cele nepotrivite.

- Ai început minunat, o încurajă doctorul Lloyd. Continuă!

- Deci, se întâmplă acest lucru curios. Prietena mea a fost trimisă la secția de poliție. Și se duse. Se părea că avusese loc o spargere la un bungalou de pe malul apei, îl arestaseră pe un tânăr care spunea o poveste foarte ciudată. Așa că poliția a chemat-o pe ea. Nu mai fusese la o secție de asta, dar cei de- acolo au fost foarte drăguți cu ea, chiar foarte drăguți.

- De asta nu mă îndoiesc, zise sir Henry.

- Sergentul - cred că era sergent, sau ar fi putut fi inspector - i-a oferit un scaun, i-a explicat cum stau lucrurile și, bineînțeles, mi-am dat seama de îndată că era o greșeală...

"Aha, se gândi sir Henry, iată-ne ajunși la *eu*. Mă și așteptam".

- Prietena mea a spus așa, continuă Jane, cât se poate de senină, fără să-și dea seama că se auto-trădase. Ea le explică cum repetase cu dublura ei la hotel și că nu auzise niciodată de acest domn Faulkener. Și sergentul a spus: domnișoară Hel...

Se opri și se înroși.

- Domnișoară Helman, îi sugeră sir Henry, făcându-i cu ochiul.

- Da, da, merge. Mulțumesc. El zise: "Ei bine, domnișoară Helman, cred că trebuie să fie o greșeală pentru că știu că stați la Bridge Hotel" și a întrebat dacă aş avea vreo obiecție să îl confrunt sau să fie confruntată? Nu-mi amintesc.

- Nu prea contează, interveni sir Henry ca s-o liniștească.

- Oricum, cu tânărul. Așa că am spus. Bineînțeles că nu. Atunci ei l-au adus și au zis: "Aceasta e domnișoara Helier" și...o!

Jane se întrerupse, rămânând cu gura căscată.

- Nu face nimic, draga mea, o consolă Miss Marple. Noi trebuie să ghicim, știi. Și nu ne-ai dat numele locului sau ceva care are vreo importanță.

- Dar am vrut să vă povestesc ce și cum s-a întâmplat altcuiva. Dar e greu, nu-i așa! Uți așa de ușor.

Toată lumea a asigurat-o că era foarte dificil, a liniștit-o și a mângâiat-o, așa că ea continuă cu povestea în care părea a fi implicată.

- Era un bărbat drăguț, destul de arătos. Tânăr, cu părul roșu. Deschise gura când mă văzu. Și sergentul întreabă: "Aceasta-i doamna?" El a răspuns: "Nu, cum să fie. Ce măgar am fost!" I-am zâmbit și am zis că nu face nimic.

- Îmi pot imagina scena, interveni sir Henry.

Jane Helier se încruntă.

- Ia să văd, cum să povestesc mai departe?

- Poate ne spui despre ce era vorba, dragă, o îndemnă Miss Marple, cu atâta blândețe încât nimeni nu putea s-o suspecteze de ironie. Adică, ce greșeală făcuse tânărul și ceva despre spargere.

- O, da, își reveni Jane. Ei bine, știți, acest tânăr - îl chema Leslie Faulkener - scrisese o piesă. De fapt,

comisese mai multe, dar nici una nu fusese jucată. Și el îmi trimisese mie ultima sa piesă ca să o citesc. Nu știam de ea, pentru că, desigur, mi se trimit sute de piese și eu, personal, citesc puține, numai pe cele despre care știu ceva. Oricum, asta era și, se pare că domnul Faulkener primise o scrisoare de la mine, numai că s-a dovedit că de fapt, nu era cu adevărat de la mine, înțelegeți...

Se opri neliniștită și toți au asigurat-o că au înțeles.

– În care îi spuneam că am citit piesa, că mi-a plăcut foarte mult, îi ceream să vină să discute cu mine. Și îi indicam adresa - The Bungalou, Riverbury. Așa că domnul Faulkener a fost extrem de încântat și a sosit la acest loc - The Bungalou. O servitoare i-a deschis ușa, el a întrebat de domnișoara Helier și ea a răspuns că domnișoara Helier e înăuntru, îl așteaptă și l-a condus în sufragerie unde o femeie se îndreptă spre el. De fapt el a luat-o pe ea drept mine, ceea ce pare foarte ciudat deoarece mă văzuse jucând și fotografiile mele sunt foarte binecunoscute, nu-i așa?

– De-a lungul și de-a latul Angliei, sări prompt doamna Bantry. Dar, adesea, e o mare diferență între o fotografie și original, dragă Jane. E o deosebire și mai mare între persoana de sub reflectoare și cea de pe stradă. Ține minte că nu orice actriță rezistă testului așa de bine ca tine.

– Ei bine, continuă Jane, ușor alinată, poate că așa e. Oricum, el a descris-o pe femeie ca înaltă, blondă, cu ochi mari, albaștri, foarte frumoasă, așa încât cred că trebuie să-mi fi semănat puțin. El nu a bănuțit nimic. Ea s-a așezat și a început să-i vorbească despre piesă, asigurându-l că era nerăbdătoare să o interpreteze. În timp ce discutau, li s-au adus cocteiluri și domnul Faulkener luă unul

din politețe. Ei bine, asta e tot ce-și amintește, că a băut cocteilul. Când s-a trezit sau și-a revenit, sau oricum i-ați zice, zăcea afară, pe drum, lângă un gard viu, ca să nu fie în pericol de a fi călcat de vreo mașină. Se simțea foarte ciudat și amețit, așa de tare că abia a reușit să se ridice, împleticindu-se pe drum, fără să știe încotro mergea. A zis că, dacă ar fi fost în deplinătatea simțurilor, s- ar fi întors la Bungalou și ar fi încercat să afle ce s-a întâmplat. Dar se simțea ca un prost amețit și umbla fără să știe prea bine ce făcea. Începuse tocmai să-și revină când poliția l-a arestat.

– De ce a fost arestat? întrebă doctorul Lloyd.

– O! Nu v-am spus? zise Jane, făcând ochii mari. Ce stupidă sunt! Jaful!

– Ai menționat o spargere, dar n-ai spus unde, ce și de ce, îi reaminti doamna Bantry.

– Ei bine, acest bungalou, bineînțeles cel la care s-a dus, nu era deloc al meu. Aparținea unui om al cărui nume era...

Din nou Jane se încruntă.

– Vrei să fiu eu iar nașul? o întrebă sir Henry. Furnizez pseudonime pe gratis. Descrie-l pe proprietar și eu îi dau numele.

– Aparținea unui orășean bogat, cu rangul de cavaler.

– Sir Herman Cohan, propuse sir Henry.

– Merge de minune. Îl luase pentru o doamnă, soția unui actor, ea însăși fiind actriță.

– Să-i spunem actorului Claud Leason, zise sir Henry, iar doamna, cred că era cunoscută după numele de artistă, să-i zicem domnișoara Mary Kerr.

– Văd că sunteți teribil de inteligent, remarcă Jane. Nu știu cum de vă vin în minte așa de ușor lucruri

de-astea. Știți, aceasta era un fel de căsuță de weekend pentru sir Herman - ați zis Herman? -și pentru doamnă. Desigur, soția sa nu știa nimic.

- După cum se întâmplă adesea, oftă sir Henry.

- Și el îi dăruise acestei actrițe o mulțime de bijuterii, printre care niște smaralde foarte frumoase.

- Ah! exclamă doctorul Lloyd, acum ajungem acasă!

- Aceste bijuterii erau în bungalou, închise doar într-o casetă. Poliția susține că a fost o mare nesăbuiință - oricine ar fi putut-o lua.

- Vezi, Dolly, interveni colonelul Bantry. Ce tot îți spun eu?

- După câte am observat eu în viață, îi replică doamna Bantry, întotdeauna, cei groaznic de precauți își pierd lucrurile. Eu nu mi le închid într-o casetă, le țin într-un sertar, sub ciorapii mei. Și așa zice că, dacă aia - cum îi zice? - Mary Kerr ar fi făcut la fel, nu i le-ar fi furat nimeni niciodată.

- Ba da, o contrazise Jane, pentru că s-a umblat în toate sertarele și conținutul lor a fost aruncat afară.

- Atunci nu căutau, de fapt, bijuteriile, conchise doamna Bantry. Au vrut documente secrete. Așa cum se întâmplă întotdeauna în cărți.

- N-am idee de documente secrete, spuse cu îndoială în glas Jane. N-am auzit niciodată de așa ceva.

- Nu-ți fă probleme, domnișoară Helier, o potoli colonelul Bantry. Divagațiile lui Dolly nu trebuie luate în serios.

- În legătură cu jaful, îi reaminti sir Henry.

- Da. La poliție a sunat cineva care s-a recomandat ca domnișoara Mary Kerr. S-a plâns că bungaloul a fost prădat și a pomenit de un tânăr cu părul roșu care fusese

pe acolo în dimineața aceea. Servitoarei i se păruse un tip ciudat și nu-l lăsase să intre, dar mai târziu, l-au văzut ieșind pe o fereastră. L-a descris așa de exact pe om că poliția l-a arestat într-o oră, el le-a spus povestea sa și le-a arătat scrisoarea de la mine. Și, cum v-am mai zis, m-au adus și, când m-a văzut, s-a exprimat cum știți... mă rog, că nu fusesem eu deloc!

– O poveste foarte curioasă, se miră doctorul Lloyd. Domnul Faulkener o cunoștea pe această domnișoară Kerr?

– Nu, n-o cunoștea sau a pretins asta. Dar n-am ajuns încă la partea cea mai curioasă. Polițiștii s-au dus, bineînțeles, la bungalou, au găsit totul cum v-am relatat - sertarele trase, bijuteriile dispăruseră și acolo nu era nimeni. Abia după câteva ore Mary Kerr se întoarce și atunci n-a recunoscut că le telefonase vreodată, dimpotrivă, a susținut că era prima oară că auzea de așa ceva. Se părea că primise un telefon, în dimineața aceea, de la un director de teatru care-i oferea cel mai important rol și-i fixa o întâlnire așa încât, normal, ea s-a repezit la Londra. Când a ajuns a descoperit că totul fusese o farsă. Nu i se trimisese nici o telegramă vreodată.

– O înscenare destul de obișnuită ca să o îndepărteze, comentă sir Henry. Dar servitorii?

– Același lucru s-a întâmplat și la bungalou. Era doar una, i s-a telefonat, după toate aparențele de către Mary Kerr, care i-a spus că uitase acolo un lucru foarte important. I-a cerut servitoarei să-i aducă la Londra o anumită geantă care se afla într-un sertar din dormitorul său. Trebuia să prindă primul tren. Fata a făcut întocmai, închizând, desigur, casa; dar când a sosit la clubul domnișoarei Kerr, unde urma să-și întâlnească stăpâna, a așteptat-o degeaba.

– Hm, făcu sir Henry. Încep să înțeleg. Casa a rămas goală și ca să intri printr-una din ferestre prezenta unele dificultăți, îmi imaginez. Dar nu prea văd pe unde să intre domnul Faulkener. Cine a sunat la poliție, dacă nu a fost domnișoara Kerr?

– Tocmai asta nu știe nimeni și nici nu s-a aflat vreodată.

– Curios, zise sir Henry. Tânărul s-a dovedit a fi, cu adevărat, persoana care pretindea că e?

– O, da, partea asta a fost în regulă. El chiar primise scrisoarea care se presupunea că ar fi fost de la mine. Nu semăna câtuși de puțin cu scrisul meu de mână, dar, evident, el nu avea de unde să-l cunoască.

– Bine, hai să sintetizăm lucrurile, propuse sir Henry. Corecți-mă dacă greșesc. Doamna și servitoarea sunt îndepărtate din casă. Tânărul este adus acolo cu ajutorul unei scrisori false - fapt căruia i se dă și o culoare locală pentru că în săptămâna aceea jucai într-adevăr la teatrul din Riverbury. Tânărul este drogat, se sună la poliție ca bănuielile să le îndrepte asupra lui. Are loc și un jaf adevărat. Înțeleg că bijuteriile au dispărut.

– O, da.

– Au fost vreodată recuperate?

– Nu, niciodată. De fapt, cred că sir Herman a încercat să mușamalizeze lucrurile cum a știut mai bine. Dar nu a reușit și mi se pare că, în consecință, soția sa a început procedurile de divorț. Totuși, nu știu exact.

– Ce s-a întâmplat cu domnul Leslie Faulkener?

– I s-a dat drumul până la urmă. De la poliție s-a spus că nu există suficiente probe împotriva lui. Nu vi se pare totul cam ciudat?

– Absolut ciudat. Prima întrebare este a cui poveste s-o crezi? Așa cum ați povestit-o, domnișoară Helier, am observat că înclinați să-i dați crezare domnului Faulkener. Aveți vreun motiv pentru asta în afară de propriul dumneavoastră instinct?

– Nu, nu, zise Jane fără să vrea. Cred că n-am. Dar era atât de drăguț și-și cerea atâtea scuze pentru că m-a confundat cu altcineva încât simt că el trebuie să fi spus adevărul.

– Înțeleg, zâmbi sir Henry. Dar trebuie să recunoașteți că el ar fi putut inventa povestea cu foarte multă ușurință. Putea să scrie singur scrisoarea susținând că a primit-o de la dumneata. De asemenea, putea să se drogheze singur după ce ar fi comis spargerea cu succes. Dar mărturisesc că nu văd în ce-ar consta mobilul. Mai ușor era să intre în casă, să se servească și să dispară în liniște, numai dacă nu cumva a fost zărit de cineva în împrejurimi și și-a dat seama singur că a fost văzut. Atunci ar fi putut pune la cale în grabă planul acesta de a îndepărta bănuiala de la el și ar fi avut un alibi pentru prezența sa acolo.

– Era elegant? întrebă Miss Marple.

– Nu cred, zise Jane. Nu, cred că era cam strâmtorat.

– Toată povestea pare curioasă, fu de părere doctorul Lloyd. Trebuie să mărturisesc că dacă acceptăm varianta tânărului ca adevărată, cazul devine mult mai dificil. De ce să-l atragă femeia necunoscută, care a pretins să fie domnișoara Helier, pe acest om necunoscut în afacere? De ce să înceneze o comedie atât de elaborată?

– Spune-mi, Jane, întrebă doamna Bantry. A fost vreodată confruntat tânărul Faulkener cu Mary Kerr, în vreun stadiu al anchetei?

– Nu prea știi, încercă Jane, uimită, să-și amintească.
– Pentru că dacă el nu a fost, cazul este rezolvat! declară doamna Bantry. Sunt sigură că am dreptate. Ce e mai ușor decât să pretinzi că ești chemată la Londra?

Îi telefonezi servitoarei tale din Paddington sau din oricare gară la care sosești și când ea vine la Londra, tu te întorci la bungalou din nou. Tânărul vine cum a fost invitat, este drogat, se înscenează jaful, răvășind lucrurile cât se poate de mult. Telefonezi la poliție, dai descrierea țăpului ispășitor și pleci din nou la Londra.

Apoi, te întorci mai târziu cu un tren și faci pe surprinsa inocentă.

– Dar de ce și-ar fura propriile ei bijuterii, Dolly?

– Așa fac ele întotdeauna, sublinie doamna Bantry. Și oricum, pot să mă gândesc la sute de motive. S-ar fi putut ca ea să aibă nevoie de bani urgent, bătrânul sir Herman nu i-ar fi dat, probabil, cash, așa că pretinde că i s-au furat bijuteriile și le vinde în secret. S-au poate că era șantajată de cineva care amenința să-i spună soțului ei sau soției lui sir Herman. Sau ea vânduse deja bijuteriile și cum sir Herman devenise hapsân și cerea să i le arate, a fost nevoită să pună ceva la cale. Așa se procedează de multe ori în cărți. Sau poate că vroia să le dea la remontat și primise imitații. Sau - asta e o idee foarte bună și nu prea mult utilizată în romane - ea pretinde că i s-au furat, face o criză îngrozitoare și el îi dă unele noi. În felul acesta ea pune mâna pe două rânduri de bijuterii în loc de unul. Sunt sigură că tipul ăsta de femeie este teribil de vicleană.

– Ce deșteaptă ești, Dolly, declară plină de admirație Jane. Niciodată nu m-am gândit la așa ceva.

– Poți să fii inteligentă, dar ea nu spune că ai dreptate, observă colonelul Bantry. Eu înclin să-l bănuiesc

pe nobilul orășean. El știa ce telegramă să trimită ca s-o îndepărteze pe doamnă și putea să aranjeze restul destul de ușor cu ajutorul unei noi prietene. Se pare că nimeni nu s-a gândit să-i ceară lui un alibi.

– Ce credeți, Miss Marple, întrebă Jane, adresându-se bătrânei doamne care stătea liniștită, încruntată și uimită.

– Draga mea, chiar că nu știu ce să zic. Sir Henry va râde, dar nu-mi reamintesc nici o întâmplare asemănătoare petrecută în sat care să mă ajute de data aceasta. Desigur, sunt mai multe aspecte care se explică de la sine. De exemplu, cel al servitoarei. Într-un... să-i zicem... menaj nereglementar de tipul pe care îl descrii, servitoarea angajată este, fără îndoială, perfect conștientă de starea lucrurilor și o fată cu adevărat la locul ei nu-și va lua o asemenea slujbă - mama ei nu- i va permite nici o clipă. Așa că mă gândesc că putem considera că fata nu era o persoană demnă de încredere. Ea trebuie să fi avut legătură cu hoții. Să le lase casa deschisă și să plece într-adevăr la Londra, prefăcându-se că a primit mesajul la telefon ca să elimine orice suspiciune care ar fi planat asupra sa. Trebuie să mărturisesc că aceasta pare soluția cea mai probabilă. C-ar fi implicați niște hoți obișnuiți asta ar fi foarte ciudat. Presupune mult mai multe cunoștințe decât posedă o simplă servitoare.

Miss Marple făcu o pauză și apoi continuă dusă pe gânduri:

Simt că a existat ceva, ei bine, ceea ce aș putea descrie ca un sentiment personal în legătură cu întreaga afacere. De exemplu, să presupunem că cineva nutrește o veche dușmănie? O tânără actriță cu care el nu s-a purtat

bine? Nu credeți că aceasta ar explica mai bine cum stau lucrurile? O încercare deliberată de a-l băga pe nobil în bucluc. Cam așa arată. Și totuși, asta nu mă satisface pe deplin...

– Doctore, n-ați spus nimic, zise Jane. V-am uitat.

– Întotdeauna sunt uitat, răspunse trist medicul cu părul grizonat. Trebuie să fiu o persoană foarte nereprezentativă.

– O, nu! îl contrazise Jane. Vă rog spuneți-ne ce credeți.

– Sunt, de fapt, de acord cu soluțiile tuturor și, în același timp, cu nici una. La rândul meu am o teorie cam departe de subiect și probabil cu totul eronată, potrivit căreia soția trebuie să aibă ceva legătură cu afacerea. Mă refer la soția lui sir Herman. N-am motive să cred asta numai că veți fi surprinși să aflați ce lucruri extraordinare, cu totul ieșite din comun îi trec prin cap unei soții înșelate.

– O doctore Lloyd, strigă Miss Marple emoționată. Ce inteligent din partea dumitale. Nu m-am gândit niciodată la biata doamnă Pebmarsh. Jane o privi curioasă.

– Doamna Pebmarsh? Cine e doamna Pebmarsh?

– Zău... ezită Miss Marple. Nu știu dacă se potrivește. E o spălătoreasă. A furat un ac cu opal care era prins de o bluză și l-a pus în casa altei femei.

Jane Marple arăta mai absconsă decât oricând.

– Și asta îți lămurește toată problema, Miss Marple, zise sir Henry clipind.

Spre surpriza sa, Miss Marple clătină neajutorată din cap.

– Nu, mă tem că nu. Trebuie să mărturisesc că treburile mă depășesc complet. Dar, ceea ce îmi dau seama

e că femeile trebuie să facă front comun; într-un caz de extremă urgență este necesar să fii de partea celor de sexul tău. Cred că aceasta este morala povestirii domnișoarei Helier.

– Recunosc că această deosebită semnificație etică a misterului mi-a scăpat spuse, pe un ton grav, sir Henry. Poate o să-mi dau seama de ea, mai clar, când domnișoara Helier ne va dezvălui soluția.

– Poftim? întrebă Jane uitându-se cam uimită.

– Tocmai conchideam ca în limbajul copiilor că "ne lăsăm bătuți". Și numai dumneata, domnișoară Helier, ai marea onoare de a prezenta un mister atât de derutant încât și Miss Marple trebuie să se lase învinsă.

– Vă lăsați cu toții bătuți? întrebă Jane.

– Da. După un minut de tăcere, timp în care îi așteptă pe ceilalți să vorbească, sir Henry s-a făcut din nou purtător de cuvânt. Adică ne menținem sau renunțăm la soluțiile schițate pe care am încercat să le prezentăm. Câte una pentru fiecare bărbat, două pentru Miss Marple și o jumătate de duzină din partea doamnei B.

– N-a fost o duzină, îl contrazise doamna Bantry. Ci numai variații pe o temă principală. Și de câte ori trebuie să repet să nu mai mi se spună doamna B.

– Deci, vă lăsați bătuți, repetă Jane gânditoare. Asta-i foarte interesant.

Se rezemă în scaun și începu să-și pilească unghiile cam distrată.

– Haide, Jane, care-i soluția? o întrebă doamna Bantry.

– Soluția?

– Da. Ce s-a întâmplat de fapt?

Jane se holbă la ea.

– N-am nici cea mai vagă idee.

– Poftim?

– Întotdeauna v-am admirat. V-am considerat pe toți atât de inteligenți că mi-ați putea explica.

Toți se simțeau agasați. Era foarte bine că Jane arăta așa frumoasă, dar în clipa asta, li se părea că mersese cu prostia prea departe. Chiar și frumusețea transcendentală nu poate fi o scuză.

– Vrei să spui că nu s-a descoperit niciodată adevărul? întrebă sir Henry.

– Nu. De aceea, zic, mă gândeam că mă veți putea lămuri.

Jane vorbea ofuscată. Era clar că ea simțea ceva ca și cum ar fi avut un necaz.

– Ei bine, eu... eu... începu colonelul Bantry, fără să reușească să termine.

– Ești cea mai complicată fată, Jane, zise soția sa. Oricum, sunt sigură și întotdeauna voi fi sigură că am avut dreptate. Dacă măcar mi-ai spune numele adevărate ale oamenilor voi fi cu adevărat sigură.

– Nu cred că aș putea face asta, zise Jane încet.

– Nu, dragă, interveni Miss Marple. Domnișoara Helier nu poate face asta.

– Ba cum să nu, insistă doamna Bantry. Nu fi așa de scrupuloasă, Jane. Noi, oamenii mai în vârstă trebuie să știm câte ceva și despre un scandal. În orice caz, spune-ne cine era magnatul din Londra.

Dar Jane refuză, dând din cap și Miss Marple, în felul ei demodat, continuă să o susțină pe fată.

– Trebuie să fi fost o treabă foarte supărătoare, observă ea.

– Nu, confirmă Jane. Cred... cred că m-am bucurat.
– Bine, poate, cred că a spart monotonia. În ce piesă jucai?

– "Smith".

– O, da. E o piesă de Somerset Maugham, nu-i așa? Cred că sunt foarte inteligent scrise. Le-am văzut aproape pe toate.

– O repetați ca să mergeți în turneul din toamna următoare, nu-i așa? Întrebă doamna Bantry.

Jane îi confirmă spusele.

– Bine, zise Miss Marple ridicându-se. Trebuie să mă duc acasă. S-a făcut așa târziu! Dar am avut o seară foarte plăcută. Cât se poate de neobișnuită. Cred că povestea domnișoarei Helier va câștiga premiul. Sunteți de acord?

– Îmi pare rău că sunteți supărați pe mine. Mă refer la faptul că nu cunosc sfârșitul. Ar fi trebuit s-o spun mai de mult.

Vocea sa era melancolică. Doctorul Lloyd se arătă galant cu acest prilej.

– Dragă domnișoară, de ce-ar fi trebuit? Ne-ați oferit o problemă bună pentru rezolvarea căreia e nevoie să ne ascuțim mintea. Mie îmi pare rău numai de faptul că nici unul dintre noi n-a putut s-o soluționeze în mod convingător.

– Vorbește pentru dumneata, zise doamna Bantry. Eu am rezolvat-o. Sunt convinsă că am dreptate.

– Știi, că într-adevăr ai, o aprobă Jane. Tot ceea ce ai propus sună a fi probabil.

– La care din cele șapte soluții ale ei te referi? Întrebă sir Henry că s-o cicălească.

Doctorul Lloyd, curtenitor, o ajută pe Miss Marple să-și pună galoșii. "Mi i-am luat doar preventiv", îi explică

bătrâna doamnă. Doctorul urma s-o însoțească până la vechea ei căsuță. Înfășurată în mai multe șaluri de lână, Miss Marple le ură încă o dată la fiecare noapte bună. Se apropie de Jane Helier la urmă și aplecându-se spre ea, șopti ceva la urechea actriței. Jane lăsă să-i scape o exclamație de uimire și încă atât de tare că ceilalți își întoarseră capetele.

Zâmbind și dând din cap, Miss Marple plecă, în timp ce Jane Helier se uita după ea cu îngrijorare.

– Vii la culcare, Jane? o întrebă doamna Bantry. Ce ți s-a întâmplat? Te uiți de parcă ai fi văzut o stafie.

Cu un oftat adânc, Jane își reveni, le zâmbi frumos și încântător celor doi bărbați și-și urmă gazda sus pe scară. Doamna Bantry intră și ea în camera fetei.

– Focul tău aproape s-a stins, se supără doamna Bantry, încercând să-l învioreze, fără succes, cu cleștele. Pesemne că nu l-au făcut cum trebuie. Ce proaste sunt servitoarele astea. Cred totuși c-am întârziat în seara asta mai mult. Da, chiar, e trecut de ora unu!

– Crezi că sunt mulți oameni ca ea? întrebă Jane Helier.

Stătea pe marginea patului cufundată aparent în gânduri.

– Ca servitoarea?

– Nu. Ca bătrâna aia nostimă, cum o cheamă, Marple?

– O! Nu știu. Cred că este un tip cât se poate de neobișnuit dintr-un sat mic.

– O, dragă, nu știu ce să fac, se plânse Jane. Oftă adânc.

– Ce s-a întâmplat?

– Sunt îngrijorată.

– Din ce cauză?

– Dolly, Jane Helier avea un aer solemn de prost augur. Știi ce mi-a șoptit bătrâna aceea ciudată înainte de a ieși pe ușă, în seara asta?

– Nu. Ce?

– Mi-a spus așa: *"Eu n-aș face-o dacă aș fi în locul tău, draga mea. Niciodată nu te lăsa prea mult în puterea altei femei, chiar dacă ești convinsă că ți-e prietenă în acel moment."* Știi, Dolly, e teribil de adevărat.

– Maxima? Da, poate că e. Dar nu văd unde se aplică.

– Cred că nu poți niciodată să ai încredere totală într-o femeie. Și aș fi la cheremul ei. Nu m-am gândit la asta.

– Despre ce femeie vorbești?

– Netta Greane, dublura mea.

– Ce Dumnezeu știe Miss Marple despre dublura ta?

– Presupun că a ghicit, dar nu înțeleg cum.

– Jane, ești așa de bună să-mi spui imediat despre ce vorbești?

– Povestirea. Cea pe care v-am spus-o. O, Dolly, o știi pe femeia aceea care mi l-a luat pe Claud?

Doamna Bantry dădu din cap, gândindu-se la prima din căsătoriile nefericite ale Janei cu Claud Averbury, actorul.

– El s-a însurat cu ea și eu aș fi putut să-i spun ce va urma. Claud nu știe dar ea trăiește cu sir Joseph Salmon, își petrece weekend-urile cu el la bungaloul de care v-am povestit. Am vrut s-o desconsfir, ca toată lumea să știe ce tip de femeie este. Și înțelegi, cu un jaf, totul ar fi ieșit la iveală.

– Jane! rămase cu gura căscată doamna Bantry. Tu ai fost cea care ai pus la cale întreaga poveste pe care ne-ai spus-o?

Jane dădu afirmativ din cap.

– De aceea am ales "Smith". Eu interpretez rolul servitoarei, știi. Așa că aș fi fost pregătită. Și când ei ar fi trimis după mine de la secția de poliție ar fi fost cel mai ușor lucru din lume să le spun că repetam rolul cu dublura mea la hotel. Bineînțeles, în realitate, noi am fi fost la bungalow. Eu aveam doar să deschid ușa și să aduc cocteilurile și Netta ar fi pretins că sunt eu. El n-avea să mă mai vadă niciodată, așa încât nu mă temeam că ar fi recunoscut-o. Și, eu mă pot preface foarte bine să arăt ca o servitoare; apoi nimeni nu se uită la servitoare ca și cum ar fi un membru al familiei. Am plănuit să-l târâm apoi afară la drum, să luăm caseta cu bijuterii, să telefonăm la poliție și să ne întoarcem la hotel. N-aș vrea ca bietul tânăr să sufere, dar sir Henry nu părea să creadă că va pătimi ceva, nu-i așa? Și, femeia care mi-a luat bărbatul va apare în ziare și se va afla totul, iar Claud își va da seama cu cine se însurase de fapt.

Doamna Bantry se așeză gemând.

– O, vai de capul meu! Și tot timpul, Jane Helier, ne-ai păcălit! Ne-ai spus povestea așa cum ai procedat tu, de fapt!

– Sunt o actriță bună, se lăudă Jane, mulțumită de sine. Am fost întotdeauna, indiferent ce spun unii sau alții. Nu m-am lăsat niciodată mai prejos, nu-i așa?

– Miss Marple a avut dreptate, murmură doamna Bantry. Elementul personal. O, da, elementul personal. Jane, fetița mea dragă, îți dai seama că furtul e furt și c-ai putea fi trimisă la închisoare?

– Bine, dar nici unul dintre voi nu a ghicit, insistă Jane, cu excepția lui Miss Marple. Expresia de îngrijorare îi reapăru pe față. Dolly, chiar crezi că sunt mulți ca ea?

– Sinceră să fiu nu prea cred, o asigură doamna Bantry.

Jane oftă din nou.

– Totuși, ar fi mai bine să nu risc. Și apoi aş ajunge la bunul plac, în puterea Nettei - asta-i cât se poate de adevărat. S-ar putea să-mi devină rivală, să mă șantajeze sau cine știe ce altceva. M-a ajutat să pun la punct detaliile și a jurat că-mi va fi credincioasă, dar nu știi niciodată cum se schimbă femeile. Nu, cred că Miss Marple a avut dreptate. Mai bine n-aș risca.

– Dar, draga mea, ai riscat deja.

– O, nu. Ochii mari albaștri i se făcură și mai mari. Nu înțelegi? Nimic din astea nu s-a întâmplat încă! Ei bine, făceam o repetiție generală, ca să zic așa.

– Nu prea mă pricep la limbajul vostru teatral, afirmă doamna Bantry plină de demnitate. Vrei să spui că asta este un proiect viitor și nu o afacere trecută?

– Aveam de gând s-o fac în toamna aceasta... în septembrie. Nu mai știu ce să fac acum.

– Și Jane Marple a ghicit, a ghicit chiar adevărul și nu ni l-a spus deloc zise doamna Bantry mâniată.

– Cred că de aceea a vorbit despre femeile care trebuie să facă front comun. N-a vrut să mă desconspire în fața bărbaților. Drăguț din partea ei. Nu-mi pasă dacă tu știi, Dolly.

– Bine, renunță la ideea asta Jane, te rog.

– Cred că voi renunța, murmură domnișoara Helier. S-ar putea să fie și alte Miss Marple...

Cazul femeii bogate

Numele doamnei Abner Rymer i-a fost adus la cunoștință domnului Parker Pyne. Îl cunoștea și de aceea ridică din sprâncene.

De îndată, clienta intră în birou.

Doamna Rymer era o femeie înaltă, ciolănoasă. Silueta dizgrațioasă nu și-o putea ascunde în pofida faptului că purta o rochie de catifea și o haină bogată din blană. Încheieturile de la mâini erau pronunțate. Fața mare și lată îi era roșie. Părul negru coafat la modă susținea o pălărie cu multe vârfuri de pene de struț.

Se aruncă pe un scaun dând din cap:

– Bună dimineața! Avea o tonalitate aspră în voce. Dacă vă pricepeți la ceva, mi-ați putea spune cum să-mi cheltui banii!

– Cât de original! murmură domnul Parker Pyne. Puțini mă întreabă asta în zilele noastre. Chiar credeți că e așa de greu, doamnă Rymer?

– Da, așa cred, zise doamna scurt. Am trei haine de blană, o mulțime de rochii din Paris și chestii de-astea. Am o mașină și o casă în Park Lane. Un iaht, dar nu-mi place marea. Mai am mulți servitori de prima clasă, din aceia care se uită de-a lungul nasului, în jos la tine. Am călătorit puțin și am văzut țări străine. Și, pe cuvântul meu, dacă mai știu la ce să mă gândesc să cumpăr sau să fac. Se uită plină de speranță la domnul Pyne.

– Sunt spitale, zise el.

– Ce? Să arunc cu banii, la asta vă gândiți? Nu, nu-mi convine! Banii ăștia au fost munciți, vă asigur că au fost câștigați din greu. Dacă vă închipuiți că am să-i împrăști pe fleacuri, să știți că vă înșelați. Vreau să-i cheltui; să-i cheltui și să obțin ceva bun în schimbul lor. Deci, dacă vă vin niște idei valoroase în acest sens, puteți conta pe un onorariu consistent.

– Propunerea dumneavoastră mă interesează, îi răspunse domnul Pyne. Nu ați menționat o casă la țară.

– Am uitat-o, dar am una. Mă plictisește de moarte.

– Trebuie să-mi povestiți mai multe despre dumneavoastră. Problema cu care ați venit nu e ușor de soluționat.

– Vă spun cu plăcere. Nu mi-e rușine de unde provin. Am lucrat la o fermă când eram tânără. Muncă foarte grea. Apoi m-am împrietenit cu Abner, el era muncitor la uzina din apropiere. Mi-a făcut curte opt ani, după care ne-am căsătorit.

– Și ați fost fericiți? Întrebă domnul Pyne.

– Am fost. Abner a fost un soț bun. Totuși, a trebuit să ne luptăm din greu; a fost șomer de două ori și copiii veneau unul după altul. Am avut patru, trei băieți și o fată. Dar nici unul nu a trăit prea mult. Cred că ar fi fost cu totul altfel dacă i-aș fi avut. Fața ei se îmblânzi; arată deodată mai tânără.

Abner suferea de plămâni. Nu l-au înrolat. S-a descurcat bine în țară. A fost făcut șef de echipă. Abner era un băiat deștept. A inventat un procedeu. Aș zice că s-au purtat cinstit cu el; i-au dat o sumă frumușică. A folosit banii ăia pentru o altă idee de-a sa. Aia i-a adus bani cu carul. Și încă mai aduce.

Dar să știți că la început nu prea ne distrăm. Apoi ne-am luat o casă cu o baie ultramodernă și servitori. Gata cu gătitul, cu frecatul dușumelelor și spălatul. Stăteam doar pe perne de mătase în sufragerie și sunam clopoțelul pentru ceai, cum ar face o contesă! Era nostim și ne-a plăcut. Apoi am venit la Londra. M-am dus să-i îmbogățesc pe croitori ca să-mi fac haine. Ne-am dus la Paris și pe Riviera. Ne-am distrat de minune.

– Și apoi? întrebă domnul Parker Pyne.

– Cred că ne-am obișnuit, zise doamna Rymer. După puțin timp nu ni se mai părea așa de nostim. Chiar erau zile când nu știam ce mâncăruri să mai comandăm, noi care puteam să alegem orice! Cât despre băi, ei bine, în cele din urmă, o baie pe zi e de ajuns pentru fiecare. Sănătatea a început să-i dea de furcă lui Abner. Le-am dat mulți bani doctorilor, chiar așa, dar n-au putut face nimic. Au încercat ba una, ba alta. Dar, nu i-a folosit. A murit. Făcu o pauză. Era un om tânăr, de numai 43 de ani.

Domnul Pyne dădu din cap compătimitor.

– Asta s-a îmtâmplat acum cinci ani. Banii încă îmi vin cu grămada. Mi se pare o nerozie să nu fii în stare să faci ceva cu ei. Dar așa cum vă spun, nu mai știu ce să cumpăr în plus față de ce am deja.

– Cu alte cuvinte, viața dumneavoastră e plicticoasă. Nu vă bucurați de ea, spuse domnul Pyne.

– M-am săturat de ea, mărturisi doamna Rymer pe un ton macabru. N-am prieteni. Cei noi vor numai sponsorizări și râd de mine pe la spate. Cu cei vechi nu mai am de-a face. Faptul că merg într-o mașină îi intimidează. Puteți să găsiți sau să-mi sugerați ceva?

– Poate că da, zise domnul Pyne încet. Va fi dificil, dar cred că există o șansă de succes. S-ar putea să vă recăpătați ceea ce ați pierdut: interesul pentru viață.

– Cum? întrebă doamna Rymer scurt.

– Țsta este secretul meu profesional. Și nu-mi dezvălui niciodată metodele mele înainte. Problema este dacă vreți să încercați? Nu vă garantez succesul, dar cred că există o posibilitate rezonabilă pentru el. Va trebui să recurg la metode neobișnuite ceea ce va presupune cheltuieli. Onorariul meu va fi de o mie de lire, care se achită în avans.

– Vă pricepeți să dați cu gura, remarcă în chip de apreciere doamna Rymer. Bine, îmi asum riscul. Sunt obișnuită să plătesc prețurile cele mai mari. Numai că atunci când plătesc pentru un lucru îmi iau precauții ca să-l și obțin.

– O să-l obțineți, o asigură domnul Parker Pyne. Nu vă temeți.

– Am să vă trimit un cec în seara asta, spuse doamna Rymer, ridicându-se. Nu prea știu de ce am încredere în dumneavoastră. Se spune că proștii și banii nu fac casă bună. Cred că sunt o proastă. Aveți tupeu ca să dați anunțuri în toate ziarele că-i faceți pe oameni fericiți!

– Anunțurile acelea mă costă bani. Dacă nu m-aș ține de cuvânt mi-aș pierde banii. Știu ce determină nefericirea și, în consecință, am o idee clară cum să produc o stare opusă.

Doamna Rymer dădu din cap plină de îndoială și plecă lăsând în urmă o dâră de parfumuri scumpe amestecate.

Claude Luttrell cel frumos intră în birou.

– Ceva în domeniul meu?

– Nu e prea simplu, îi răspunse domnul Pyne, clătinând din cap. Nu, e un caz dificil. Mă tem că trebuie să ne asumăm niște riscuri. Trebuie să încercăm ceva neobișnuit.

– Doamna Oliver?

Domnul Pyne zâmbi la menționarea romancierii celebre în întreaga lume.

– Doamna Oliver este într-adevăr cea mai convențională dintre noi toți. Mă gândesc la o lovitură cât se poate de îndrăzneță, ieșită din comun. Apropo, ai putea să-i telefonezi dr. Antrobus.

– Antrobus?

– Da. Avem nevoie de serviciile sale.

O săptămână mai târziu, doamna Rymer intră din nou în biroul domnului Parker Pyne. Se ridică s-o primească.

– Vă asigur că această întârziere a fost necesară, spuse el. A trebuit să aranjez multe lucruri și să mă asigur de serviciile unui om neobișnuit care a străbătut o jumătate din Europa.

– O! exclamă ea suspicioasă. Își amintea mereu că trimisese un cec de o mie de lire care fusese încasat.

Domnul Parker Pyne apăsă pe un buton. O tânără brunetă, cu înfățișare orientală, dar îmbrăcată într-un halat alb de soră se prezentă.

– Totul este gata, soră De Sara?

– Da. Doctorul Constantine așteaptă.

– Ce aveți de gând să faceți? întrebă doamna Rymer cu o undă de neliniște.

– Să vă familiarizăm cu magia orientală, dragă doamnă, îi explică domnul Parker Pyne.

Doamna Rymer o urmă pe soră sus, la etajul următor. Aici, a fost introdusă într-o cameră care nu semăna cu restul casei. Broderii orientale acopereau pereții. Erau divane cu perne moi și covorașe frumoase pe dușumea. Un bărbat era aplecat asupra unei cafetiere. Se îndreptă când ele intrară.

– Doctorul Constantine, anunță sora.

Doctorul era îmbrăcat în haine europene, cu fața negricioasă, ochii mari și oblici aveau o putere deosebit de pătrunzătoare în privirea lor.

– Deci, aceasta este pacienta mea! constată el pe un ton grav, vibrant.

– Eu nu sunt o pacientă, spuse doamna Rymer.

– Trupul dumneavoastră nu este bolnav, o lămuri doctorul, dar sufletul vă este obosit. Noi cei din Orient știm cum să tratăm această boală. Stați jos și serviți o ceașcă de cafea.

Doamna Rymer se așeză și acceptă o ceașcă cu fiertură aromată. În timp ce sorbea din ea, doctorul vorbea.

– Aici, în Occident, se tratează numai bolile trupești. O greșeală. Trupul este numai instrumentul. Pe el se cântă o melodie. Aceasta poate fi una tristă, jalnică. Poate fi o melodie veselă și plină de încântare. Pe a doua noi vă vom oferi-o. Dumneavoastră aveți bani. Îi veți cheltui și vă veți bucura. Viața va merita să fie trăită din nou. E ușor... ușor... așa de ușor...

O stare de moliciune o cuprinse pe doamna Rymer. Siluetele doctorului și sorei se încețoșară. Se simțea nespus de fericită și foarte adormită. Silueta doctorului creștea tot mai mult. Întreaga lume se făcea tot mai mare.

Doctorul o privea în ochi.

– Dormi, spunea el. Dormi. Pleoapele ți se închid. Curând vei adormi. Vei adormi. Vei adormi...

Pleoapele doamnei Rymer se închiseră. Plutea cu o minunată lume uriașă...

Când își deschise ochii, i se păru că trecuse foarte mult timp. Își amintea vag de mai multe lucruri - de vise ciudate, imposibile; apoi sentimentul că se trezește; apoi alte vise. Își amintea ceva despre o mașină și despre o fată brunetă frumoasă, într-un halat de soră, care se apleca deasupra sa.

Oricum, acum era trează de-a binelea și în propriul ei pat.

Cel puțin, era propriul său pat? Părea altfel. Îi lipsea confortul plăcut al propriului ei pat. Îi reamintea vag de vremuri aproape uitate. Se mișcă și acesta scârțâi. Patul doamnei Rymer din Park Lane nu scârțâia niciodată.

Privi în jur. Hotărât lucru, ăsta nu era Park Lane. Un spital? Nu, decise ea, nu e spital. Nici hotel. O cameră goală cu pereții într-o nuanță nesigură de lila. Era un lavabou ieftin cu o cană cu apă și un lighean. Se mai aflau un dulap simplu și o valiză din aluminiu. Haine, pe care nu le cunoștea, atârnavă pe umerase. Patul era acoperit cu o cuvertură foarte mult cârpită. "Unde mă aflu?" se întrebă Rymer.

Ușa se deschise și o femeie mică, plinuță dădu buzna. Avea obraji roșii și un aer de bună dispoziție. Mânele îi erau suflecate și purta un șorț.

– Ia uitate! exclamă ea. S-a trezit. Întrați doctore!

Doamna Rymer deschise gura să spună mai multe lucruri, dar rămase mută, întrucât bărbatul care intră în cameră, după femeia cea plinuță, nu era câtuși de puțin elegantul, bronzatul doctor Constantine. Era un bătrân cocârjat, care se uita prin lentile groase.

– E mai bine, zise el, îndreptându-se spre pat și ridicând încheietura doamnei Rymer. Vă veți simți mai bine, draga mea.

– Ce mi s-a întâmplat? întrebă doamna Rymer.

– Ați avut un fel de atac, îi explică doctorul. Ați fost inconștientă o zi sau două. Nimic care să vă îngrijoreze.

– Zău că ne-ai speriat, Hannah, interveni femeia cea plinuță. Ai și delirat, ai spus lucrurile cele mai ciudate.

– Lasă, lasă doamnă Gardner, încercă doctorul s-o potolească. Nu trebuie să ne excităm pacienta. Te vei face curând sănătoasă, draga mea.

– Nu-ți fă griji în privința slujbei, Hannah! continuă doamna Gardner. Doamna Roberts a venit să mă ajute și ne-am descurcat bine. Doar stai liniștită și fă-te bine, draga mea.

– Dar de ce-mi spuneți Hannah? întrebă doamna Rymer.

– Păi, ăsta-i numele tău, zise doamna Gardner mirată.

– Nu, nu este. Pe mine mă cheamă Amelia. Amelia Rymer. Doamna Abner Rymer.

Doctorul și doamna Gardner schimbă priviri între ei.

– Bine, stai doar liniștită, o sfătui doamna Gardner.

– Da, da, nu te frământa, zise doctorul.

Plecară. Doamna Rymer rămase perplexă. De ce îi spuneau Hannah și de ce schimbă între ei acea privire de

neîncredere amuzată când le spusese numele ei? Unde era și ce se întâmplase?

Se dădu jos din pat. Era cam nesigură pe picioare, dar se duse încet spre ferăstruică și se uită afară... la o fermă! Nevenindu-i să-i creadă ochilor, se întoarse în pat. Ce căuta ea la o fermă pe care n-o mai văzuse niciodată?

Doamna Gardner reveni în cameră cu un castron cu supă pus pe o tavă. Doamna Rymer începu s-o chestioneze:

– Ce caut eu în casa asta? Cine m-a adus aici?

– Nimeni nu te-a adus, draga mea. E casa ta. Cel puțin, locuiești aici de cinci ani. Și eu care n-am bănuir că poate să te apuce crizele.

– Am locuit aici! Cinci ani?

– Exact. Dar, Hannah, doar nu vrei să spui că încă nu ți-ai amintit ?

– N-am locuit niciodată aici! Nu te-am văzut în viața mea.

– Știi, ai avut boala asta și-ai uitat.

– N-am locuit niciodată aici.

– Ba da, draga mea.

Deodată doamna Gardner se repezi spre un bufet și-i aduse doamnei Rymer o fotografie veche pusă într-o ramă.

Reprezenta un grup de patru persoane: un bărbat cu barbă, o femeie plinuță (doamna Gardner), un bărbat înalt, slab cu un zâmbet blând, plăcut și cineva într-o rochie imprimată cu șort - ea însăși!

Stupefiată, doamna Rymer privi fotografia. Doamna Gardner puse supă lângă ea și ieși binișor din cameră.

Doamna Rymer sorbi din supă în mod mecanic. Era o supă bună, consistentă și fierbinte. Tot timpul ideile i se

învălmășau în cap. Cine era nebună? Doamna Gardner sau ea? Una dintre ele trebuie să fie! Dar mai exista și doctorul.

"Eu sunt Amelia Rymer", își zise în mod ferm. "Știu că sunt Amelia Rymer și nimeni n-o să-mi spună mie altfel."

Terminase supa. A pus castronul înapoi pe tavă. Un ziar împăturit îi atrase atenția, îl luă și se uită la data de pe el, 19 octombrie. În ce zi se dusesese la biroul domnului Parker Pyne? Ori pe 15, ori pe 16. Atunci trebuie să fi fost bolnavă vreo trei zile.

"Șarlatanul ăla de doctor!" își zise plină de mânie doamna Rymer.

Totuși, se simțea puțin ușurată. Auzise de cazuri în care oamenii uitaseră cine erau timp de ani întregi. Se temuse că un asemenea lucru i se întâmplase și ei.

Începu să răsfoiască paginile ziarului, parcurgând încet coloanele, când, deodată, un paragraf îi reținu atenția.

Doamna Abner Rymer, văduva lui Abner Rymer, regele nasturilor încopciați, a fost transportată ieri la un cămin particular pentru cazuri mentale. În ultimele două zile a declarat persistent că nu e ea însăși ci o servitoare pe nume Hannah Moorhouse".

"Hannah Moorhouse! Deci asta e", își zise doamna Rymer. "Ea este eu și eu sunt ea. Un fel de dedublare, cred. Ei bine, o să îndreptăm noi asta, în curând! Dacă ipocritul ăla mios de Parker Pyne a pus la cale vreo chestie ca asta..."

Dar, în clipa aceea ochii îi căzură pe numele Constantine de pe pagina tipărită. De data aceasta era și un titlu:

Pretenția dr. Constantine.

Cu ocazia discursului de adio ținut seara trecută, în ajunul plecării sale spre Japonia, dr. Claudius Constantine a prezentat niște teorii surprinzătoare. El a declarat că e posibil să dovedească existența sufletului prin transferarea unuia dintr-un corp într-altul. El a pretins că în timpul experiențelor sale din Orient a efectuat cu succes un dublu transfer: sufletul unui trup hipnotizat A a fost transferat în trupul hipnotizat B și sufletul corpului B în corpul A. Când și-a revenit din hipnoză, A a declarat că este B și B a crezut că este A. Pentru ca experiența să reușească a fost necesar să găsească doi oameni cu mare asemănare fizică. Este un lucru dovedit că doi indivizi care seamănă se află en rapport.

Aceasta este foarte evident în cazul gemenilor. Dar, două necunoscute, foarte diferite ca poziție socială, cu o uimitoare asemănare însă a trăsăturilor s-au dovedit a manifesta aceeași armonie structurală."

Doamna Rymer aruncă ziarul. "Ticălosul! Bestia!"

Acum înțelegea totul! A fost un complot murdar ca să se pună mâna pe banii ei. Această Hannah Moorhouse era omul domnului Pyne - posibil o ființă inocentă. El și dracul ăla de Constantine dăduseră lovitura asta fantastică.

Dar ea o să dea totul în vileag! O să-i arate ea lui! O să-l dea în judecată!

Brusc, doamna Rymer se opri din tirada sa indignată. Își aminti de primul paragraf. Hannah Moorhouse nu fusese un om docil. Protestase, își declarase identitatea. Și ce se întâmplase?

"Închisă într-un azil de nebuni, biata fată", își zise doamna Rymer.

Un fior rece îi trecu pe spinare.

Un azil de nebuni. Te bagă acolo și nu-ți mai dau drumul niciodată. Cu cât spui că ești mai sănătos, cu atât mai puțin te cred. Când ajungi acolo, acolo rămâi. Nu, doamna Rymer n-avea de gând să-și asume riscul ăsta.

Ușa se deschise și doamna Gardner intra.

– Ah, ai băut supa, draga mea. E bine. O să-ți revii curând.

– Când m-am îmbolnăvit? întrebă doamna Rymer.

– Ia să văd. Acum trei zile, miercuri. Eram pe cincisprezece. Ți s-a făcut rău pe la ora patru.

– Ah!

Exclamația era plină de subînțelesuri. La ora aceea, doamna Rymer se întâlnise cu doctorul Constantine.

– Ai căzut în scaun, continuă doamna Gardner. Ai spus: "Oh, oh", exact așa. Și apoi: "Mi-e somn" ai rostit somnoroasă; "Mi-e somn". Ai adormit, te-am dus în pat, am trimis după doctor și aici stai încă de atunci.

– Cred, tatona terenul doamna Rymer, că n-ai de unde să știi cine sunt, în afară de cum arăt la față.

– Spui un lucru cam ciudat, remarcă doamna Gardner. Ce e mai important decât figura unei persoane, aș vrea să știu? Ai și semnul din naștere, dacă mai dorești o dovadă.

– Un semn din naștere? se luminează doamna Rymer. Nu avea așa ceva.

– Un semn ca o căpșună chiar sub cotul drept, sublinie doamna Gardner. Uită-te singură, draga mea.

"Asta o să le dovedească", își spuse în sine a doamna Rymer. Știa prea bine că nu avea un semn ca o căpșună sub cotul drept. Suflecă mâneca de la cămașa de noapte. Și dădu peste semnul acela.

Doamna Rymer izbucni în plâns.

Patru zile mai târziu, doamna Rymer se ridică din pat. Se gândise la mai multe planuri de acțiune și le respinsese.

I-ar putea arăta paragraful din ziar doamnei Gardner și i-ar explica. Ar crede-o ? Doamna Rymer era sigură că nu.

Putea să se ducă la poliție. Ar fi crezută? Din nou își dădu seama că nu.

S-ar putea duce la biroul domnului Pyne. Ideea asta îi plăcea cel mai mult. Pentru că ar fi vrut să-i spună escrocului aluia micos ce părere avea despre el. A fost împiedicată să-și pună în practică acest plan de un obstacol vital. Se afla acum în Cornwall (după câte aflase) și nu dispunea de bani de tren până la Londra. Două lire și patru penny într-o geantă uzată părea să reprezinte tot avutul său.

Și astfel, după patru zile, doamna Rymer luă o hotărâre eroică. Deocamdată avea să accepte lucrurile! Era Hannah Moorhouse. Foarte bine, va fi Hannah Moorhouse. Se va împăca cu rolul ăsta și, mai târziu, după ce va economisi suficienți bani, se va duce la Londra și îl va înfrunta pe șarlatan în propria sa vizuină.

Hotărând toate astea, doamna Rymer își însuși rolul cu cea mai bună dispoziție, chiar cu un fel de amuzament sardonice. Istoria chiar se repeta. Traiul de aici îi reamintea de tinerețe. Ce mult timp părea de-atunci!

Munca era puțin cam aspră după trecerea atâtor ani de confort, dar după o săptămână se acomoda cu viața la țară.

Doamna Gardner era o femeie blândă, plăcută. Soțul ei, un bărbat înalt, taciturn era și el amabil. Domnul slăbănog, târșăit din fotografie dispăruse; un alt muncitor la fermă îi luase locul, un uriaș cu o fire veselă de vreo 45 de ani, încet la minte și la vorbă, dar cu o licărire de modestie în ochii săi albaștri.

Săptămânile se scurgeau. Veni și ziua când doamna Rymer avea destui bani ca să-și cumpere bilet de tren pentru Londra. Dar nu se duse. Amână. Avea timp destul, se gândi. Încă nu se simțea în largul său când se gândea la azil. Escrocul ăla, Parker Pyne, era deștept. Ar fi adus un doctor care să spună că ea era nebună și ar fi fost scoasă din circulație fără ca nimeni să mai afle. "Și apoi, puțină schimbare face bine" se gândi doamna Rymer în sine. Sa.

Se scula devreme și muncea din greu. Joe Welsh, noul ajutor la fermă, s-a îmbolnăvit în iarna aceea, așa încât ea împreună cu doamna Gardner l-au îngrijit. Uriașul nu se putea descurca fără ele.

Sosi primăvara cu anotimpul mieilor, cu mirosul floricelelor de la gardul viu, cu o moliciune înșelătoare în atmosferă. Joe Welsh o ajuta pe Hannah în munca sa. Hannah îi cârpea lucrurile lui Joe.

Câteodată, duminicile, ieșeau la plimbare amândoi. Joe era văduv. Soția îi murise cu patru ani în urmă. Îi

mărturisi sincer că de la dusul ei începuse să tragă la măsea. Acum vroia s-o mai rărească cu cârciuma. Își cumpără niște haine noi. Domnul și doamna Gardner râseră.

Hannah se distra pe seama lui Joe. Îl tachina din cauza stângăciilor sale. Lui Joe nu-i păsa. Arăta încurcat dar fericit.

Primăvara trecu și sosi o vară bună, care a impus multă muncă.

S-au strâns recoltele. Frunzele roșii și galbene împodobeau copacii.

Era 8 octombrie, zi în care Hannah ridică privirea de la o varză pe care o tăia și-l văzu pe domnul Parker Pyne, aplecat peste gard.

– Dumneata! sări Hannah, alias doamna Rymer. Dumneata...

Dură câtva timp până se descărcă și-i aruncă în față tot ce reprimase până atunci, dar se opri când i s-a tăiat răsuflarea.

Domnul Parker Pyne zâmbea binevoitor.

– Vă cam dau dreptate, spuse el.

– Sunteți un șarlatan și un mincinos, asta sunteți, îi aruncă doamna Rymer, repetându-se. Dumneata cu Constantine ăla, cu hipnotizarea și biata aia fată, Hannah Moorhouse închisă la... nebuni.

– Nu, zise domnul Parker Pyne, mă judecați greșit. Hannah Moorhouse nu e într-un azil de nebuni, deoarece Hannah Moorhouse nu a existat niciodată.

– Chiar? făcu doamna Rymer. Și ce-i cu fotografia sa pe care am văzut-o cu ochii mei?

– Falsă. Un lucru foarte ușor de făcut, îi explică domnul Pyne.

– Și știrea despre ea din ziar?

– Tot ziarul a fost contrafăcut în așa fel încât să conțină două lucruri de o manieră firească care să poată convinge. Și a reușit.

– Pungașul ăla de doctor Constantine!

– Un nume inventat, pe care și l-a luat un prieten de-al meu cu talent de actor.

– Ho! Și cred că n-am fost nici hipnotizată? se strâmbă din nas doamna Rymer.

– De fapt, nu ați fost. Ați băut odată cu cafeaua un preparat din cânepă indiană. Vi s-au mai administrat și alte droguri și ați fost adusă aici cu mașina, ca după aceea să vă recăpătați cunoștința.

– Deci, doamna Gardner a fost implicată în afacere tot timpul?

Domnul Parker Pyne confirmă dând din cap.

– Plătită de dumneata, îmi închipui? Sau plătită cu o mulțime de minciuni!

– Doamna Gardner are încredere în mine. Odată i-am salvat fiul de la o pedeapsă cu închisoarea.

Ceva în purtarea lui o liniște pe doamna Rymer în privința asta.

– Dar ce-i cu semnul din naștere? întrebă ea.

– Deja a început să se estompeze. Peste șase luni va dispărea cu totul, îi zâmbi domnul Pyne.

– Și ce vrea să însemne toată aiureala asta? Să-ți bați joc de mine, ținându-mă aici ca o servitoare - eu... cu toți banii aceia la bancă. Dar ce să mai întreb? Te-ai înfruptat bine din ei, prea cinstite domn. Asta-i explicația pentru toate cele petrecute.

– E adevărat, recunosc domnul Parker Pyne, că am obținut din partea dumneavoastră, în timp ce v-ați aflat sub influența narcoticelor, o împuternicire de avocat și, că în timpul... absenței, mi-am asumat controlul afacerilor financiare, dar vă pot asigura, dragă mea doamnă, că, în afara acelei prime de o mie de lire, nu mi-am însușit nici un sfanț. De fapt, prin investiții judicioase, situația dumneavoastră financiară s-a îmbunătățit. Se uita încântat la ea.

– Atunci de ce... încep doamna Rymer.

– Aș vrea să vă pun o întrebare, doamnă Rymer. Sunteți o femeie cinstită. Știu că îmi veți răspunde în mod cinstit. Aș vrea să vă întreb dacă sunteți fericită.

– Fericită! Frumoasă întrebare! Să-i furi banii unei femei și s-o întrebi dacă e fericită. Știți că îmi place îndrăzneala dumitale!

– Sunteți încă supărată, zise el. Cât se poate de firesc. Dar, lăsați la o parte, pentru o clipă, mișculațiile mele. Doamnă Rymer, când ați venit în biroul meu, exact acum un an, erați o femeie nefericită. Îmi puteți spune că sunteți nefericită și acum? Dacă așa stau lucrurile, eu îmi cer scuze și aveți toată libertatea să mă urmăriți în justiție. Pe lângă acestea, vă înapoiez mia de lire pe care mi-ați dat-o avans. Haide, doamnă Rymer, sunteți o femeie nefericită acum?

Doamna Rymer îl privea pe domnul Parker Pyne, dar își lăsă ochii în jos când, în fine, îi răspunse:

– Nu, nu sunt nefericită. O undă de uimire i se strecurase în voce. Aici, dreptatea este de partea dumneavoastră. Recunosc. Nu am mai fost așa de fericită de la moartea lui Abner. Mă voi... mărita cu un om care

lucrează aici - Joe Welsh. Căsătoria noastră se va anunța duminică la biserică; adică urma să se anunțe duminică.

- Dar, acum, desigur, totul s-a schimbat.

Doamna Rymer se înroși. Făcu un pas înainte.

- Ce vrei să spunei că "s-a schimbat"? Credeți că dacă aș avea toți banii din lumea asta m-ar face o lady? Nu vreau să fiu o lady, mulțumesc; sunt o mulțime de neajutorați, care nu-s buni la nimic. Joe mi se potrivește și eu la fel lui. Ne împăcăm bine și vom fi fericiți. În ce te privește, băgărețule domn Parker, ia-ți tălpășița și nu te mai amesteca în lucruri care nu te privesc!

Domnul Parker Pyne scoase o hârtie din buzunar și i-o întinse.

- Împuternicirea de avocat, zise el. S-o rup? Înțeleg că vă asumați controlul asupra averii.

O expresie stranie se ivi pe chipul doamnei Rymer. Îi dădu hârtia înapoi.

- Luați-o. V-am adresat cuvinte jignitoare și pe unele le-ați meritat. Sunteți un individ abil și, totuși, am încredere în dumneavoastră. Am șapte sute de lire în banca de aici cu care vom cumpăra o fermă pe care am pus ochii. Restul averii... ei bine, dați-o spitalelor.

- Doar nu vrei să spunei că cedați întregul dumneavoastră avut spitalelor?

- Exact asta am spus. Joe e un om bun, cumsecade dar slab din fire. Dați-i bani și-l terminați. Abia l-am făcut să se lase de băutură și vreau să-l țin departe de ea. Slavă domnului că știu ce-mi doresc. N-am să mai permit banilor să se strecoare între mine și fericire.

- Sunteți o femeie remarcabilă, zise domnul Pyne încet. Numai o femeie dintr-o mic ar face așa ceva.

– Atunci numai o femeie dintr-o mie are bun simț, spuse doamna Rymer.

– Îmi ridic pălăria în fața dumneavoastră, șopti domnul Parker Pyne și vocea sa suna cu totul neobișnuit. Își ridică pălăria în mod solemn și se îndreptă .

– Joe să nu știe niciodată, ai grijă! îi strigă doamna Rymer.

Rămase acolo cu soarele care apunea în spate, ținând o varză mare verzuie în mâini, cu capul ridicat, mândră și coloana vertebrală țeapănă. Silueta înaltă a unei țărănci se contura pe fundalul auriu...

Secretul bătrânului sir Ambrose

– Atunci, e rândul doamnei B., spuse încurajator sir Henry Clithering.

Doamna Bantry, gazda, îl privi cu reproș.

– V-am mai spus că nu vreau să fiu azi doamna B. Sună prea impunător.

– Fiți atunci Șeherezada.

– Chiar dacă aș fi Șehe... Cum ați spus? Tot nu vă pot povesti nimic; întrebați-l pe Arthur, dacă nu mă credeți.

– Tu te pricepi la relatarea faptelor concrete, dar nu ai imaginație, zise colonelul Bantry.

– Așa este, adăugă doamna Bantry. Flutură catalogul de bulbi pe care-l păstra pe masa din fața ei. V-am ascultat pe toți și nu pricep cum faceți. "Unul spune ceva, altul răspunde, unii întreabă, unii gândesc, toată lumea este implicată" - eu n-aș putea așa ceva! În plus, nu am nici un subiect în jurul căruia să țin o poveste.

– Dă-mi voie să nu te cred, doamnă Bantry, zise dr. Lloyd. Clătină din capul cărunt a neîncredere.

Bătrâna Miss Marple spuse cu o voce blândă:

– Firește, dragă...

Doamna Bantry se scuză în continuare:

– Nu știți ce viață banală duc eu. Necazurile cu servitoarele, cu bucătăresele, scurte vizite în oraș la

târguieli, dentist, sau la cursele de cai de la Ascot pe care Arthur le urăște așa de mult, sau grădinăritul...

- Ah, zise dr. Llyod. Grădina. Știm cu toții că este marea dumneavoastră pasiune.

- Trebuie să fie o adevărată plăcere să ai o grădină, zise Jane Helier, tânăra și frumoasa actriță. Adică, atâta vreme cât nu trebuie să sapi sau să-ți murdărești mâinile. Și eu ador florile.

- Grădina, repetă sir Henry. N-am putea-o lua drept punct de pornire? Încercați, doamnă B. Bulbii otrăviți, narcisele letale, iarba morții!

- E ciudat că spuneți aceste lucruri, zise doamna Bantry. Îmi amintesc eu de ceva acum. Arthur, mai ții minte afacerea de la Clodderham Court? Știți doar, bătrânul sir Ambrose Bercy. Îți amintești ce bătrân amabil și curtenitor îl crezusem cu toții?

- Desigur. Da, a fost o întâmplare tare ciudată. Continuă, Dolly.

- Spune-o tu mai bine, dragule.

- Nu vorbi copilării. Continuă tu. Dacă ai început, n-ai decât să termini singură. Eu mi-am terminat partea mea.

Doamna Bantry inspiră adânc. Își împreună mâinile și pe fața ei se așternu o umbră de îndurerare. Vorbi repede și cursiv.

- Nu sunt prea multe de spus. Iarba morții - de aici am pornit să fac legătura, deși în mintea mea îi zic salvie și ceapă.

- Salvie și ceapă, se minună dr. Lloyd.

Doamna Bantry confirmă.

- Iată cum s-a întâmplat, explică ea. Ședeam, eu și Arthur, cu sir Ambrose Bercy la Clodderham Court, și

într-o zi, din greșeală (într-un mod de-a binelea prostesc), odată cu salvia s-a cules și un mănunchi de frunze de degețelul-roșu. În seara respectivă, la cină rațele au fost umplute cu ele și toată lumea s-a îmbolnăvit, iar o tânără, sârmana, - pupila lui sir Ambrose Bercy - a și murit.

Se opri.

- Doamne, doamne, ce tragic, spuse Miss Marple.

- Nu-i așa?

- Ei, și ce-a mai urmat? întrebă sir Henry.

- Nimic, zise doamna Bantry. Asta-i tot.

A urmat un suspin general. Deși fuseseră avertizați de dinainte, nu se așteptaseră ca povestea să fie chiar atât de scurtă.

- Dar, draga mea doamnă, protestă sir Henry, asta nu poate fi tot. Ceea ce ne-ai relatat dumneavoastră este o întâmplare tragică, dar în nici un caz o enigmă.

- Ei, ar mai fi ceva, zise doamna Bantry. Dar dacă v-aș spune și acest lucru, ai ghici imediat ce-a fost.

Apoi privi sfidător la cei adunați și le aminti:

- V-am spus că nu pot să creez din fapte o povestire care să pară verosimilă.

- Aha! sir Henry se ridică din scaunul lui comod și-și potrivea lornionul. Să știi, Șeherezada, că e cel mai reconfortant așa: ne provoci ingeniozitatea. Încă nu sunt sigur dacă n-ai făcut-o deliberat pentru a ne stimula curiozitatea. Să încercăm să ghicim din "douăzeci de întrebări". Miss Marple, ai vrea să începeți dumneavoastră?

- Eu aș vrea să știu ceva despre bucătăreasă, zise Miss Marple. Trebuie să fi fost o femeie proastă sau neexperimentată.

– Foarte proastă, zise doamna Bantry. A plâns mult după aceea zicând că frunzele i-au fost culese și aduse drept salvie și ea nu avea de unde să știe acest lucru.

– A fost una care nu prea gândește, adăugă Miss Marple. Probabil o femeie mai în vârstă și o bucătăreasă bună, mă gândesc, nu?

– O, una excelentă, zise doamna Bantry.

– E rândul dumneavoastră, domnișoară Helier, i se adresă sir Henry.

– Oh, vreți să spuneți că e rândul meu să pun o întrebare? Urmă o pauză în care Jane reflectă și în final spuse neajutorată: De fapt, nici nu știu ce să întreb.

Ochii ei frumoși îl priveau rugător pe sir Henry.

– De ce nu întrebați asupra "dramatis personae", domnișoară Helier? sugeră acesta, zâmbind.

Jane îl privi cu nedumerire.

– Personajele în ordinea apariției lor, clarifică sir Henry cu amabilitate.

– O, da, într-adevăr, bună idee, acceptă Jane.

Doamna Bantry începu imediat să numere pe degete persoanele implicate.

– Sir Ambrose, Sylvia Keene (fata care a murit), o prietenă a ei care stătea tot acolo, Maud Wye, una din acele fete negricioase și urâte, dar care totuși impresionează - niciodată n-am înțeles cum de reușesc să impresioneze. Apoi mai era domnul Curle, care venise să discute despre cărți cu sir Ambrose - niscaiva cărți rare, ciudățenii în latină, tot felul de pergamente învechite. Apoi mai era Jerry Lorimer, un fel de vecin. Reședința sa, Fairlies, se învecina cu proprietatea lui sir Ambrose. Și-apoi mai era doamna Carpenter, un gen de femeie pisicuță,

între două vârste, răsfățată; era un fel de "dame de compagnie" pentru Sylvia, mi se pare.

- Dacă acum e rândul meu, și mi se pare că așa este, zise sir Henry, pentru că stau lângă domnișoara Helier, aș dori foarte mult, doamnă Bantry, scurte portrete verbale ale tuturor celor care s-au perindat prin casă.

- Dar..., doamna Bantry ezită.

- Începeți cu sir Ambrose, continuă sir Henry. Cum era el?

- Era un bătrân foarte distins, de fapt nici nu era chiar așa de bătrân, nu cu mult peste șaiszeci, cred. Era foarte delicat; avea inima slăbită, nu putea urca scările, își montase un lift în acest scop, așa că părea mai bătrân decât era din cauza bolii. Avea maniere deosebit de elegante, rafinat - acesta este cuvântul care l-ar descrie cel mai exact. Nu-l puteai vedea niciodată iritat sau supărat. Avea un păr alb frumos și o voce nespus de plăcută.

- Bun, zise sir Henry. Mi-l imaginez deja pe sir Ambrose. Și acum fata, Sylvia, sau cum spuneți că se numea?

- Sylvia Keene. Era frumoasă, într-adevăr frumoasă. Blondă și cu un ten splendid. Nu prea deșteaptă. De fapt, chiar proastă.

- Ei, lasă, lasă Dolly, protestă soțul ei.

- Bineînțeles, Arthur nu e de aceeași părere, zise sec doamna Bantry. Dar era proastă, niciodată nu spunea un lucru demn de ascultat.

- Era una dintre ființele cele mai grațioase pe care le-am văzut vreodată, mărturisi colonelul Bantry cu duioșie. S-o fi văzut când juca tenis - era pur și simplu încântătoare. Și plină de umor, o ființă amuzantă. Și cu maniere alese. Garantez că toți tinerii o vedeau așa.

– Aici greșești, interveni doamna Bantry. Juvenalitatea în sine nu mai are farmec pentru tinerii de azi. Numai ageamiii de felul tău, Arthur, mai fabulează așa în privința tinerelor.

– A fi tânăr nu-i suficient, zise Jane. Trebuie să ai și S.A.

– Ce înseamnă S.A.? întrebă Miss Marple.

– *Sex appeal*, o lămuri Jane.

– Aha, adică ceea ce pe vremea mea se numea "a avea pe vino-ncoa", se dumiri Miss Marple.

– Nu e rea treaba cu descrierile, zise sir Henry. Doamna "de compagnie" ați descris-o, dacă nu mă-nșel doamnă Bantry, drept genul pisicuță, nu?

– Nu m-am referit la o felină, ci la un gen de persoană "torcătoare", dacă mă-nțelegeți, răspunse doamna Bantry. Întotdeauna amabilă. Așa era Adelaide Carpenter.

– Cam câți ani avea?

– În jur de patruzeci. Locuia acolo de mult, de când Sylvia avea unsprezece ani. O persoană plină de tact. Una din acele văduve nefericite cu multe neamuri aristocratice dar cu prea puțini bani. Personal, n-o agreeam; dar mie nu mi-au plăcut niciodată oamenii cu degete lungi și albe. Și nu mi-au plăcut nici pisicuțele.

– Dar domnul Curle?

– O, un bătrânel din aceia gârboviți de ani, care seamănă atâta între ei că aproape nu-i deosebești. Se înflăcăra numai când era vorba despre cărțile lui vechi, niciodată altcândva. Nu cred că sir Ambrose îl cunoștea mai îndeaproape.

– Dar vecinul Jerry?

– Un băiat foarte încântător. Era logodit cu Sylvia. De aceea toată povestea a fost atât de tristă.

– Mă-ntreb, începu Miss Marple dar se opri.

– Ce?

– Nimic, dragă.

Sir Henry o privi curios pe bătrânică. Apoi adăugă îngândurat:

– Deci tinerii erau logodiți. De multă vreme?

– Cam de un an. Sir Ambrose se opusese logodnei pe motivul că Sylvia era prea tânără. Dar după un an de logodnă, cedă și căsătoria urma să aibă loc curând.

– Dar, spuneți, tânăra avea vreun venit?

– Unul foarte mic, o sută-două lire pe an.

– Nimic suspect până acum Clithering, zise colonelul Bantry și râse.

– E rândul doctorului să întrebe, zise sir Henry. Eu mă așez.

– Curiozitatea mea este strict profesională, zise doctorul Lloyd. Mi-ar plăcea să știu ce diagnostic s-a stabilit la anchetă, adică vreau să spun dacă vă amintiți sau știți cumva.

– Știu cu aproximație, zise doamna Bantry. S-a vorbit de otrăvire cu digitalină, așa se spune?

Dr. Lloyd aprobă din cap.

– Agentul activ al digitalei are efect asupra inimii și este, de fapt, un medicament bun în unele forme de tulburări cardiace. E un caz curios. N-aș crede, totuși, că mâncând cineva un preparat din digitală ar putea avea un efect fatal. Se cam exagerează cu otrăvirea prin ingerarea unor frunze sau fructe dăunătoare. Puțini oameni își dau seama că agentul vital, alcaloidul, trebuie extras cu grijă și trebuie preparat.

- Doamna MacArthur i-a trimis, zilele trecute, niște bulbi speciali doamnei Toomie, interveni Miss Marple. Iar bucătăreasa doamnei Toomie i-a luat drept cepe și a reușit să îmbolnăvească toată familia Toomie.

- Dar nimeni n-a murit din asta, zise dr.Lloyd.

- Nu, nu a murit nimeni, recunosc Miss Marple.

- Eu am cunoscut o fată care a murit intoxicată cu ptomaină, își aminti Jane Helier.

- Să continuăm investigarea crimei, sugeră sir Henry.

- Crimă? se minună Jane. Credeam că e vorba de un accident.

- Dacă ar fi fost un accident, spuse sir Henry, nu cred că doamna Bantry ne-ar fi relatat acest caz. Din cele spuse până acum, îmi dau seama că a fost un accident doar în aparență; în esență a fost ceva mai cumplit. Îmi amintesc de un alt caz: diverși musafiri discutau după cină la un party. Pereții erau împodobiți cu tot felul de arme vechi. Vrând să facă o glumă, unul dintre meseni apucă un pistol vechi și ținti spre un alt comesean amenințându-l că-l împușcă. În acel moment, pistolul s-a descărcat și l-a ucis pe cel țintit. În acest caz, a trebuit, în primul rând, să constatăm cine a încărcat arma și mai apoi, cine a condus în așa fel conversația, încât rezultatul a fost acest joc grotesc, pentru că omul care a țintit era absolut inocent.

- Se pare că ne confruntăm cu aceeași problemă și acum. Frunzele acelea de digitală au fost amestecate voit cu cele de salvie, știindu-se dinainte ce se poate întâmpla. Dacă o scoatem din discuție pe bucătăreasă - și o scoatem, nu? - rămâne următoarea întrebare: cine a cules frunzele cu pricina și le-a dus la bucătărie.

- Foarte simplu de răspuns, zise doamna Bantry. Sylvia însăși a dus frunzele în bucătărie. Era una din treburile ei să culeagă, pentru salate, diverse ierburi, morcovi, mă rog, tot soiul de verdețuri pe care grădinarii nu le culeg cum trebuie. Ei îndeobște se tem să-ți dea ceva proaspăt și crud; așteaptă să fie bine coapte. Sylvia și doamna Carpenter obișnuiau să se îndeletnicească cu aceste treburile. Iar în colțul cu salvie, într-adevăr creștea și digitală, așa că greșeala a fost firească.

- Dar Sylvia le-a cules ea însăși?

- Asta nimeni nu mai știe. Dar așa s-a presupus.

- Presupunerile sunt întotdeauna periculoase, interveni sir Henry.

- Cert este că nu doamna Carpenter le-a cules, zise doamna Bantry. Pentru că, întâmplător, s-a plimbat cu mine pe terasă în acea dimineață. Am ieșit împreună după micul dejun. Era neobișnuit de cald și senin pentru o zi de primăvară timpurie. Sylvia a coborât singură în grădină, dar ceva mai târziu, am văzut-o la braț cu Maud Wye.

- Erau prietene bune, nu-i așa? întreabă Miss Marple.

- Da, răspunse doamna Bantry. Păru că mai vrea să adauge ceva, dar se opri.

- De când se afla prietena ei acolo? continuă Miss Marple.

- De vreo două săptămâni, zise doamna Bantry.

În vocea ei se strecură o ușoară tulburare.

- Nu vă plăcea domnișoara Wye, sugera sir Henry.

- O, cum să nu...

Tulburarea din vocea ei se accentuă.

- Ne ascundeți ceva, doamnă Bantry, spuse sir Henry ușor acuzator.

– Mă gândeam la ceva, dar parcă n-aș mai vrea să insist, zise Miss Marple.

– La ce?

– La faptul că ați spus că tinerii erau logodiți și că de aici provenea marea tristețe. Dar vocea dumneavoastră nu suna prea convingător când ați spus asta, înțelegeți?

– Ce persoană chițibușară sunteți, zise doamna Bantrey. Le știți întotdeauna pe toate. Da, într-adevăr mă gândeam la ceva dar nu știu dacă ar trebui s-o spun sau nu.

Trebuie s-o spuneți, zise sir Henry. Oricâte scrupule ați avea, nu trebuie să ne ascundeți nimic.

– Atunci, iată despre ce e vorba: într-o seară, de fapt chiar în seara premergătoare tragediei, m-am plimbat întâmplător pe terasă înainte de cină. Fereastra camerei de zi era deschisă. Și i-am văzut pe Jerry Lorimer și pe Maud Wye. El... el o săruta. Nu știam dacă e ceva întâmplător sau, mă rog, mai știu eu ce altceva. Știam că lui sir Ambrose nu i-a plăcut niciodată Jerry Lorimer, deci îl cunoștea ce fel de tânăr era. Dar de un lucru sunt sigură: fata aceea, Maud Wye, îl iubea nespus de mult. De- ați fi văzut-o cum îl privea când nu îi observa nimeni. Și cred, de fapt, că erau mai potriviți ei doi decât Sylvia cu el.

– Vreau să vă întreb ceva înainte ca Miss Marple să aibă cuvântul, zise sir Henry. Vreau să știu dacă, după tragedie, Jerry Lorimer s-a căsătorit cu Maud Wye?

– Da, după șase luni, confirmă doamna Bantrey.

– Șeherezado, Șeherezado, și când mă gândesc ce simplu ne-ai spus această poveste la început. Și uite ce palpitantă a devenit, zise sir Henry. Oase goale și când te gândești câtă carne găsim acum pe ele.

– Nu vorbi așa, spuse doamna Bantry. Și nu folosi cuvântul carne. Vegetarienii o fac. Ei obișnuiesc să spună: "eu nu mănânc niciodată carne", o spun într-un fel de-ți taie cheful să-ți mai mănânci friptura. Domnul Curle era vegetarian. El mânca ceva foarte special la micul dejun. Bătrâneii aceștia cu bărbi sunt întotdeauna ciudați. Au și un fel de lenjerie de corp...

– Ce naiba, Dolly, spuse soțul ei, ce știi tu despre lenjeria de corp a domnului Curle?

– Nimic, zise doamna Bantry cu demnitate. Doar stăteam și mă gândeam.

– Îmi schimb afirmația anterioară, spuse sir Henry. Prezentarea personajelor e foarte interesantă, parcă le și văd aieva... Miss Marple, aveți cuvântul.

– Firea omului e întotdeauna foarte curioasă, sir Henry. E ciudat să vezi cum anumite tipuri tind să acționeze în același fel.

– Două femei și un bărbat, vechiul și eternul triumghi uman, continuă sir Henry. Îmi imaginez că aceasta este baza cazului nostru.

Dr. Lloyd își dresе vocea.

– Mă gândeam la ceva. Doamnă Bantry, spuneți că și dumneavoastră ați fost bolnavă?

– Ba bine că nu! Și Arthur! Și toți ceilalți.

– Deci, toți, zise doctorul. Înțelegeți la ce mă gândesc? Cine a plănuit totul a acționat ciudat: fie că a mers la marele risc, fie că n-a ținut cont de viața niciunuia. E greu de crezut că un om poate, în mod voit, să otrăvească opt oameni în scopul înlăturării unuia singur.

– Înțeleg unde bateți, zise sir Henry meditativ. Mărturisesc că și eu m-am gândit la acest aspect.

- Putea să se otrăvească și pe sine, adăugă Jane Helier.

- A lipsit cineva de la masă în seara aceea? întrebă Miss Marple.

Doamna Bantry clătină din cap:

- Toată lumea a fost acolo.

- În afară de domnul Lorimer, presupun, draga mea. El nu locuia în casă, nu?

- Nu, dar în seara aceea a cinat cu noi, zise doamna Bantry.

- Aha! Miss Marple își schimbă vocea: Asta-i cu totul altceva.

Se arată încruntată și ușor agitată.

- Ce proastă sunt, murmură ea, chiar proastă.

- Vă mărturisesc că acest aspect mă surprinde, Lloyd, zise sir Henry. Cum se putea asigura cineva că fata și numai fata va primi doza fatală?

- Nu putea, zise doctorul. Asta mă face să cred altceva. Dar dacă presupunem că nu fata a fost victima prevăzută?

- Cum?

- În toate cazurile de otrăvire cu mâncare rezultatul este nesigur. Câțiva oameni mănâncă aceeași mâncare. Ce se întâmplă? Unul sau doi sunt ușor bolnavi, doi sau mai mulți sunt serios afectați, iar unul moare. Cam așa e: nimic nu e sigur. Dar există cazuri unde intervine un alt factor. Digitalina este un medicament care acționează direct asupra inimii - după cum v-am mai spus, este și prescris în unele cazuri. Acum, în casă exista o singură persoană care suferea de inimă. Dacă el era victima aleasă? Doza care pentru ceilalți nu ar fi fost fatală ar fi fost fatală pentru el

- cam așa trebuie să fi gândit ucigașul. Că lucrurile s-au întâmplat altfel, este dovada a ceea ce tocmai vă spuneam – nesiguranța și imprevizibilitatea efectului medicamentelor asupra omului.

- Deci, dumneavoastră credeți că sir Ambrose a fost persoana vizată? Întrebă sir Henry. Da, da și fata să fi fost omorâtă din greșală.

- Cui îi reveneau banii după moartea lui? se interesă Jane.

- Iată o întrebare bună, domnișoară Helier. Una din primele care obișnuiam să le pun în vechea mea profesie, spuse sir Henry.

- Sir Ambrose avea un fiu, zise doamna Bantry. Dar se certaseră cu câțiva ani în urmă. Cred că băiatul era nebun. Totuși, nu sta în puterea lui sir Ambrose să-l dezmoștenească. Clodderham Court era o moștenire inalienabilă. Martin Bercy urma să capete titlul de proprietar al întregii averi. Ar mai fi fost niște bunuri pe care sir Ambrose se hotărâse să le lasă drept moștenire Sylviei. Știu toate acestea, pentru că sir Ambrose a murit la mai puțin de un an de la tragica întâmplare de care vă povesteam și nu și-a reînnoit testamentul după dispariția fetei. Cred că banii au fost transferați Coroanei sau probabil că i-a moștenit tot fiul său, în calitate de ruda cea mai apropiată, nu știu exact cum a fost.

- Deci moartea lui ar fi interesat doar un fiu care, oricum, nu era prezent și pe fata care a murit, se gândi sir Henry cu voce tare. Asta nu lămurește prea mult situația.

- Dar femeia cealaltă, pe care doamna Bantry a numit-o pisicuță, ea nu se alegea cu nimic? Întrebă Jane.

– Ea nu a fost menționată în testament, preciză doamna Bantry.

– Miss Marple, nici măcar nu ne ascultați, observă sir Henry. Sunteți cu gândul departe de noi.

– Mă gândeam la bătrânul domn Badger, farmacistul, zise Miss Marple. Avea o menajeră foarte tânără, îndeajuns de tânără să-i poată fi nu numai fiică, ci chiar nepoată. N-a spus nimănui nici un cuvânt, familiei sau nepoților care trăiau în așteptarea unei moșteniri, iar când a murit, ce credeți? Erau căsătoriți de doi ani, fără știrea nimănui. Firește, domnul Badger era farmacist și un bătrân destul de necioplit, pe când sir Ambrose Bercy era un gentleman perfect, după cum spune doamna Bantry, dar, cu toate acestea, natura umană este aceeași peste tot.

Se lăsă un moment de liniște. Sir Henry aruncă o privire aspră către Miss Marple care îi răspunse cu blândețea ochilor ei albaștri, ușor exoftalmici. Jane Helier sparse tăcerea.

– Spuneți-mi, această doamnă Carpenter arăta bine?

– Da, în felul ei, dar... nimic deosebit.

– Avea o voce plăcută, își aminti colonelul Bantry.

– De felină, că altfel nu-i pot spune. Era o pisicuță, aprecie doamna Bantry.

– Și ție ți se va spune așa într-o bună zi, Dolly.

– Nu-mi displace să fiu o pisicuță în cercul prietenilor mei, zise doamna Bantry. Dar, oricum, eu nu agreez femeile, știi și tu. Prefer bărbații și florile.

– Aveți excelente gusturi, n-am ce spune, interveni sir Henry. Mai ales, în a-i pune pe bărbați pe primul loc.

– O chestiune de tact, lămuri doamna Bantry. Ei, dar să revenim la problema noastră. Cred că v-am relatat totul corect, nu, Arthur?

– Da, draga mea. Oricum, nu cred că cineva se îndoiește de acest lucru.

– Și acum, dumneavoastră. Doamna Bantry arată cu degetul înspre sir Henry.

– O s-o iau mai pe ocolite, pentru că, vedeți dumneavoastră, nu am certitudinea cazului. Să-l luăm pe sir Ambrose. El n-ar fi apelat la această modalitate de sinucidere; pe de altă parte, nu ar fi câștigat nimic de pe urma morții fetei. Deci, îl scoatem de pe lista suspectilor. Domnul Curle. N-avea nici un motiv să dorească moartea fetei. Iar dacă ținta otrăvii ar fi fost sir Ambrose, motivul ar fi fost că furase vreun manuscris rarism. Nu stă în picioare, deci și domnul Curle este scos de pe lista suspectilor, în pofida suspiciunilor doamnei Bantry. Domnișoara Wye. N-ar fi avut nici un motiv să-l omoare pe sir Ambrose, în schimb ar fi putut dori moartea Sylviei. Râvnea la inima și la mâna logodnicului acesteia, după cum am aflat și din cele relatate de doamna Bantry. Ea a fost cu Sylvia dimineața în grădină, așa că a avut posibilitatea să culeagă frunzele otrăvitoare. Domnișoara Wye rămâne pe listă. Tânărul Lorimer. Avea motive pentru ambele cazuri. Dacă scăpa de fată, putea să se însoare cu cealaltă. Deși e cam drastic să ucizi pentru un asemenea motiv când o logodnă de desface atât de ușor în zilele noastre. Dacă ar fi murit sir Ambrose, s-ar fi însurat cu o fată bogată, nu cu una săracă. Acest aspect are importanță sau nu, în funcție de situația lui financiară. Dacă se descoperă că proprietatea lui era ipotecată și doamna Bantry ne-a ascuns acest lucru, aş cere penalizarea ei pentru acțiune incorectă. Și-acum, doamna Carpenter. Să știți că o suspectez pe

această doamnă. O dată pentru mâinile ei albe, mai apoi alibiul excelent avut pentru momentul când s-au cules ierburile. N-am niciodată încredere în alibiuri. Și mai am un motiv pentru care o suspectez, dar deocamdată îl păstrez pentru mine. Totuși, pentru că trebuie să-mi exprim părerea, o consider pe domnișoara Maud Wye autoarea crimei pentru că există mai multe probe împotriva ei decât a celorlalți.

– Următorul. Doamna Bantry arată spre doctorul Llyod.

– Cred că greșiți, Clithering, în a susține părerea că moartea fetei a fost premeditată. Sunt convins că ucigașul voia să-l lichideze pe sir Ambrose. Pe tânărul Lorimer nu-l cred în stare de așa ceva pentru că avea prea puține cunoștințe. Sunt înclinat să cred că vinovata este doamna Carpenter. Ea trăia de mulți ani în familie, cunoștea starea sănătății lui sir Ambrose și putea foarte bine să aranjeze astfel lucrurile ca Sylvia să fie cea care să culeagă frunzele (ați spus și dumneavoastră că fata nu era prea deșteaptă). Motivul, vă mărturisesc, nu-l văd; dar mă aventurez să presupun că sir Ambrose întocmise odată un testament în care și ea figurase. Cam asta pot spune.

Doamna Bantry își îndreaptă degetul arătător spre Jane Helier.

– Nu știu ce să spun, decât atât: de ce să nu fie chiar fata vinovată? Ea a dus frunzele în bucătărie, la urma urmei. Ați spus că sir Ambrose se opusese căsătoriei ei. Dacă el murea, ea căpăta banii și se putea mărita. Și știa la fel de bine care este starea sănătății lui sir Ambrose ca și doamna Carpenter.

Degetul doamnei Bantry se îndreptă acum spre Miss Marple.

- Și-acum, atâteștiutoarea noastră prietenă, zise ea.

- Sir Henry a explicat totul foarte clar, începu Miss Marple. Doctorul Lloyd a avut perfectă dreptate în tot ce a spus. Pentru ei, totul este foarte limpede. Mă întreb însă dacă doctorul Lloyd a sesizat un aspect al spuselor sale. Vedeti dumneavoastră, nefiind medicul curant al lui sir Ambrose, nu putea ști ce fel de boală a inimii avea acesta, nu-i așa?

- Nu prea văd ce vreți să spuneți, Miss Marple, o întrerupse doctorul Lloyd.

- Dumneavoastră presupuneți, nu-i așa, că sir Ambrose avea o afecțiune în care digitalina era dăunătoare. Dar n-avem nici o dovadă că ar fi așa. Ar putea la fel de bine să fie și invers.

- Invers?

- Da, n-ați spus dumneavoastră că este deseori prescrisă în bolile cardiace?

- Tot nu înțeleg. Miss Marple, unde vreți să ajungeți?

- S-ar fi putut foarte bine ca sir Ambrose să aibă digitalină în permanență, fără să trebuiască s-o justifice. Ceea ce încerc să spun (întotdeauna mă exprim greoi) este aceasta: să presupunem că cineva vrea să otrăvească pe altcineva cu o doză fatală de digitalină. Cel mai simplu lucru nu e oare să aranjeze în așa fel, încât toată lumea să fie otrăvită cu frunze de digitală? În nici unul din cazuri nu va fi fatală, firește, dar în același timp, nimeni nu va fi surprins să existe o victimă; după cum spunea și doctorul

Lloyd, aceste lucruri sunt incerte. Nimeni nu se va întreba dacă fata a mâncat o doză fatală de digitalină sau ceva de felul acesta. Putea foarte bine să-i fi fost amestecată într-un cocteil, sau în cafea, sau chiar să-i fi fost administrată sub forma unei băuturi tonice.

– Vreți să spuneți că sir Ambrose și-a otrăvit pupila, pe fata încântătoare pe care o iubea?

– Exact, spuse Miss Marple. Vedeți cazul domnului Badger și al menajerei sale tinere. Să nu-mi spuneți că-i un lucru absurd ca un bărbat de șaizeci de ani să se îndrăgostească de o fată de douăzeci de ani. Se întâmplă în fiecare zi. Îndrăznesc să spun că în cazul unui aristocrat ca sir Ambrose este nebunie curată, cum deseori se întâmplă în asemenea împrejurări. El n-a putut suporta gândul de a o vedea măritată - s-a și opus cât a putut - și a cedat. Gelozia lui nebunească a luat asemenea proporții încât a preferat s-o omoare decât s-o lase lângă tânărul Lorimer. Probabil că avea de mult în cap acest gând, de vreme ce frunzele de degețel creșteau printre salvii. Le-ar fi cules chiar el, la un moment dat, și le-ar fi trimis la bucătărie chiar prin ea. E groaznic să te gândești la asta, dar cred că trebuie să privim mai compătimitor această situație. Bărbați, onorabili chiar, la vârsta aceasta devin ciudați, mai ales când e vorba de tinere. Ultimul nostru organist... o, dar să nu mai bârfesc...

– Doamnă Bantry, ăsta-i adevărul? întrebă sir Henry. Doamna Bantry aprobă din cap.

– Da. Niciodată nu mi-aș fi imaginat această întâmplare altfel decât ca pe un accident. Pe urmă, după moartea lui sir Ambrose, am primit o scrisoare. Lăsase instrucțiuni să-mi fie trimisă. În ea mi-a dezvăluit tot

adevărul. Nu știu de ce, dar noi doi întotdeauna ne-am înțeles foarte bine.

În tăcerea care se lăasă, simți o obiecțiune mută și se grăbi să adauge:

– Să nu credeți că trădez secrete. Am schimbat toate numele personajelor. N-ați observat ce uimit a fost Arthur când am rostit numele de sir Ambrose? N-a înțeles de la început. Am schimbat totul. Este ca în cărți, când la început stă scris: "Toate personajele din această nuvelă sunt fictive". Niciodată nu afli cine sunt de fapt.

Vitejia lui Edward Robinson

"Desfăcându-și brațele sale puternice, Bill o ridică de la pământ, strângând-o tare la piept. Cu un oftat adânc, ea își abandonă buzele într-un sărut cum el nu mai visase..."

Oftând, domnul Edward Robinson puse jos "Când dragostea este rege" și privi afară pe fereastra metroului. Treceau prin Stamford Brook. Edward Robinson se gândea la Bill. Acesta era bărbatul sută la sută preferat de romancier. Edward îl invidia pentru mușchii săi, înfățișarea aspră și pasiunile lui sfâșietoare. Apucă din nou cartea și citi descrierea mândrei Marchesa Bianca (cea care își abandonase buzele). Atât de răscolitoare era frumusețea ei, dragostea pentru ea era atât de mare încât bărbați puternici se prăbușeau în fața ei ca popicele, leșinați și terminați de atâta iubire.

"Bineînțeles că toate chestiile astea-s prostii. Toate-s fleacuri". Și totuși, mă întreb... își zicea Edward în sine sa.

Căzu într-o reverie. Se afla oare, undeva o asemenea lume de iubire și aventură? Existau femei a căror frumusețe să te facă să te îndrăgostești? Un sentiment ca iubirea putea să te ardă ca o flacără.

"Eu trăiesc viața reală. Trebuie să mă port la fel ca toți ceilalți tineri", își spuse Edward.

În ansamblu, trebuia să se considere un tânăr norocos. Avea o slujbă excelentă, de funcționar într-un

concern înfloritor. Era pe deplin sănătos, n-avea de întreținut pe nimeni și era logodit cu Maud.

Dar simplul gând la Maud îi așternu o umbră pe față. Deși n-ar fi recunoscut niciodată, se temea de Maud. O iubea, da, încă își mai amintea fiorul cu care îi admirase ceafa albă care îi ieșea din bluza ieftină de 4 șilingi și 11 penny, la prima lor întâlnire. El stătea în spatele ei la cinema și prietenul lui cu care era o știa și le făcuse cunoștință. Fără îndoială, Maud era o ființă cu totul deosebită. Era frumoasă, deșteaptă, se purta ca o doamnă și întotdeauna avea dreptate, în toate privințele. Toți spuneau că e tipul de fată care va fi o soție excelentă.

Edward se întrebă dacă Marchesa Bianca ar fi putut fi o soție excelentă. Într-un fel se îndoia. Nu și-o putea imagina pe voluptuoasa Bianca, cu buzele ei roșii și silueta ei șerpuitoare, cusând cu grijă nasturi, să zicem, pentru virilul Bill. Nu, Bianca însemna o poveste de iubire, pe când asta era viața reală. El și cu Maud vor fi foarte fericiți împreună. Ea avea atât de mult bun simț...

Și totuși, el dorea ca ea să nu fie chiar așa... chiar așa ... directă în comportare. Așa dispusă să "sară de gâtul lui".

Desigur, educația și bunul ei simț o făceau așa. Maud era foarte cerebrală. Și, de regulă, chiar și Edward era foarte cerebral, dar, câteodată... De exemplu, el dorise să se căsătorească de acest Crăciun. Maud îi explicase cât de preferabil ar fi fost să mai aștepte puțin – un an, doi. Salariul lui nu era prea mare. Dorise să-i cumpere un inel scump – ea fusese îngrozită și-l obligase să-l ducă înapoi și să-l schimbe cu unul mai ieftin. Calitățile ei erau toate excelente, dar, câteodată, Edward dorea ca ea să aibă mai

multe defecte și mai puține virtuți. Virtuțile ei îl îndemnau la fapte disperate.

De exemplu...

Se înroși la față cuprins de un sentiment de vinovăție. Trebuia să-i spună, și să-i spună cât mai repede. Secretul său vinovat îl făcea să se poarte ciudat. A doua zi era prima zi de Crăciun, prima din trei zile de sărbătoare. Ea îi propusese ca el să vină și să petreacă ajunul Crăciunului cu familia ei și, oarecum, stingherit, caraghios, într-un fel care îi stârnise ei mai mult suspiciuni, reușise să o refuze, debitându-i o poveste lungă, numai minciuni despre un prieten din provincie căruia îi promisese să petreacă ziua împreună.

Și nu era nici un prieten în provincie. Numai secretul său vinovat.

Cu trei luni în urmă, Edward Robinson împreună cu alte câteva sute de mii de tineri participase la un concurs organizat de o revistă. Numele a 12 fete trebuiau aranjate în ordinea popularității lor. Edward avusese o idee strălucită. Sigur că propria sa preferință s-ar fi dovedit greșită – observase lucrul acesta la alte competiții similare. Notă cele 12 nume aranjate în ordinea sa preferată, apoi le scrise din nou, luând un nume de la început și altul de la sfârșit, în mod alternativ.

Când s-a anunțat rezultatul, Edward avea opt exacte din 12 și, ca urmare, a obținut premiul întâi în valoare de 500 de lire. Performanța aceasta care ar fi putut-o pune pe seama norocului, Edward o considera încoronarea "sistemului" său. Era din cale afară de mândru de sine însuși.

Apoi se întrebă ce să facă cu cele 500 de lire? Știa foarte bine ce avea să spună Maud. Investește-i. Într-un

cuibușor drăguț pentru viitor. Și, bineînțeles, știa că Maud avea perfectă dreptate. Dar a câștiga bani ca rezultat al unui concurs îți dă un cu totul alt sentiment față de restul lucrurilor.

Dacă ar fi primit banii drept moștenire, Edward i-ar fi investit, cu religiozitate, în împrumuturi convertibile sau certificate cu dobânzi. Dar o sumă ca aceea pe care o obții dintr-o simplă trăsătură de condei, dintr-o baftă de necrezut seamănă cu banii de buzunar pe care-i capeți când ești copil – "pentru tine, să-i cheltui cum poțezi!"

Și într-un anume magazin special pe lângă care trecea zilnic, în drumul spre birou se afla un vis incredibil, o mașină mică cu două locuri, un bot lung, strălucitor și prețul clar etalat pe ea era de 465 de lire.

"Dacă aș fi bogat, îi spunea, zilnic, Edward, dacă aș fi bogat te-aș cumpăra".

Acum era – nu bogat – cel puțin se afla în posesia unei sume de bani suficiente ca să-și realizeze visul. Mașina, acea piesă frumoasă, lucitoare și atrăgătoare ar fi a lui dacă se hotăra s-o achite.

Intenționase să-i povestească lui Maud despre bani. De îndată ce i-ar fi spus, ar fi scăpat de tentație. În fața dezaprobării și sperieturii lui Maud, el n-ar fi avut niciodată curajul să persiste în nebunia lui. Dar s-a întâmplat ca însăși Maud să rezolve problema indirect. O invitasese la cinema și cumpărase cele mai bune bilete. Ea îi explicase blând dar ferm purtarea sa nebunească, criminală de a cheltui atâția bani – trei lire jumătate în loc de două lire și patru penny, când se putea vedea la fel de bine și din locuri mai îndepărtate.

Edward primi reproșurile ei tăcând îmbufnat. Maud se simțea mulțumită că îl convinsese. Edward nu putea fi

lăsat să continue în maniera asta extravagantă. Îl iubea pe Edward, dar își dădea seama că el era slab, sarcina ei fiind aceea de-a se afla întotdeauna la îndemână pentru a-l influența să meargă în direcția dorită. Observa cu satisfacție cum își domolea pornirile, târându-se ca un vierme.

Edward era chiar ca un vierme. Se răsucea precum viermii. Rămase strivit de cuvintele ei, dar exact în momentul acela, se hotărî să cumpere mașina.

"Fir-ar să fie, își zise Edward, o dată în viață am să fac ce-mi place, Maud poate să se ducă naibii!"

Și chiar în dimineața următoare, păși în palatul de geamuri cu locatarii săi infatuați, cu luciul sclipitor și metal argintiu și, cu o siguranță care-l surprinse chiar pe el însuși, cumpără mașina. A fost cel mai ușor lucru din lume să cumpere o mașină!

Îi aparținea de acum de patru zile. Trăise, în aparență calm, dar în interior, îmbătat de extaz. Și lui Maud nu-i suflase încă nici un cuvânt. De patru zile, în ora sa pentru prânz, primea lecții ca să șofeze minunata creatură. Era un elev talentat.

A doua zi, în ajunul Crăciunului, urma să meargă cu ea în provincie. O mințise pe Maud și o va minți din nou dacă așa trebuia. Era legat trup și suflet de noua sa achiziție. Ea reprezenta pentru el o poveste de iubire, aventură, toate lucrurile pe care și le dorise și nu le avusese niciodată. În ziua următoare, el și iubita sa vor porni la drum împreună. Vor zbura prin aerul rece, tăios, lăsând mulțimea și frecușul Londrei departe în urma lor ca să pătrundă în întinderile vaste curate...

În clipa asta, deși nu știa, Edward avea fire de poet.
A doua zi...

Se uită la cartea din mână sa "Când dragostea este rege". Râse și o băgă în buzunar. Mașina, buzele roșii ale Marchesei Bianca și uimitoarea vitejie a lui Bill păreau toate amestecate la un loc. A doua zi...

Vremea, de obicei înșelătoare pentru cei care contează pe ea, a fost generoasă cu Edward. I-a oferit ziua viselor sale, o zi de ger aspru, cu cer albastru – pal și cu un soare galben de culoarea primulei.

Așa, într-o stare sufletească aventuroasă și de îndrăzneală răutăcioasă, Edward ieși cu mașina din Londra. A avut necazuri la colțul de la Hyde Park și un trist contretemps la Putney Bridge, din cauza schimbărilor de viteză și a folosirii prea frecvente a frânelor și o ploaie de înjurături s-au abătut asupra sa din partea conducătorilor celorlalte vehicule. Dar pentru un novice nu s-a comportat prea rău și de îndată a ieșit pe autostrăzile acelea largi, drepte care sunt bucuria șoferilor. Era puțină circulație pe drum în ziua aceea. Edward merse tot înainte îmbătat de felul cum stăpânea această creatură cu laturi sclipitoare, zburând, parcă, prin lumea albă și rece cu elanul unui zeu.

Era o zi fermecătoare. Se opri pentru prânz la un han de modă veche și apoi mai târziu pentru ceai. Lipsit de entuziasm o luă înapoi spre casă, către Londra, la Maud, pentru inevitabilele explicații, reproșuri.

Alungă acest gând cu un oftat. Ce-o fi mâine, o fi. Era încă astăzi. Și ce putea fi mai fascinant decât asta? Să alergi prin întuneric cu luminile aprinse în căutarea drumului din față. Era apogeul plăcerii!

Se gândi că nu avea timp să oprească nicăieri pentru cină. Șofatul prin întuneric era o afacere amuzantă. Avea

să-i ia mai mult timp decât crezuse. Era exact ora opt când trecea prin Hindhead și ajunse în apropiere de Devil's Punch Bowl. Era lună plină și zăpada, care căzuse cu două luni în urmă, încă nu se topise.

Opri mașina și rămase pe gânduri. Ce conta dacă nu se întorcea la Londra până la miezul nopții? Ce conta dacă nu se mai întorcea niciodată? Avea să se rupă brusc de toate.

Coborî din mașină și se apropie de marginea drumului. O potecă șerpuia în jos, tentându-l. Edward cedă ca vrăjit. În următoarea jumătate de oră hoinări aiurea într-o lume plină de zăpadă. Niciodată nu-și imaginase ceva asemănător. Și clipele astea îi fuseseră oferite lui, chiar lui de iubita sa strălucitoare care-l aștepta credincioasă deasupra pe șosea.

Urcă poteca, se așează în mașină și o porni, încă puțin minunat de descoperirea frumuseții pure care le apare celor mai prozaici oameni deodată ca din vis.

Apoi, cu un oftat, își reveni și-și băgă mâna în buzunarul portierei de la mașină unde pusese un fular de dimineată.

Dar fularul nu mai era acolo. Buzunarul era gol. Nu, nu complet – se afla ceva cu colțuri și tare ca pietrele.

Edward băgă mâna și mai adânc. În clipa următoare privea ca un om lipsit de simțuri. Obiectul pe care îl ținea în mână se bălăbănea printre degete, lumina lunii scoțând mii de scântei multicolore, era un colier de diamante.

Edward îl privea încremenit. Nu era nici un dubiu. Un colier de diamante, probabil în valoare de mii de lire (deoarece pietrele erau mari) se aflase, pur și simplu, în buzunarul portierei.

Dar cine-l pusese acolo? Cu siguranță nu fusese când pornise din oraș. Cineva trebuie să fi venit, în timp ce el se plimba prin zăpadă, și-l introdusese în mod deliberat. Dar de ce? De ce tocmai în mașina lui? Făcuse vreo greșală proprietarul/colierului? Sau era, putea fi, un colier furat?

Și atunci, în timp ce toate gândurile astea i se învârteau prin cap, Edward înțepeni deodată și îl trecură fiori reci. Asta nu era mașina lui.

Semăna foarte mult, da. Avea aceeași culoare strălucitoare de roșu aprins ca buzele Marchesei Bianca, același bot lung și lucios, dar, după o mie de mici amănunte, Edward își dădu seama că nu era mașina sa. Caroseria sa nouă era zgâriată ici și colo, purta semne slabe, dar clare, de vechime și uzură. În acest caz...

Fără prea multă discuție, Edward se grăbi să întoarcă mașina. Virajul nu era punctul lui tare. La schimbarea vitezei, în mod invariabil își pierdea capul și răsucea volanul în sens greșit. Mai mult, frecvent încurca accelerația cu frâna de picior cu rezultate dezastruoase. Totuși, în cele din urmă, reuși să întoarcă mașina și să urce din nou dealul.

Edward își reaminti că acolo mai fusese o mașină la o mică distanță. Atunci nu-i luă seama în mod deosebit. Se întoarse din plimbare pe o altă cărare decât aceea pe care coborâse în vale. Această a doua cărare îl adusese la șosea mai în spate, se gândea el, de locul unde se găsea propria sa mașină. Cu siguranță trebuie să fi fost cealaltă în care se urcase.

În vreo zece minute dădu din nou de locul unde se oprise. Dar acum nu se mai afla nici o mașină la marginea

șoselei. Proprietarul acestei mașini trebuie să fi plecat cu a lui Edward și el, probabil, dus în eroare de asemănare.

Edward scoase colierul de diamante din buzunarul său și-l trecu printre degete perplex.

Ce să facă? Să se ducă la cea mai apropiată stație de poliție? Să explice ce s-a întâmplat, să predea colierul și numărul propriei sale mașini?

Apropo, care era numărul mașinii sale? Edward a stat și s-a tot gândit, dar nici cu prețul vieții nu putea să-și reamintească. Avea o senzație rece de prăbușire. Avea să arate ca cel mai de seamă idiot la secția de poliție. Tot ce putea să-și aducă aminte din număr era un opt. Sigur, nu prea avea importanță – cel puțin... Se uită încurcat la diamante. Să presupunem că ei ar crede – o, nu ar face-o și totuși s-ar putea – că el furase mașina și diamantele. Pentru că, în fond, când stai și te gândești, cine, cu mintea la cap, ar vâri un colier prețios de diamante, cu atâta neglijență în buzunarul deschis al unei portiere?

Edward coborî și se duse la spatele mașinii. Avea numărul XRI - 0061. Pe lângă faptul că ăsta nu era deloc numărul mașinii sale, nu-i spunea nimic. Atunci se apucă sistematic să caute toate buzunarele. În cel în care găsisese diamantele făcu o descoperire – o bucățică de hârtie cu câteva cuvinte scrise cu creionul. La lumina farurilor, Edward le citi foarte ușor: "*Așteaptă-mă, Greane, colțul de la Salter's Lane, ora zece*".

Își reaminti numele Greane. Îl văzuse pe un indicator mai devreme, ziua. Într-o clipă se hotărî. Se va duce în satul ăsta, Greane, să găsească Salter's Lane, să se întâlnească cu persoana care scrisese biletul și să-i explice

ce se întâmplase. Asta ar fi fost mult mai bine decât să arate ca un prost la secția locală de poliție.

O porni aproape fericit. În fond, era o aventură. Nu era un lucru care să ți se întâmple în fiecare zi. Colierul de diamante făcea aventura excitantă și misterioasă.

Avu ceva dificultăți în a găsi Greane și a fost și mai greu să descopere Salter's Lane, dar după ce a întrebat la două căsuțe, a reușit să-i dea de urmă.

Trecuseră câteva minute peste ora întâlnirii când o luă cu grijă pe un drum îngust, uitându-se cu atenție pe partea stângă unde i se spusese că se desprinde Salter's Lane.

Dădu de ea chiar imediat după un viraj și chiar în clipa aceea o siluetă se desprinsese din întuneric.

– În sfârșit! Ți-a trebuit o veșnicie, Gerald! strigă vocea unei fete.

În timp ce vorbea, fata păși direct în lumina farurilor și Edward rămase fără suflare. Era cea mai splendidă făptură pe care o văzuse vreodată.

Tânără, cu părul negru ca noaptea și buze de un roșu aprins, minunat. Pelerina grea pe care o purta se deschise și Edward văzu că era îmbrăcată în rochie de seară, – strânsă pe corp, de culoare roșie care îi contura trupul perfect. La gât purta un șirag de perle splendide.

Deodată fata tresări.

– Dar nu ești Gerald, strigă ea.

– Nu, zise Edward în grabă, să-ți explic. Scoase colierul de diamante din buzunar și i-l întinse. Mă cheamă Edward...

– Nu îl lăsa să continue, fata bătut din palme și exclamă:

– Edward, bineînțeles! Îmi pare așa de bine. Dar idiotul acela de Jimmy mi-a spus la telefon c-o să-l trimită pe Gerald cu mașina. E teribil de drăguț din partea ta că ai venit. Eram moartă să te văd. Ți dai seama, nu te-am mai văzut de când aveam șase ani. Bine că ai adus și colierul. Pune-l din nou în buzunarul tău. Polițistul din sat ar putea trece pe aici și l-ar vedea. Brrrr..., am înghețat tot așteptând! Să mă urc.

Ca-ntr-un vis, Edward îi deschise ușa și ea sări ușor lângă el. Blănurile ei îi mângâiară obrazul și un parfum discret ca cel al violetelor după ploaie, i se abătu pe la nări.

El n-avea nici un plan, nici măcar vreo idee. Într-o clipă, fără voia sa se lăsă în mrejele aventurii. Ea îi spusese Edward, ce conta că nu era Edward cel adevărat? O să descopere ea asta foarte curând. Până atunci, să lăsăm lucrurile să meargă de la sine. El porni motorul și mașina începu să patineze.

Pe loc fata începu să râdă. Râsul ei era la fel de minunat ca și întreaga sa făptură.

– E ușor să-ți dai seama că nu prea te pricepi la mașini. Cred că nu prea au pe acolo?

"Mă întreb unde este acest pe acolo?" se gândi Edward, dar cu voce tare spuse doar: "nu prea".

– Mai bine lasă-mă pe mine să conduc, îi propuse fata. E foarte dificil să te descurci pe străduțele astea până dai din nou de șoseaua principală.

Îi cedă bucuros locul. Foarte curând mergeau prin noapte cu viteză și cu o lipsă de grijă care-l îngrijora în mod secret pe Edward. Își întoarse capul spre el.

– Îmi place viteza. Ție nu? Știi, nu semeni deloc cu Gerald. Nimeni nu v-ar lua drept frați. Nu ești deloc cum mi te-am imaginat.

– Cred asta din cauză că sunt atât de obișnuit. Așa este?

– Nu obișnuit, diferit. Nu știu cum să-ți explic. Cum e bietul Jimmy? Plictisit de moarte, nu-i așa?

– O, Jimmy se simte bine, spuse Edward.

– E destul de ușor să spui asta, dar ce ghinion pe el să aibă o luxație. Ți-a povestit totul?

– Nici un cuvânt. Nu știu absolut nimic. Aș vrea să mă lămurești.

– O, totul a mers de minune. Jimmy s-a dus la ușa din față îmbrăcat în hainele prietenei sale. L-am lăsat câteva minute și m-am strecurat lângă fereastră. Camerista lui Agnes Larella era acolo aranjându-i rochiile și bijuteriile și toate celelalte lui Agnes. Apoi s-a auzit un urlet tare de jos, petarda a explodat și toate au strigat foc. Camerista a fugit ca din pușcă, am sărit înăuntru, am apucat colierul, și-am luat-o la sănătoasa înapoi spre Punch Bowl. Am lăsat colierul și biletul în buzunarul mașinii în timp ce treceam. Apoi, m-am dus la Louise la hotel, după ce mi-am șters ghetele de zăpadă, bineînțeles. Un alibi perfect pentru mine. Ea n-are nici o idee că eu am fost plecată.

– Și ce-i cu Jimmy?

– Bine, dar tu știi mai multe decât mine.

– Da, în mare și-a prins piciorul în fustă și a reușit să și-l luxeze. Au trebuit să-l ducă la mașină și șoferul familiei Larella l-a dus acasă. Închipuiește-ți doar dacă s-ar fi întâmplat ca șoferul să-și bage mâna în buzunar!

Edward râse împreună cu ea, dar mintea sa era la treabă. Acum știa, mai mult sau mai puțin, cum stă.

Numele de Larella îi părea vag familiar – un nume care iradia bogăție. Fata asta și cu un necunoscut pe nume Jimmy puseseră la cale furtul colierului și reușiseră. Din cauza gleznei și a prezenței șoferului familiei Larella, Jimmy nu putuse să se uite în buzunarul mașinii înainte de a telefona fetei. Sau, probabil, nu dorise să facă asta. Dar, era aproape sigur că celălalt necunoscut, "Gerald", o va face cu prima ocazie. Și în el va găsi fularul lui Edward!

– A mers bine, zise fata.

Un tramvai trecu pe lângă ei, se aflau în împrejurimile Londrei. Mergeau ca o săgeată printre mașini. Edward era cu sufletul la gură. Era o șoferiță minunată, dar conducea foarte riscant!

Un sfert de oră mai târziu se opriră în fața unei case impunătoare dintr-un scuar micuț.

– Putem să ne schimbăm aici, zise fata, înainte să mergem la "Ritson's"

– "Ritson's"? întrebă Edward. Pronunță numele faimosului club de noapte aproape reverențios.

– Da, nu ți-a spus Gerald?

– Nu mi-a spus, răspunse Edward morocănos. Ce fac cu hainele mele?

Ea se încruntă.

– Nu ți-au spus nimic? Te vom îmbrăca cumva. Trebuie să ducem chestia asta până la bun sfârșit.

Un majordom impunător deschise ușa și se dădu la o parte să-i lase să intre.

– Domnul Gerald Champneys a telefonat, doamnă. Era foarte nerăbdător să vorbească cu dumneavoastră dar nu a lăsat nici un mesaj.

"Cred și eu că era nerăbdător să vorbească cu ea", își spuse Edward. "În orice caz, acum îmi cunosc întregul nume – Edward Champneys. Dar cine e ea? I-au zis doamnă. De ce vrea să fure un colier. Are datorii la bridge?"

În povestirile din reviste, pe care le citea câteodată, frumoasa și nobila eroină era întotdeauna adusă într-o stare de disperare de datoriile la bridge.

Edward a fost condus de majordomul cel impunător și dat pe mâna unui valet cu maniere elegante. Un sfert de oră mai târziu, își reîntâlni gazda în hol, îmbrăcat elegant într-un costum de seară, făcut în Savile Row care îi cădea de minune.

Doamne! Ce noapte!

Merseră cu mașina la faimosul "Ritson's". La fel ca toată lumea, Edward citise relatări scandaloase despre "Ritson's". Oricine era cineva apăsătoare mai devreme sau mai târziu la "Ritson's". Edward se temea de un singur lucru: că cineva care-l cunoștea pe adevăratul Edward Champneys ar putea apărea. Se consola la gândul că individul lipsise mai mulți ani din Anglia.

Stând la o măsuță lângă perete, sorbea cocteiluri. Cocteiluri! Pentru bietul Edward ele reprezentau chintesența unei vieți de lux. Fata, cu un minunat șal brodat pe ea, îl bea cu nonșalanță.

– Să dansăm!

Adevărul e că singurul lucru pe care Edward putea să-l facă la perfecție era să danseze. Când el și Maud începuseră piruetele în Palais de Danse, alte perechi se opriseră și-i priveau cu admirație.

– Eram să uit, zise fata brusc. Colierul?

Ea întinse mâna. Edward, complet uluit, îl scoase din buzunar și i-l dădu. Spre marea sa uimire, ea și-l prinse liniștită la gât. Apoi, îi zâmbi răpitoare.

– Hai să dansăm, zise ea încet.

Dansau. Nici o pereche nu era mai perfectă în tot "Ritson's".

Apoi, când, în cele din urmă, se întoarseră la măsuța lor, un bătrân gentleman, cu un aer de desfrânat o acostă pe partenera lui Edward.

– Ah! Lady Noreen, uimitoare dansatoare! Da, da. Căpitanul Folliot e aici în seara asta?

– Jimmy are un necaz, și-a luxat glezna.

– Nu spuneți! Cum s-a întâmplat? Încă nu știu amănunte.

Râse și trecu mai departe.

Edward o urmă îngândurat. Acum știa. Lady Noreen Elliot, celebra lady Noreen în persoană, poate fata despre care se vorbea cel mai mult în Anglia. Vestită pentru frumusețea, pentru îndrăzneala ei, șefa grupului cunoscut ca "The Bright Young People". Logodna ei cu căpitanul James Folliot V. C.,* din cavaleria regală, fusese recent anunțată.

Dar colierul? Încă nu putea să înțeleagă ce era cu el. Trebuia să riște să se desconspire, dar vroia să știe.

Cînd se așezară, îi făcu semn spre colier.

– De ce asta, Noreen? Spune-mi, de ce?

Zâmbea visătoare cu ochii duși departe aflându-se încă sub vraja dansului.

* Victoria Cross (decorație britanică)

– Cred că e greu ca tu să înțelegi. Te plictisești așa de mult de aceleași lucruri, mereu de aceleași lucruri. Vânătorile de comori ne-au distrat foarte bine o vreme, dar te obișnuiești cu toate. Ideea cu "jafurile" a fost a mea. Onorariul de intrare e de cincizeci de lire și dacă reușești obții și mai mult. Ăsta e al treilea. Jimmy și cu mine ne-am înțeles cu Agnes Larella. Cunoști regulile? Jaful trebuie comis într-un interval de trei zile și lucrul furat trebuie purtat cel puțin o oră într-un loc public. Altfel, îți pierzi cele cincizeci de lire depuse și mai primești și o amendă de o sută de lire. Jimmy a avut noroc luxându-și glezna, dar noi vom pune mâna pe bani pentru că am dus treaba la bun sfârșit.

– Înțeleg, înțeleg, zise Edward, respirând adânc.

Noreen se ridică deodată și-și puse șalul.

– Du-mă undeva cu mașina. La docuri. Undeva unde e oribil și excitant. Așteaptă o clipă... Își ridică mâinile și-și desfăcu diamantele de la gât. Mai bine le-ai ține tu din nou. Nu vreau să fiu ucisă pentru ele.

Ieșiră împreună de la Ritson's. Mașina se afla într-o străduță laterală, îngustă și întunecoasă. Cum dădură colțul, o altă mașină viră și un tânăr sări din ea.

– Slavă domnului, Noreen, te-am găsit, în sfârșit strigă el. Am dat de dracu. Măgarul ăla de Jimmy a plecat cu o altă mașină. Dumnezeu știe pe unde umblă diamantele alea acum. Suntem într-o încurcătură a dracului.

Lady Noreen se holbă la el.

– Ce tot spui. Avem diamantele, adică sunt la Edward.

– Edward?

- Da.

Ea făcu un gest ușor către silueta de alături.

"Eu sunt într-o încurcătură a dracului, pun pariu pe zece la unu că ăsta-i fratele Gerald", se gândi Edward.

Celălalt tânăr îl privea uimit.

- Poftim? exclamă el încet. Edward e în Scoția.

- O! strigă fata. Se uită cu reproș la Edward .

Se înroși și apoi păli.

- Deci, tu, zise ea încet, cine ești cu adevărat?

Lui Edward îi trebui doar un minut să înțeleagă situația. În ochii fetei se putea citi uimire, mai bine zis admirație? Să-i explice? N-o să facă o așa prostie. O să-și joace rolul până la sfârșit.

Se înclină ceremonios.

- Trebuie să vă mulțumesc lady Noreen pentru cea mai încântătoare seară, i se adresă el în maniera cea mai cavalierească posibilă.

Aruncă repede o privire spre mașina din care coborâse celălalt. Era de un roșu aprins, cu un bot strălucitor! Mașina sa!

- Și vă urez la toți: "bună seara"!

Dintr-o săritură se afla în mașina sa, cu piciorul pe accelerație.

Aceasta porni. Gerald rămase paralizat, dar fata a fost mai iute. Când mașina trecu pe lângă ea, Noreen sări înăuntru, aprinzând toate luminile de la bord.

Mașina zvâcni, țâșni pe după colț și o porni în noapte. Noreen, încă amețită de săritura sa, îl apucă pe Edward de braț.

- Trebuie să mi-l dai, o, trebuie să mi-l dai! Sunt obligată să i-l returnez lui Agnes Larella. Fii un gentleman,

am petrecut împreună o seară minunată, am dansat, am fost prieteni. Nu-i așa că mi-l dai? Mie?

O femeie care te vrăjea cu frumusețea ei. Sunt asemenea femeii încât...

Ș-apoi, Edward era foarte nerăbdător să scape de colier. Era un prilej divin pentru un *beau geste*.

Îl scoase din buzunar și-l lăsă să cadă în mîna ei întinsă.

– Am fost... prieteni, zise el.

– Ah! Ochii ei se înmuiară, se luminară.

Apoi, în mod cu totul surprinzător, își aplecă capul spre el. Pentru o clipă își țin buzele lipite de ale sale...

După aceea, sări din automobil. Mașina cea roșie o porni din loc, demarând în forță.

O poveste de iubire!

Aventură!

La ora douăsprezece, în prima zi de Crăciun, Edward Robinson păși în mica sufragerie a unei case din Clapham, cu obișnuita urare "Merry Christmas!"

Maud, care aranja niște vâsc, îl întâmpină cu răceală.

– Te-ai distrat bine la țară cu prietenul acela al tău? îl întrebă ea.

– Uite ce e, zise Edward. Aia a fost o minciună pe care ți-am spus-o. Am câștigat un concurs, adică 500 de lire și cu ei am cumpărat o mașină. Nu ți-am spus pentru că știam că o să începi o întreagă discuție în legătură cu ei. Asta e primul lucru. Am cumpărat mașina și nu mai e nimic de comentat în legătură cu asta. Al doilea lucru este

următorul: n-am de gând să te aștept ani de zile. Perspectivele mele sunt destul de bune și vreau să ne căsătorim luna viitoare. Înțelege?

– O! exclamă Maud încet.

Era acesta, putea fi... Edward care vorbea așa sigur de el?

– Vrei? Da sau nu?

Ea îl privi fascinată. Ochiul ei exprima uimire și admirație și la vederea acestei priviri Edward fu cuprins de pasiune. Se terminase cu dădăceala aceea liniștită care îl exasperase.

Așa îl și privise lady Noreen seara trecută. Dar lady Noreen se retrăsese într-un con de umbră, pe tărâmul poveștilor de iubire, alături de Marchesa Bianca. Aceasta era persoana reală. Aceasta era iubita lui.

– Da sau nu? repetă el și se apropie mai mult.

– Da, da, da, se bâlbâi Maud. Dar, o, Edward, ce s-a întâmplat cu tine? Ești cu totul altfel astăzi.

– Da, zise Edward. De douăzeci și patru de ore sunt un bărbat în loc de un vierme și, pe cinstea mea, merită!

O prinse în brațele lui la fel cum Bill, superman-ul, ar fi făcut-o.

– Mă iubești, Maud? Spune-mi, mă iubești?

– O, Edward! șopti Maud, te ador...

Jane în căutarea unei slujbe

Jane Cleveland răsfoi paginile din "The Daily Leader" și oftă, un oftat adânc, care veni din străfundul ființei sale. Se uită cu silă la masa cu placa de marmură, la oul fiert pus pe felia de pâine prăjită și la micul ceainic ce se găseau pe ea. Nu pentru că nu i-ar fi fost foame. Nici nu putea fi vorba de așa ceva. Jane era grozav de flămândă. În acel moment simțea că ar fi putut mânca aproape un kilogram de friptură bine făcută, cu cartofi prăjiți și poate cu fasole verde. Toate udate cu o recoltă ceva mai atrăgătoare decât ceaiul.

Dar tinerele, ale căror fonduri personale se află în stare periculoasă, nu pot alege. Jane avea norocul că putea comanda un ou fiert și o cană cu ceai. Nu mai părea probabil să facă așa ceva și în ziua următoare. Dacă nu...

Se întoarse încă o dată la coloanele cu anunțuri din "The Daily Leader". Ca s-o spunem pe șleau, Jane era șomeră și situația devenea acută. Deja gentila doamnă care avea în grijă prăpădita casă cu chiriași se uita chiorâș, în mod deosebit, la această tânără.

"Și totuși, își zise Jane în sinea ei, ridicându-și bărbia indignată, ceea ce era un obicei de-al său, și totuși, sunt inteligentă, frumoasă și bine educată. Ce vor mai mult?"

Potrivit lui "The Daily Leader" alții păreau să dorească stenodactilografe cu vastă experiență, manageri pentru societăți cu un mic capital pe care să-l investească,

doamne care să participe la profiturile fermelor de păsări (și aici se cerea un mic capital) și nenumărate bucătărese, servitoare și fete în casă, mai ales cameriste.

"N-am nimic împotriva să fiu cameristă, își zise Jane în sinea sa. Dar nimeni n-o să mă ia fără experiență. Cred că-aș putea să mă duc oriunde, și ca tânără voluntară, dar tinerele voluntare nu sunt plătite, ce să mai vorbim".

Oftă din nou, așeză ziarul în fața ei și atacă oul fierț cu toată vigoarea tinereții sale.

Când termină ultima înghițitură, întoarse ziarul și studie coloana cu anunțuri personale pentru prieteni pierduți etc, în timp ce-și sorbea ceaiul. Coloana aceasta era întotdeauna ultima ei speranță.

Dacă ar fi avut vreo două mii de lire, lucrul ar fi fost destul de simplu. Se aflau acolo cel puțin șapte ocazii unice din care putea obține circa trei mii de lire pe an. Își ridică ușor buza.

"Dacă aș avea două mii de lire, ar fi ușor să-i investesc", murmură ea.

Își aruncă ochii repede până la capătul de jos al coloanei și apoi o cercetă din nou cu ușurința obținută printr-o lungă practică.

Era doamna care oferea prețuri așa de minunate pentru haine de aruncat. "Garderobe doamnelor inspectate la propriile lor locuințe". Erau gentilemani care cumpărau orice, dar mai ales dinți. Doamne cu titluri nobiliare care plecau în străinătate și care erau dispuse să renunțe la blănurile lor pentru sume ridicole. Mai era preotul întristat, văduva împovărată și ofițerul invalid, toți având nevoie de sume variind între 50 și 100 de lire.

Și-apoi, deodată, Jane se opri brusc. Lăsă jos ceașca și citi anunțul din nou pe îndelete.

"E un clenci aici, desigur, murmură ea. Întotdeauna e câte un clenci în soiul ăsta de lucruri. Va trebui să fiu grijulie. Dar totuși...".

Anunțul, care o intrigă atât de mult pe Jane Cleveland, suna așa:

"Dacă o tânără doamnă între 25 și 35 de ani cu ochii albaștri închis, părul foarte blond, gene și sprâncene negre, nas drept, siluetă subțire, înălțimea de cinci picioare și șapte inch, bună imitatoare și capabilă să vorbească franceza se va prezenta la Endersleigh Street, nr. 7, între orele 5 și 6 p.m. va afla ceva în avantajul său".

"Neprihănită Gwendolen, sau de ce fetele calcă strâmb", murmură Jane. Va trebui neapărat să am mare grijă. Dar se cer prea multe amănunte pentru acel soi de lucru. Mă întreb acum... ia să recapitulăm".

Și se apucă să se compare cu textul .

"Între 25 și 30 de ani – eu am 26. Ochi albaștrii închis, e- n regulă. Păr foarte blond, gene și sprâncene negre – totul O.K. Nas drept? Da, da, destul de drept, oricum. Nici nu-i ascuțit, nici cârn. Și am o siluetă subțire – chiar subțire pentru zilele noastre. Am numai cinci picioare și șase inch. (Deci, cu vreo doi centimetri și ceva mai scundă) – dar aș putea purta tocuri înalte. Sunt o bună imitatoare - nu fac nimic deosebit, dar pot să imit vocile oamenilor și vorbesc franceza ca un înger sau o franțuzoică. De fapt, sunt perfectă. Ar trebui să cadă în

fund de încântare când o să mă prezint. Jane Cleveland intră și câștigă".

Hotărâtă, Jane rupse anunțul și-l puse în geantă. Apoi ceru nota de plată cu o nouă vioiciune în glas.

La ora cinci fără zece minute, Jane era în recunoaștere în apropiere de Endersleigh Street. Era o stradă mică făcută sandvici între două mai mari în vecinătatea lui Oxford Circus. E o stradă dubioasă, dar respectabilă. Numărul 7 nu părea să se deosebească prin nimic de casele învecinate. Era făcută numai din birouri, dar când se uită spre ea, Jane își dădu seama pentru prima dată că nu era singura fată cu ochi albaștri, blondă, nasul drept, subțire, între 25 și 30 de ani. Londra, după câte se părea, era plină de asemenea tinere și, cel puțin 40-50 dintre ele, se aflau grămadă afară pe Endersleigh Street, numărul 7.

"Competiția" își zise Jane. "Mai bine m-aș băga iute la coadă".

Așa și făcu, exact când alte trei fete dădeau colțul străzii. Le urmară altele. Jane se amuză uitându-se la vecinele sale. La fiecare reușea să găsească ceva ce nu mergea – gene blonde în loc de negre, ochi mai mult cenușii decât albaștri, păr blond care era oxigenat și nu natural, variații interesante la nas și siluete pe care numai o milă prea bine voitoare le-ar fi putut descrie ca subțiri. Buna dispoziție a Janei crescuse.

"Cred c-am tot atâtea șanse ca oricare, își zise în sinea sa. Mă întreb pentru ce-s toate astea? Sper că pentru un cor de fete frumoase".

Coadă se mișca încet, dar înainta. Imediat, un al doilea șuvoi de fete începu să iasă dinăuntrul casei. Unele își întorceau capetele, altele râdeau afectat.

"Respinse, își spuse Jane cu bucurie. Sper din toată inima că n-o să găsească prea multe până intru".

Coada mai avansă. Aruncau priviri neliniștite în oglinjoare și-și pudrau emoționate nasul. Rujurile erau folosite din plin.

"Aș fi vrut să am o pălărie mai elegantă", își spuse Jane tristă.

În sfârșit îi veni rândul. În interiorul casei era o ușă de sticlă într-o parte cu firma: "D-nii Cuthbertsons". Prin această ușă de sticlă intrau una câte una concurențele. Ajunse și ea. Răsufală adânc și intră.

Înăuntru se afla un birou exterior, evident pentru folosința funcționarilor. La capăt era încă o ușă de sticlă. Jane fu îndrumată să se ducă într-acolo și se conformă. Se trezi într-o cameră mai mică. Acolo se afla un birou mare și în spatele lui un bărbat cu ochi scrutători, de vârstă mijlocie, cu o mustață groasă, cu un aer străin. Acesta o măsură dintr-o privire și-i făcu semn spre o ușă la stânga.

– Așteptați acolo, vă rog, spuse el hotărât.

Jane ascultă. Camera în care intră era deja ocupată. Cinci fete stăteau acolo toate bătoase și aruncându-și una alteia priviri iscoditoare. Jane înțelese că fusese inclusă printre finaliste și buna dispoziție îi reveni. Totuși, fu obligată să recunoască că celelalte cinci fete aveau aceleași șanse ca și ea îndeplinind condițiile din anunț.

Timpul trecea. Fetele se perindau, evident, prin biroul dinăuntru. Majoritatea erau respinse, ieșind pe o altă ușă care dădea în coridor, dar, din când în când, o nouă achiziție sosea mărinz numărul selecționatei. La șase și jumătate se strânseseră paisprezece fete.

Jane auzi un murmur de voci din biroul interior și apoi domnul cu înfățișare de străin, pe care ea îl poreclise în minte "colonelul" datorită aspectului cazon al mustății sale, apăru în prag.

– Aș vrea să vă văd doamnelor una câte una, vă rog, anunță el. În ordinea în care ați sosit, vă rog.

Jane era, desigur, a șasea pe listă. Trecură 20 de minute până a fost chemată. "Colonelul" stătea cu mâinile la spate. O chestionă rapid, îi testă cunoștințele de franceză și o măsură ca înălțime.

– E posibil, *mademoiselle*, zise el în franceză, ca să fiți potrivită. Nu știu, dar este posibil.

– Ce post e acesta, vreau să știu? întrebă Jane fără ocoliș.

El ridică din umeri.

– Asta încă nu vă pot spune. Dacă sunteți aleasă, atunci veți afla.

– Pare foarte misterios, obiectă Jane. Nu m-aș putea angaja la ceva fără să știu totul. Vreau să știu dacă are vreo legătură cu teatrul?

– Cu teatrul? Nicidecum!

– O! exclamă Jane dezamăgită.

O privea cu interes.

– Sunteți inteligentă, da? Și discretă ?

– Dispun de cantități suficiente de inteligență și discreție, îl asigură Jane calm. Câți bani se dau?

– Plata se va ridica la 2000 de lire pentru două săptămâni de lucru.

– O! făcu Jane încet.

Era prea impresionată de mărimea sumei tocmai menționate ca să-și revină imediat.

Colonelul continua să vorbească.

– Am mai selecționat deja o altă tânără. Amândouă sunteți la fel de potrivite. Ar putea fi și altele pe care încă nu le-am văzut. Am să vă dau instrucțiuni cum să procedați mai departe. Cunoașteți hotelul "Harridge's"?

Jane rămase cu gura căscată. Cine nu știa în Anglia despre "Harridge's", acel frumos hotel situat modest într-o stradă laterală din Mayfair, unde politicieni și nobili soseau și plecau tot timpul? Chiar în dimineața aceea, Jane citise despre sosirea Marii Ducese Pauline de Ostrova. Ea venise să inaugureze un mare bazar pentru ajutorarea refugiaților ruși și stătea, bineînțeles, la "Harridge's".

– Da, zise Jane, ca răspuns la întrebarea colonelului.

– Foarte bine. Mergeți acolo. Întrebați de contele Streptitch. Trimiteți sus cartea dumneavoastră de vizită. Aveți una?

Jane o scoase pe a sa. Colonelul o luă și scrisese într-un colț un P minuscul. Îi înapoie cartea de vizită.

– Asta va fi suficient ca să vă vadă contele. El va înțelege că veniți din partea mea. Decizia finală o va lua el... și altcineva. Dacă vă va considera potrivită vă va explica cum stau lucrurile și veți putea accepta sau refuza propunerea sa. Sunteți mulțumită?

– Perfect mulțumită, zise Jane.

"Deocamdată nu-mi dau seama de clenci. Și totuși, trebuie să fie unul, murmură pentru sine când ieși în stradă. Nu pot da atâția bani pentru nimic. Trebuie să fie vreo crimă! Nu există o altă variantă! Avea moralul ridicat. În general, cu o oarecare moderație, Jane nu avea obiecții față de crime. În ultimul timp, ziarele fuseseră pline despre

isprăvile diferitelor fete – bandiți. Jane se gândise în mod serios să devină una dacă toate celelalte posibilități eșuau.

Intră pe sub portalul rezervat de la "Harridge's" cu o ușoară emoție. Mai mult decât oricând, ar fi dorit să aibă o pălărie nouă.

Dar se îndreaptă curajoasă spre recepție, scoase cartea ei de vizită și întrebă de contele Streptitch, fără nici o umbră de ezitare în purtarea ei. I se păru că funcționarul o privea cam curios. Luă totuși cartea de vizită și i-o dădu unui băiat – comisionar cu niște instrucțiuni pe un ton încet, pe care Jane nu le-a putut percepe. Imediat, "pajul" se întoarse și Jane a fost invitată să-l însoțească. Urcară cu liftul, o luară pe un coridor până la o ușă mare, dublă, la care băiatul ciocăni. O clipă mai târziu, Jane se trezi într-o cameră mare, în fața unui bărbat înalt, subțire, cu barbă blondă care ținea cartea ei de vizită într-o mână albă, străvezie.

– Domnișoara Jane Cleveland, citi el încet. Eu sunt contele Streptitch.

Buzele i se deschiseră deodată în ceea ce, probabil, intenționa să fie un zâmbet, dar în afară de două rânduri de dinți albi nu obținu nici un efect vesel.

– Înțeleg că ați concurat, ca urmare a anunțului nostru, continuă contele. Bunul-colonel Kranin v-a trimis aici.

"Deci era colonel", se gândi Jane, încântată de perspicacitatea sa, dar se nălmădi să dea doar din cap.

– Îmi permiteți să vă pun câteva întrebări!

El nu așteptă răspunsul și începu s-o ancheteze pe Jane într-un mod foarte similar cu cel al colonelului

Kranin. Răspunsurile ei păreau să-l satisfacă. Dădu din cap o dată sau de două ori.

– Am să vă rog acum, *mademoiselle*, să mergeți spre ușă și înapoi încet.

"Poate vor să fiu manechin, se gândi Jane în timp ce se conforma, dar nu se dau 2000 de lire unui manechin. Mai bine n-aș mai pune întrebări câțva timp".

Contele Streptitch se încrunta. Bătea cu degetele sale albe pe masă. Deodată se ridică și, deschizând ușa camerei alăturate, vorbi cu cineva de acolo.

Se întoarce la scaunul său și o doamnă de vârstă mijlocie apăru pe ușă, închizând-o după ea. Era grasă și extrem de urâtă, dar avea, totuși, aerul unei persoane importante.

– Ei bine, Anna Mihaelovna, spuse contele. Ce părere ai de ea?

Doamna o privi pe Jane de sus în jos ca și cum fata ar fi fost din ceară prezentată la o expoziție. Nu-și dădu osteneala s-o salute.

– Ar merge, zise în cele din urmă. Asemănarea reală, în adevăratul sens al cuvântului, este foarte mică. Dar silueta și culoarea sunt foarte bune, mai bune decât la celelalte. Ce părere ai Feodor Alexandrovici?

– Sunt de acord cu dumneata, Anna Mihaelovna.

– Vorbește franceza?

– Franceza ei este excelentă.

Jane se simțea din ce în ce mai mult un manechin dintr-o vitrină. Nici unul dintre acești oameni ciudați nu păreau să vadă în ea o ființă omenească.

– Dar va fi discretă? întrebă doamna, încruntându-se rău de tot la fată.

– Aceasta este prințesa Poporensky, îi spuse contele Streptitch în franceză Janei. Ea întreabă dacă puteți fi discretă?

Jane îi răspunse prințesei.

– Până când nu mi se explică ce trebuie să fac, mi-e greu să promit.

– Are dreptate, micuța, remarcă doamna. Cred că e inteligentă, Feodor Alexandrovici... mai inteligentă decât celelalte. Spune-mi, micuțo, ai și curaj?

– Nu știu, zise Jane, uluită. Nu prea îmi place să fiu rănită, dar pot suporta.

– Ah! Nu asta vroiam să spun. Nu-ți pasă de pericol, nu?

– O! făcu Jane. Pericol! Asta-i în regulă. Îmi place pericolul.

– Și ești săracă? Ai vrea să câștigi mulți bani?

– Puneți-mă la încercare, zise Jane pe un ton aproape entuziast.

Contele Streptitch și prințesa Poporensky schimbă câteva priviri, după care, în același timp, dădură din cap apreciativ.

– Să explic cum stau lucrurile, Anna Mihaelovna? întreabă contele.

Prințesa îl opri dând din cap.

– Alteța Sa dorește s-o facă ea însăși.

– Nu este necesar... și nu este înțelept.

– Cu toate acestea, așa sună ordinele ei. Eu trebuie să introduc fata de îndată ce ați terminat cu ea.

Streptitch dădu din umeri. În mod clar nu era încântat. La fel de clar n-avea nici o intenție să n-asculte porunca. Se întoarse spre Jane.

– Prințesa Poporensky vă v-a prezenta Alteței Sale, Marea Ducesă Pauline. Nu fiți speriată.

Jane nu era câtuși de puțin speriată. Era încântată de ideea de a fi prezentată unei adevărate mari ducese în viață. Jane nu era deloc socialistă. Chiar încetase pentru moment, să-și mai facă probleme din cauza pălăriei.

Prințesa Poporensky o luă înainte legănându-se cu un mers în care încercă să imprime o anumită demnitate în pofida inconvenientelor fizice. Străbătură încăperea alăturată, care era un fel de antecameră și prințesa ciocăni la ușa următoare. O voce dinăuntru răspunse, prințesa deschise ușa și intră cu Jane după ea.

– Permiteți-mi să v-o prezint, *madame*, rosti prințesa pe un ton solemn, pe domnișoara Jane Cleveland.

O femeie tânără care stătea într-un fotoliu mare la celălalt capăt al camerei sări și alergă spre ele. O privi fix pe Jane un minut, două și apoi începu să râdă vesel.

– Dar este splendid, Anna, strigă ea. Nu mi-am imaginat niciodată că vom reuși așa de bine. Haide, să ne vedem una lângă alta.

Luând-o pe Jane de braț, o trase prin cameră până în fața unei oglinzi înalte cât peretele.

– Vezi? strigă ea încântată. Este o pereche perfectă.

De la prima privire aruncată Marii Ducese Pauline, Jane începuse să înțeleagă. Marea Ducesă era o femeie tânără, poate cu un an sau doi mai în vârstă decât Jane. Avea aceeași nuanță de păr blond și aceeași siluetă subțire. Era, poate o idee mai înaltă. Acum, când stăteau una lângă alta, asemănarea era foarte mare. Detaliu cu detaliu, culoarea era aproape exact aceeași.

Marea Ducesă bătu din palme. Părea o tânără extrem de veselă.

– Nimic nu putea fi mai bine, declară ea. Anna trebuie să-l feliții din partea mea pe Feodor Alexandrovici. A reușit de minune.

– Totuși, *madame*, murmură prințesa încet, această tânără nu știe ce se cere de la ea.

– E adevărat, zise Marea Ducesă, devenind oarecum mai calmă în comportament. Am uitat. Bine, am să-i explic. Lasă-ne singure, Anna Mihaelovna.

– Dar, *madame*...

–Lasă-ne singure, am zis.

Bătu din picior supărată. Cu deosebită reticență, Anna Mihaelovna părăsi camera. Marea Ducesă se așeză și-i făcu semn Janei să procedeze la fel.

– Sunt obositoare femeile astea bătrâne, remarcă Pauline. Dar trebuie să le ținem cu noi. Anna Mihaelovna e mai bună decât majoritatea. Acum, așadar, domnișoară... ah, da, domnișoară Jane Cleveland. Îmi place numele. Îmi place și de dumneata. Ești plină de spirit. Pot să spun imediat dacă oamenii sunt spirituali.

– Asta-i foarte inteligent din partea dumneavoastră, *madame*, vorbi și Jane pentru prima dată.

– Sunt deșteaptă, zise Pauline calm. Acum am să vă explic cum stau lucrurile. De fapt, nu-i prea mult de explicat. Știți istoria Ostrovei. Practic, toți membrii familiei mele sunt morți, masacrați de comuniști. Eu sunt, poate, ultima din spița mea. Sunt femeie, nu pot sta pe tron. Crezi că m-ar lăsa să trăiesc? Dar nu, oriunde mă duc au loc încercări de a mă asasina. Absurd, nu-i așa? Aceste brute îmbibate cu votcă n-au niciodată simțul măsurii.

– Înțeleg, zise Jane, dându-și seama că se impunea să spună ceva.

– Majoritatea timpului o petrec în locuri retrase, unde pot fi luate precauțiile necesare, dar, din când în când, trebuie să particip la ceremonii publice. De exemplu, cât timp mă aflu aici, sunt obligată să fiu prezentă la câteva întâlniri semipublice. De asemenea, la Paris, la întoarcere. După cum știi, am o moșie în Ungaria. Vânătoarea acolo este magnifică.

– Chiar? întrebă Jane.

– Superbă. Ador vânătoarea. Deși, n-ar trebui să ți-o spun, dar pentru că ai o față atât de spirituală am să-ți mărturisesc că se pun la cale planuri... înțelegi, în ascuns. În orice caz este foarte important ca să nu fiu asasinată în următoarele două săptămâni.

– Dar sigur că poliția... încep Jane.

– Poliția? O, da, cred că ea e foarte bună. Și noi... Și noi avem spionii noștri. S-ar putea să fiu avertizată când va avea loc încercarea de asasinat. Dar, s-ar putea să nu fiu.

Ea se cutremură.

– Încep să înțeleg, zise Jane încet. Doriți să vă iau locul?

– Numai la anumite ocazii, o asigură Marea Ducesă cu nerăbdare. Trebuie să fii undeva la îndemână, înțelegi? Aș putea avea nevoie de dumneata de două, trei sau patru ori în următoarele două săptămâni. De fiecare dată va fi cu prilejul unei ceremonii publice. Natural, în intimitate de orice fel, nu e nevoie să mă reprezinți.

– Bineînțeles că nu, conveni Jane.

– O să te descurci foarte bine. A fost inteligent din partea lui Feodor Alexandrovici să se gândească la un anunț, nu-i așa?

– Dar dacă voi fi asasinată, întrebă Jane.

Marea Ducesă ridică din umeri.

– Există riscul, desigur, dar potrivit propriilor noastre informații secrete, ei vor să mă răpească, nu să mă omoare pe loc. Dar vreau să fiu cât se poate de cinstită: este întotdeauna posibil ca ei să arunce o bombă.

– Înțeleg, zise Jane.

Încerca să-i imite comportarea degajată a Paulinei. Dorea foarte mult să ajungă la problema banilor, dar nu prea vedea cum putea strecura subiectul. Pauline o scuti de această grijă.

– Te vom plăti bine, se înțelege, zise ea în mod firesc. Nu-mi reamintesc acum exact cât a propus Feodor Alexandrovici. Vorbeam în franci sau koroane.

– Colonelul Kranin, o ajută Jane, spunea ceva despre 2000 de lire.

– Asta e, se luminează Pauline. Acum îmi amintesc. E destul, ce crezi? Sau ai vrea mai degrabă 3000?

– Ei bine, observă Jane, dacă tot vă este indiferent, aș prefera 3000.

– Văd că te pricepi la afaceri, zise blând Marea Ducesă. Aș vrea să fiu și eu la fel. Dar n-am nici o idee despre bani. Tot ce vreau trebuie să am, asta-i tot.

Asta i se păru Janei o admirabilă atitudine mentală.

Și desigur, așa cum spui, e periculos, continuă, pe gânduri, Pauline. Deși nu mi se pare că te-ai teme de pericol. Nici eu nu mă tem. Sper să nu crezi că din lașitate doresc să-mi iei locul! Înțelegi, este foarte impor-

tant pentru Ostrova ca să mă mărit și să am cel puțin doi fii. După aceea, nu contează ce se întâmplă cu mine.

– Înțeleg, spuse Jane.

– Și accepți?

– Da, accept, se hotărî Jane.

Pauline bătu din palme tare, de mai multe ori. Prințesa Poporensky apărui imediat.

– I-am spus totul, Anna, o anunță Marea Ducesă. Ea va face ceea ce vrem noi și va primi 3000 de lire. Spune-i lui Feodor să completeze un cec. Seamănă, într-adevăr, foarte mult cu mine, nu- i așa? Și cred că e mai frumoasă.

Prințesa ieși legănându-se din cameră și se întoarse cu contele Streptitch.

– Am aranjat totul, Feodor Alexandrovici, îl asigură Marea Ducesă.

El se înclină.

– Mă întreb dacă poate să-și joace rolul? o privi el cu îndoială pe Jane.

– Am să vă arăt, interveni fata deodată. Permiteți, *madame*, o întrebă pe Marea Ducesă.

Aceasta încuviință încântată.

Jane se ridică.

– Dar e splendid Anna, zise ea. Nu mi-am imaginat niciodată că vom reuși atât de bine. Vino, hai să ne vedem una lângă alta.

Și, așa cum procedase Pauline, Jane o trase spre oglindă.

– Vedeți? O pereche perfectă!

Cuvintele, maniera și gesturile au fost o imitație excelentă a felului în care o întâmpinase Pauline. Prințesa dădu din cap și scoase un sunet de aprobare.

– E bine așa, declară ea. Va duce în eroare pe majoritatea oamenilor.

– Ești foarte inteligentă, îi spuse Pauline apreciativ. Eu n- aș putea să imit pe altcineva că să-mi salvez viața.

Jane o credea. Deja o izbise faptul că Pauline era o tânără cu foarte multă personalitate.

– Anna va aranja detaliile cu tine, zise Marea Ducesă. Du-o în dormitorul meu, Anna, și încearcă pe ea câteva din hainele mele.

Își luă la revedere grațios dând din cap și Jane fu scoasă de acolo de prințesa Poporensky.

– Asta va purta Alteța Sa la deschiderea bazarului, îi explică bătrâna doamnă, arătându-i o creație modernă în alb și negru. Va avea loc peste trei zile. Va fi necesar să îi iei locul acolo. Nu știm. Încă n-am primit informații.

La invitația Annei, Jane își scoase hainele ei ponosite și-și puse rochia de seară. I se potrivea de minune. Cealaltă dădea din cap încântată.

– E aproape perfect, doar o idee mai lungă pe tine, pentru că ești cam cu un inch mai scundă decât alteța sa.

– Asta se remediază cu ușurință, propuse Jane repede. Am observat că Marea Ducesă poartă pantofi cu tocuri joase. Dacă aș purta același tip de pantofi, dar cu tocuri înalte, lucrurile s-ar aranja imediat.

Anna Mihaelovna îi arată pantofii pe care Marea Ducesă îi purta de obicei cu rochia, din piele de șarpe cu o curelușă. Jane îi reținu și aranjă să obțină o pereche asemănătoare, dar cu tocuri diferite.

– Ar fi bine, îi propuse Anna Mihaelovna, ca să ai o rochie de o culoare și material diferite de cea a Alteței

Sale. Căci în cazul în care devine necesar ca să schimbați îmbrăcămintea într-un timp foarte scurt, substituirea e mai puțin probabil să fie observată.

Jane se gândi o clipă.

– Ce ziceți de roșu purpuriu? Și aș putea să-mi pun un *pince-nez* simplu din sticlă. Asta schimbă foarte mult înfățișarea. Amândouă sugestiile i-au fost aprobate și ele intrară în alte detalii.

Jane părăsi hotelul cu bancnote până la o sută de lire în geantă, cu instrucțiuni de a cumpăra îmbrăcămintea necesară și a reține o cameră la "Blitz Hotel", sub numele de domnișoara Montresor, din New York.

După două zile contele Streptitch îi făcu o vizită acolo.

– Ce transformare, se minună el, înclinându-se.

Jane îl imită, aplecându-se la rândul ei. Îi plăceau foarte mult hainele cele noi și luxul vieții de la hotel.

– Toate astea sunt foarte drăguțe, oftă ea, dar cred că vizita dumitale înseamnă că trebuie să mă pregătesc să-mi câștig banii.

– Așa este. Am primit informații. Pare posibilă o tentativă de răpire a Alteței Sale pe drumul de la bazar spre casă. Acesta, după cum știi, se va desfășura la Orion House, la circa zece mile în afara Londrei. Alteța Sa va fi obligată să participe personal la bazar, deoarece contesa de Anchester, care îl organizează, o cunoaște personal. Dar acesta este următorul plan pe care l-am pus la punct.

Jane asculta atentă la ceea ce îi explica.

Puse câteva întrebări și, în cele din urmă, declară că a înțeles perfect rolul pe care trebuia să-l joace.

Ziua următoare se dovedi senină și frumoasă, o zi perfectă pentru unul din marile evenimente ale sezonului londonez – Bazarul de la Orion House, organizat de conțesa de Anchester pentru ajutorarea refugiaților ostrovieni din Anglia.

Luând în considerare nesiguranța climei britanice, bazarul respectiv era organizat în spațioasele camere de la Orion House, care de 500 de ani se afla în posesia conților de Anchester. Diferite colecții fuseseră donate și o idee încântătoare era darul oferit de o sută de doamne din înalta societate: câte o perlă scoasă din propriul lor colier urmând ca fiecare exemplar să fie vândut la licitație în ziua următoare. Mai existau și alte numeroase expoziții de alt gen și atracții pe domeniul castelului.

Jane se prezintă acolo devreme în rolul domnișoarei Montresor. Purta o rochie de culoare purpurie și o pălăriuță clop roșie. În picioare avea pantofi din piele de șarpe cu tocuri înalte.

Sosirea Marii Ducese Pauline a constituit un mare eveniment. Ea a fost condusă până la podium și i s-a oferit, cum se obișnuiește, un buchet de trandafiri de către un copilaș. Ținu un mic și încântător discurs și inaugură bazarul. Conte Streptitch și prințesa Poporensky se aflau în suita sa.

Purta rochia pe care Jane o văzuse, albă cu un desen îndrăzneț negru și pălăria ei era un mic clop negru, ornat cu o mulțime de pene de egretă care atârnavă peste margine și cu un fin voal din dantelă ce-i acoperea jumătate din față. Jane zâmbi pentru sine.

Marea Ducesă trecu prin bazar, vizitând fiecare stand, făcând câteva cumpărături și arătându-se peste tot amabilă. Apoi se pregăti de plecare.

Jane fu promptă în a-și asuma rolul. Ceru să vorbească cu prințesa Poporensky și să fie prezentată Marii Ducese.

– Ah, da! zise Pauline cu un glas cristalin. Domnișoara Montresor, îmi amintesc numele. Este o ziaristă americană, cred. A făcut mult pentru cauza noastră. M-aș bucura să-i acord un scurt interviu pentru ziarul său. Există vreun loc unde n-am putea fi tulburate?

O mică antecameră a fost imediat pusă la dispoziția Marii Ducese, iar contele Streptitch a fost trimis s-o aducă pe domnișoara Montresor. De îndată ce el a făcut asta și s-a retras, rămânând de față numai prințesa Poporensky, avu loc schimbul rapid de haine.

Trei minute mai târziu, ușa se deschise și Marea Ducesă apăru, cu buchetul de trandafiri ținut sus în dreptul feței.

Înclinându-se grațioasă și murmurând câteva cuvinte de despărțire în franceză către lady Anchester, ea ieși și se urcă în mașina sa care o aștepta.

Prințesa Poporensky se instalează alături și automobilul demară.

– Ei bine, zise Jane, am făcut-o. Mă întreb ce face domnișoara Montresor.

– Nimeni nu o va observa. Ea poate să se strecoare afară liniștită.

– Asta-i adevărat, zise Jane. M-am descurcat frumușel, nu-i așa?

– Ți-ai jucat rolul cu mare discreție.

– De ce nu e contele cu noi?

– El a fost obligat să rămână. Cineva trebuie să vegheze la siguranța Alteței Sale.

– Sper că nimeni n-o să arunce bombe, zise Jane cu un presentiment. Hei! ne abatem de la șoseaua principală. Ce-i asta?

Mărind viteza, mașina mergea glonț în jos pe un drum lateral.

Jane sări și-și scoase capul pe fereastră ca să-l admonesteze pe șofer. Acesta râse doar și accelerează și mai mult. Jane se prăbuși pe banchetă.

– Spionii noștri au avut dreptate, zise ea râzând. Au pus mâna pe noi. Cred că dacă mă prefac mai mult timp, cu atât e mai sigur pentru Marea Ducesă. În orice caz, trebuie să-i lăsăm timp să se întoarcă în siguranță la Londra.

La ideea pericolului, starea ei de exaltare spori. Nu abandonase perspectiva unei bombe, dar tipul ăsta de aventură îi suscitau instinctele ei aventuroase.

Deodată, scrâșnind din frâne, automobilul se opri cât era de lung. Un bărbat sări pe treaptă. În mână ținea un revolver.

– Sus mâinile! mârâi el.

Prințesa Poporensky ridică mâinile repede, dar Jane se uită doar la el plină de dispreț și-și ținu mâinile în poală.

– Întrebați-l ce înseamnă acest gest de violență, se adresă Jane în franceză însoțitoarei sale.

Dar înainte ca aceasta să aibă timp să spună vreun cuvânt, omul intră în mașină. Se porni pe un torent de cuvinte într-o limbă străină.

Fără să înțeleagă o boabă, Jane ridică doar din umeri și nu spuse nimic. Șoferul coborâse și se alăturase celui alt.

– Vrea ilustra doamnă să aibă amabilitatea să coboare? întrebă el rânjind.

Ridicându-și florile din nou în dreptul feței, Jane coborî din mașină. Prințesa Poporensky o urmă.

– Vrea ilustra doamnă să vină pe aici?

Jane nu dădu atenție comportării batjocoritoare a omului, ci de bună voie se îndreptă spre o casă joasă, dărăpănată care se afla cam la vreo 50 de metri depărtare de locul unde se oprise mașina. Drumul lateral fusese un *cul-de-sac*, care se termina la poartă și ducea la această clădire, aparent nelocuită.

Bărbatul, care amenința cu pistolul, venea în spatele femeilor. Când urcau treptele, el se repezi pe lângă ele și deschise ușa din partea stângă. Era o cameră goală, unde fusese, evident, aduse o masă și două scaune.

Jane intră și se așeză. Anna Mihaelovna o urmă. Omul trânti ușa și o închise cu cheia. Jane se duse la fereastră și se uită afară.

– Aș putea cu ușurință, să sar pe geam, remarcă ea. Dar n-aș ajunge departe. Nu, deocamdată, să stăm aici, asta-i cel mai bun lucru de făcut. Mă întreb dacă ne vor da ceva de mâncare?

După vreo jumătate de oră primi răspuns la întrebare.

Un bol mare de supă fierbinte a fost adus și pus în fața ei, precum și două felii de pâine uscată.

– Nici un lux pentru nobili, clar! remarcă din nou Jane veselă, când ușa fu trasă și închisă la loc. Începeți dumneavoastră sau eu?

Prințesa Poporensky dădu din mână, cu oroare, la simpla idee a mâncării.

– Cum să mâncăm? Cine știe în ce pericol se află stăpâna mea?

- Ea e la adăpost, spuse Jane. Situația mea mă îngrijorează. Știți, oamenii ăștia nu vor fi deloc încântați când vor descoperi că au răpit o persoană diferită. De fapt, ar putea fi foarte răi. Am să mă prefac că sunt Marea Ducesă cât timp am să pot și am s-o șterg dacă mi se oferă prilejul.

Prințesa Poporensky nu-i răspunse.

Jane, care era flămândă, mănca toată supa. Avea un gust curios, dar era fierbinte și mirosea delicios.

După aceea i se făcu somn. Prințesa Poporensky părea să plângă liniștită. Jane se așază pe scaunul său neconfortabil în modul cel mai comod posibil și-și lăsă capul să cadă.

Adormi.

Jane se trezi tresărind. I se părea că dormea de mult timp. Capul o durea și gândurile i se învâlmăceau.

Și atunci văzu ceva care o trezi la realitate.

Purta rochia de culoare roșie.

Se ridică și se uită în jurul ei. Da, era încă în camera din casa cea goală. Totul se afla în aceeași stare ca în momentul în care adormise, cu excepția a două lucruri. Primul - prințesa Poporensky nu mai stătea pe scaunul său. Al doilea - schimbarea inexplicabilă a rochiei sale.

"Nu puteam să fi visat, își zise Jane. Pentru că, dacă aș fi visat, nu m-aș afla aici".

Se uită spre fereastră și mai înregistrează ceva interesant. Când adormise, soarele lumina încăperea. Acum casa arunca o umbră pe aleea luminată.

"Casa este așezată la vest, se gândi ea. Era după-amiază când am adormit. Așadar, acum trebuie să fie a doua zi dimineață. Deci, mi-au pus somnifere în supă. Deci... o... nu știu. Totul pare o nebunie".

Se ridică în picioare și se duse la ușă. Era deschisă. Dădu o raită prin casă: liniștită și goală.

Jane își duse mâna la capul care o durea și încercă să se gândească.

Și atunci observă un ziar rupt aruncat lângă ușa de la intrare. Conținea titluri de-o șchioapă care-i atraseră atenția.

"O bandită americană în Anglia", citea. "Fata în rochie roșie. Holdup senzațional la bazarul de la Orion House".

Jane ieși împleticindu-se în soare. Stând pe trepte, citea și ochii i se făceau tot mai mari. Faptele erau expuse pe scurt, succint.

Imediat după plecarea Marii Ducese Pauline, trei bărbați și o fată într-o rochie roșie au scos revolvere și au reușit să îndepărteze mulțimea. Și-au însușit cele o sută de perle și au dispărut într-o mașină de curse. Până la acea oră nu li se dăduse de urmă.

La închiderea ediției (era un ziar de seară) se aflau câteva cuvinte referitoare la faptul că "tânăra bandită în rochie roșie" stătuse la "Blitz" ca domnișoara Montresor din New York.

"Sunt terminată, își zise Jane. Absolut terminată. Am bănuțit tot timpul că era un clenci pe undeva".

Și atunci tresări. Un sunet ciudat străbătea până la ea. Vocea unui bărbat, care pronunța aceleași cuvinte la intervale regulate.

"Ai naibii", zicea. "Ai naibii". Și din nou "ai naibii".

Jane se înfioră la auzul lor. Exprima cu atâta acuratețe propriile sale sentimente. Coborî în fugă treptele. După colț zăcea un tânăr. Încerca să-și ridice capul de la pământ. Figura lui i se păru Janei ca una dintre cele mai frumoase pe care le văzuse. Avea pistrui și o expresie ciudată.

– Al naibii de cap, zise tânărul. Al naibii. Eu...

Se opri și se uită la Jane.

– Cred că visez, șopti el.

– Asta am crezut și eu, îl asigură Jane. Dar nu visăm.

Ce ți s-a întâmplat la cap?

– Cineva m-a lovit în cap. Din fericire e tare.

Se așeză în capul oaselor și se strâmbă nemulțumit.

– Creierul meu cred că va începe să funcționeze peste scurt timp. Văd că mă găsesc tot în locul ăla.

– Cum ai ajuns aici? îl întreabă Jane curioasă.

– E o poveste lungă. Apropo, nu ești Marea Ducesă... cum o cheamă... nu-i așa?

– Nu. Eu sunt doar Jane Cleveland.

– Nu doar... oricum, zise tânărul, privind-o cu sinceră admirație.

Jane se înroși.

– Să-ți aduc niște apă sau altceva, da? îl întreabă nesigură.

– Cred că mi-ar prinde bine, îi dădu dreptate tânărul. Totuși, aş prefera whisky, dacă poți să găsești.

Jane nu putu să găsească whisky. Tânărul luă o înghițitură de apă și declară că se simte mai bine.

Să-ți povestesc aventurile mele sau mi le spui tu pe ale tale? întreabă el.

– Tu primul.

– Eu nu prea am multe. S-a întâmplat să observ că Marea Ducesă a intrat în cameră în pantofi cu tocuri joase și a ieșit cu tocuri înalte. Mi s-a părut ciudat. Nu-mi plac lucrurile ciudate.

Am urmărit mașina cu motocicletă mea. Te-am văzut cum te-au băgat în casă. Zece minute mai târziu, o mașină mare de curse s-a oprit brusc aici. Au coborât o fată în rochie roșie și trei bărbați. Avea, în mod sigur pantofi cu toc jos. Au intrat cu toții în casă. Imediat, cea cu tocurile joase a ieșit îmbrăcată în alb și negru și a plecat cu prima mașină, cu o grăsană bătrână și un tip înalt cu barbă blondă. Ceilalți s-au urcat în mașina de curse. Am crezut că plecaseră cu toții și tocmai încercam să intru pe fereastră să te salvez când, cineva din spate, m-a lovit în cap. Asta-i tot. Acum e rândul tău.

Jane îi povești aventurile sale.

– Și am mare noroc că m-ai urmărit, încheie ea. Îți dai seama ce pradă grozavă aș fi fost altfel pentru poliție? Marea Ducesă ar fi avut un alibi perfect. Ea a părăsit bazarul înainte ca holdup-ul să înceapă și a sosit la Londra în automobilul său. Ar fi crezut vreodată cineva povestea mea fantezistă, puțin probabilă?

– Niciodată! spuse tânărul cu convingere.

Fuseseră atât de absorbiți de respectivele lor povestiri, încât uitaseră unde se află. Când ridicară privirea, tresăriră ușor văzând un bărbat înalt, trist la față rezemat de casă. Dădu din cap spre ei.

– Foarte interesant, comentă el.

– Cine ești dumneata? întrebă Jane.

Ochii omului cu fața tristă licăriră.

– Inspectorul detectiv Farrell, zise el cu blândețe. M-a interesat foarte mult să aud poveștile și, mai ales, pe cea a domnișoarei. Ne-ar fi fost cam greu s-o credem pentru unul sau două motive.

– Ca de pildă?

– Știți, am aflat, azi-dimineață, că Marea Ducesă, cea reală, a fugit cu un șofer din Paris.

Jane rămase cu gura căscată.

– Și apoi știam că "tânăra bandită" americană intrase în țară și ne așteptam la o lovitură de o oarecare natură. O să punem mâna pe ei foarte repede. V-o promit. Mă scuzați o clipă!

Urcă treptele și intră în casă.

– Ei poftim! exclamă Jane. Fața sa era foarte expresivă când îi declară admirativ, deodată: cred că a fost extraordinar de inteligent din partea ta să observi pantofii ăia.

– Nu face nimic, spuse cu modestie tânărul. Am crescut într-o familie care se ocupă de branșa încălțăminteii. Tata e un fel de rege al pantofilor. A dorit ca eu să-i calc pe urmă... să mă însor și să mă așez la casa mea. Chestii de-astea. Nu cu cineva anume, ci doar așa, în principiu. Dar eu am vrut să mă fac pictor.

Oftă.

– Îmi pare rău, zise Jane cu înțelegere.

– Încerc de șase ani. Nu-i nici o scânteie. Sunt un amărât de "zugrav". Mă gândesc să termin cu asta și să mă întorc acasă ca fiul risipitor. Mă așteaptă un post bun.

– O slujbă este mare lucru, murmură Jane visătoare. Crezi că ai putea să-mi găsești o slujbă de vânzătoare pe-unde?

– Ți-aș putea oferi ceva mai frumos decât asta... dacă vei fi de acord.

– O, ce?

– Lasă acum. Am să-ți spun mai târziu. Știi, până ieri, n-am văzut niciodată o fată cu care aș vrea să mă căsătoresc.

– Ieri?

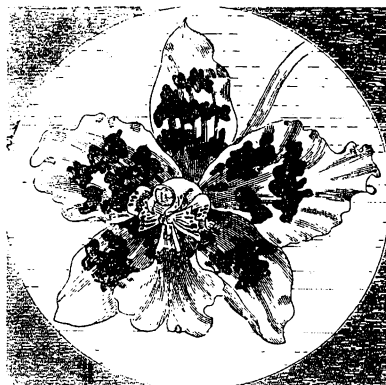
– La bazar. Atunci am văzut-o... unică... doar. Ea! Se uită adânc în ochii fetei.

– Ce frumoase sunt florile delfinium, spuse Jane, grăbită, cu obrazii în flăcări.

– Sunt genul lupinus, o corectă tânărul.

– Nu contează, zise Jane.

– Cătuși de puțin, o asigură el. Și se trase mai aproape.

Crima din Laburnam

Domnișoara Politt a pus mâna pe ciocănel și a bătut ușurel în ușa casei. Lăsa să treacă ceva timp și bătu din nou. Pachetul de sub brațul ei stâng se mișcă puțin în timpul acesta și ea îl îndreptă. În pachet se afla noua rochie verde de iarnă, gata de probă, a doamnei Spenlow. În mâna stângă a domnișoarei Politt se bălăbănea o geantă de mătase neagră în care se găseau un metru de croitorie, o pernuță cu bolduri și o foarfecă mare, bună la lucru.

Domnișoara Politt era înaltă și slăbănoagă, cu un nas ascuțit, buzele strânse punga și păr rarit, cărunț, făcut cu fierul. Ezită, înainte de a lovi a treia oară cu ciocănelul. Aruncând o privire pe stradă, zări o siluetă ce se apropia grăbită. Domnișoara Hartnell, veselă, cu pielea asprită de vânt, 45 de ani, strigă ca de obicei tare cu vocea sa groasă: "Bună ziua, domnișoară Politt!"

Croitoreasa răspunse: "Bună ziua, domnișoară Hartnell". Vocea sa era extrem de slabă și moale. Începuse să lucreze ca fată în casă la o lady. "Scuză-mă, continuă ea, nu știți cumva dacă doamna Spenlow este acasă"?

– N-am nici cea mai mică idee, zise domnișoara Hartnell.

– Mi se pare ciudat. Trebuia să-i probez doamnei Spenlow noua sa rochie în după-amiaza asta. La ora 3 și 30 de minute, mi-a zis.

Domnișoara Hartnell se uită la ceasul ei de mână:

- A trecut puțin de jumătate.

- Da, am bătut de trei ori și n-am primit nici un răspuns, așa că mă gândesc că poate doamna Spenlow ar fi putut să plece și să uite. De obicei nu uită de întâlniri și vrea să poarte rochia poimăine.

Domnișoara Hartnell intră pe poartă, străbătu poteca și i se alătură domnișoarei Politt la ușa casei Laburnam.

- De ce nu deschide Glady ușa, întrebă ea. Oh, nu, desigur, e joi - ziua liberă a lui Gladys. Cred că doamna Spenlow a adormit. N-ai ciocănit destul de tare.

Apucând ciocănelul lovi - pac, pac, pac - de te asurzea și, în plus, bătu în rama ușii. Și mai strigă cu o voce de stentor: "Hei, nu-i nimeni pe-acasă"?

Nu răspunse nimeni.

Domnișoara Politt murmură:

- Oh, cred că doamna Spenlow trebuie să fi uitat și să fi plecat. Mai trec altă dată. Începu să se îndepărteze pe potecă.

- Prostii, spuse ferm domnișoara Hartnell. Nu poate să fi plecat, aș fi întâlnit-o. Am să mă uit prin ferestre să văd dacă pot zări vreun semn de viață.

Râse ca de obicei, din toată inima, ca să sugereze că era o glumă și aruncă o privire de mântuială prin cea mai apropiată fereastră, deoarece știa prea bine că ușa din față era rareori folosită, domnul și doamna Spenlow preferând salonașul din spate.

De mântuială cum fusese, totuși își atinse scopul. Domnișoara Hartnell nu văzu nici un semn de viață. Dimpotrivă, prin geam, o zări pe doamna Spenlow zăcând moartă pe covorașul din fața căminului.

- Desigur, zise domnișoara Hartnell, când povesti ulterior, am reușit să-mi păstrez calmul. Biata aia de Politt n-ar fi știut, în ruptul capului, ce să facă. "Trebuie să ne ținem firea" - i-am spus. Stai aici și eu mă duc la polițistul Palk. A spus ceva că nu vrea să rămână singură, dar nu i-am dat nici o atenție. Trebuie să fi ferm cu astfel de persoane. Am considerat întotdeauna că le place să facă tăraboii. Tocmai mă îndepărtam, când, în aceeași clipă, chiar, domnul Spenlow dădu colțul casei.

Aici, domnișoara Hartnell făcu o pauză semnificativă. Asta le-a permis ascultătorilor săi să întrebe pe nerăsuflăte: "Spune cum arăta"? Domnișoara Hartnell continuă: Ca să fiu sinceră, am bănuir imediat ceva! Era prea din cale afară de calm. Nu a părut câtuși de puțin surprins. Și puteți spune ce voiți, nu e firesc ca un bărbat să afle că nevasta i-a murit și să nu dea nici un semn de emoție.

Toată lumea era de acord cu această observație.

Și poliția a fost de acord. Atât de suspectă s-a considerat detașarea domnului Spenlow încât polițiștii n-au pierdut timpul și au stabilit ce-i revine domnului ca urmare a decesului soției sale. Când au descoperit că doamna Spenlow fusese bogată și că banii îi reveneau soțului, potrivit unui testament întocmit imediat după căsătoria lor, au devenit și mai suspicioși.

Miss Marple, acea domnișoară bătrână cu fața blândă (și, după unii, cu limba ascuțită), care locuia în casa de lângă cea a pastorului, a fost chestionată foarte rapid - după jumătate de oră de la descoperirea crimei. Ea a fost abordată de polițistul Palk, care arăta, cu importanță, cu degetul într-un carnețel.

– Dacă nu vă supărați, doamnă, am câteva întrebări să vă pun.

Miss Marple zise:

– În legătură cu uciderea doamnei Spenlow?

Palk tresări.

– Puteți să-mi spuneți, doamnă, de unde știți?

– Peștele, spuse Miss Marple.

Răspunsul era cu totul de neînțeles pentru polițistul Palk. El a presupus corect că băiatul vânzătorului de pește adusese știrea împreună cu masa de seară pentru Miss Marple.

Miss Marple continuă blând:

– Să zacă pe dușumeaua din salon, strangulată - probabil cu un cordon foarte îngust. Dar ce-o fi fost, a fost luat.

Pe fața lui Palk i se citea furia. Cum de reușește tânărul Fred să le știe pe toate...

Miss Marple i-o retează scurt. Spuse:

– E un bold în tunică dumitale.

Polițistul Palk se uită în jos, surprins. Spuse:

– Se zice: "Vezi un bold și îl ridici, toată ziua bine-o duci".

– Sper să se adeverească. Acum, ce doriți să vă spun?

Polițistul Palk tuși, își luă un aer important și-și consultă carnetelul:

– Am declarația domnului Arthur Spenlow, soțul moartei. Domnul Spenlow spune că la două și jumătate, după câte poate aprecia, a primit un telefon de la Miss Marple care l-a întrebat dacă ar putea veni la trei și un sfert, deoarece dorea să-l consulte într-o problemă. Ei, doamnă, este adevărat?

– Bineînțeles că nu, spuse Miss Marple.
– Nu l-ați sunat pe domnul Spenslow la două și jumătate?

– Nici la două și jumătate și nici la vreo altă oră.

– Ah, făcu polițistul Palk și-și mușcă mustața, cu deosebită satisfacție.

– Ce-a mai zis domnul Spenslow?

– Domnul Spenslow a declarat că a venit aici, cum i s-a cerut, plecând de-acasă la trei și zece minute; că, sosind aici, a aflat de la servitoare că Miss Marple "nu-i acasă".

– Până aici e adevărat, zise Miss Marple. A venit, dar eram la adunarea de la Institutul Femeilor.

– Ah, făcu din nou polițistul Palk.

Miss Marple exclamă:

– Spune-mi, te rog, domnule, îl suspectezi pe domnul Spenslow?

– În acest stadiu nu vă pot spune, dar mi se pare că cineva, cumva, fără să spun nume, a încercat să fie șiret.

Miss Marple spuse gânditoare:

– Domnul Spenslow?

Îi plăcea de domnul Spenslow. Era mărunț, uscățiv, rezervat și prețios în vorbire, culmea respectabilității. Părea ciudat că venise să locuiască la țară; se vedea că trăise toată viața la oraș. Îi mărturisise motivul domnișoarei Marple. Spusese: "Întotdeauna mi-am dorit, încă din copilărie, să trăiesc într-o zi la țară și să am o grădină a mea. Mi-au plăcut, întotdeauna, foarte mult, florile. Știți, soția mea a avut o florărie. Acolo am văzut-o prima dată".

O mărturisire clară, dar deschidea perspectiva unei povești de dragoste. O doamnă Spenslow mai tânără, mai drăguță, pe un fundal de flori.

Totuși, domnul Spenlow nu știa mai nimic despre flori. N-avea idee de semințe, de tăieri, de îmbobociri, de plante anuale sau perene. Avea doar un vis - visul unei căsuțe cu o grădină plină de flori frumoși colorate și parfumate. El ceruse, aproape patetic, instrucțiuni de la Miss Marple și-și notase răspunsurile sale într-un carnetel.

Era un om metodic. Poate din cauza acestei trăsături, poliția s-a oprit asupra lui când soția i-a fost găsită ucisă. Cu răbdare și perseverență, polițiștii au aflat o mulțime de lucruri despre fosta doamnă Spenlow și, curînd, întreg satul St. Mary Mead știe totul.

Răposata doamnă Spenlow își începuse viața într-o casă mare ca fată bună la toate care trebuia s-o ajute și pe cameristă și pe bucătăreasă. Plecase de-acolo după ce se căsătorise cu ajutorul grădinarului și, împreună, deschiseseră o florărie la Londra. Prăvălia prosperase. Nu tot astfel și grădinarul, care, curînd, se îmbolnăvi și muri.

Văduva sa s-a îngrijit de florărie și a dezvoltat-o cu multă ambiție. A continuat să se îmbogățească. Apoi, a vîndut-o la un preț bun și s-a căsătorit, a doua oară, cu domnul Spenlow, un giuvaergiu între două vârste care moștenise o afacere mică, nu prea strălucită. Nu mult timp după aceea au vîndut-o și s-au stabilit la St. Mary Mead.

Doamna Spenlow era o femeie înstărită. Profitul de pe florărie îl investise - "sub îndrumarea spiritelor", cum explica tuturor fără excepție. Spiritele o sfătuiseră cu o neașteptată perspicacitate.

Toate investițiile ei prosperaseră, unele într-o manieră destul de senzațională. Totuși, în loc ca aceasta să-i sporească încrederea în spiritism, doamna Spenlow, în mod nerecunoscător, se ținea departe de medium-uri și ședințe de spiritism și se afundase, din toată inima, pentru

scurt timp, într-o religie necunoscută, cu afinități indiene, care se baza pe diferite forme de respirație adâncă *. Totuși, când a sosit la St. Mary Mead recidivă într-o perioadă de aderare la biserica anglicană. Petrecea mult timp la casa parohială și participa, cu asiduitate, la slujbele religioase. Ea patrona prăvăliile din sat, o interesau evenimentele locale și juca bridge.

O viață monotonă, obișnuită. Și, deodată, crima.

Colonelul Melchett, șeful poliției, îl chemase pe inspectorul Slack.

Slack era un tip care nu-și făcea probleme. Când îi cășuna pe cineva o ținea una și bună. Acum, de pildă, era sigur: "Soțul a comis-o, sir", zise el.

– Așa crezi tu?

– Sunt sigur. E de-ajuns să te uiți la el. N-ă arătat niciodată vreun semn de amărăciune sau emoție. S-a întors acasă știind că era moartă.

– N-ar fi încercat cel puțin să joace rolul soțului disperat?

– El nu, domnule. Prea plin de el. Unii bărbați nu se pot preface. Prea crispat. După câte cred eu, se cam săturase de nevastă-sa. Ea avea banii și, așa zice, era o femeie dificilă, greu de trăit cu ea - mereu se apuca de un "ism" sau ceva cam așa **. El a hotărât, cu sânge rece, să scape de ea și să trăiască confortabil singur.

– Da, presupun că așa ar putea deveni cazul.

– Depindea de ea, asta e. Și-a făcut planurile cu grijă. A pretins că a primit un telefon...

Melchett l-a întrerupt:

– Telefonul n-a fost confirmat?

*) referire la yoga.

**) referire la yogism, anglicanism și, mai departe, la Buchananism.

– Nu, domnule. Aceasta înseamnă ori că el a mințit, ori că s- a sunat de la o cabină telefonică publică. Singurele două telefoane publice din sat sunt la gară și la poștă. De la poștă n-a dat în mod sigur. Doamna Blande îi vede pe toți cei care intră. De la gară s-ar putea. Trenul sosește la două și douăzeci și șapte și atunci e puțină agitație. Dar, lucru important e faptul că el spune că Miss Marple l-a sunat și asta nu-i deloc adevărat. Nu s-a sunat din casa ei și ea însăși era plecată la Institut.

– Nu ai în vedere posibilitatea ca soțul să fie, în mod deliberat, scos din cauză, de cineva care dorea s-o ucidă pe doamna Spenlow?

– Vă gândiți la tânărul Ted Gerard, nu-i așa, domnule? L-am anchetat și ne-am lovit de lipsa de motivație. El nu ar fi avut nimic de câștigat.

– Are un caracter îndoielnic, totuși. Odată și-a însușit, în mod fraudulos, o sumă considerabilă de bani ce-i fusese încredințată.

– Nu spun că nu-i băiat rău. Totuși s-a dus la șeful lui și a mărturisit totul despre afacere. Și șefii săi nu știau încă nimic.

– Un membru al Grupului Oxford *, spuse Melchett.

– Da, domnule. A devenit membru și s-a dus să facă ce trebuia mărturisind că furase banii. Nu zic, să știți, că n-ar fi putut fi și o doză de viclenie - el s-ar fi putut gândi că e suspectat și s-a decis să facă pe pocăitul cinstit.

– Ești un sceptic, Slack, zise colonelul Melchett. Apropo, ai vorbit cu Miss Marple?

– Ce are ea de-a face cu asta, domnule?

*) o mișcare religioasă, fondată de evanghelistul american Frank Buchanan la Universitatea Oxford în 1921, care propovăduia: "cinste, puritate, dragoste și altruism absolute".

– Oh, nimic. Dar ea aude lucruri, știi. De ce nu te duci să stai puțin de vorbă cu ea? E o bătrână foarte deșteaptă.

Slack schimbă subiectul:

– Un lucru vroiam să vă întreb, domnule. Slujba aia de servitoare cu care răposata și-a început cariera - casa domnului Robert Abercrombie. Acolo s-a comis un furt de bijuterii - smaralde. Valorau o groază. Niciodată nu le-a mai recuperat. Am controlat, trebuie să se fi întâmplat când femeia aceea, Spenlow, era acolo, deși s-ar fi putut să fie doar o fetiță pe vremea aia. Nu credeți că a fost implicată, domnule? Știți, Spenlow a fost unul din bijutierii aceia mici - tocmai tipul potrivit ca paravan.

Melchett dădu neîncrezător din cap:

– Doar nu crezi că e ceva în asta. Ea nici nu-l cunoștea pe Spenlow pe vremea aceea. Îmi amintesc cazul. În cercurile polițienești părerea era că un fiu era amestecat în treaba asta - Jim Abercrombie - un tânăr groaznic de cheltuitor. Avea o grămadă de datorii și, abia după jaf, au fost toate plătite - de-o femeie bogată, se zicea, dar nu știu - bătrânul Abercrombie s-a eschivat puțin în legătură cu cazul - a încercat să îndepărteze poliția.

– A fost doar o idee, domnule, zise Slack.

Miss Marple l-a primit pe inspectorul Slack cu satisfacție, mai ales când a auzit că fusese trimis de colonelul Melchett.

– Da, într-adevăr, e foarte drăguț din partea colonelului Melchett. Nu știam că-și mai amintește de mine.

– Își amintește de dumneavoastră foarte bine. Mi-a zis că ceea ce nu cunoașteți că se întâmplă în St. Mary Mead nu merită cunoscut.

– Tare drăguț din partea lui, dar, zău, nu știu absolut nimic. Despre crimă, vreau să zic.

– Știți ce se discută.

– Desigur, dar nu e cazul să repeți vorbe goale, nu se face.

Slack zise, cu un efort de bună dispoziție:

– Știți, asta nu-i o conversație oficială. Este, aș zice, confidențială.

– Chiar doriți să știți ce vorbesc oamenii? Dacă e vreun sâmbure de adevăr sau nu?

– Cam așa ceva.

– Ei, bine, se vorbește mult și se fac tot felul de speculații. Există deja două tabere distincte, dacă mă înțelegeți.

Primii sunt cei ce cred că soțul a făcut-o. Bărbatul sau nevasta sunt persoane ușor de suspectat, nu credeți?

– Poate, spuse inspectorul reținut.

– Parteneri atât de apropiați, știți. Și, apoi, aspectul acesta al banilor. Aud că doamna Spenlow era cea cu banii și, deci, domnul Spenlow o moștenește după moarte. În această lume rea, mă tem că presupunerile cele mai nemiloase sunt adesea justificate.

– Moștenește o avere destul de mare, asta-i sigur.

– Exact. Ar părea destul de plauzibil, nu-i așa, ca el s-o strânguleze, să plece din casă prin ușa din spate, să traverseze câmpul până la casa mea și să pretindă că a primit un telefon de la mine, apoi să se întoarcă și să-și găsească soția ucisă în absența lui, sperând, desigur, că omorul va fi pus pe seama vreunui vagabond sau tâlhar.

Inspectorul încuviință:

– Dacă luați în considerare aspectul banilor... și dacă erau în relații proaste în ultimul timp...

Dar Miss Marple îl întrerupse:

– Oh, dar ei nu erau.

– Știți precis?

– Toată lumea ar fi știut dacă ei s-ar fi certat! Servitoarea, Gladys Brent, ar fi dus repede zvonul în sat.

Inspectorul spuse încet:

– Ea s-ar fi putut să nu știe.

Dar i se zâmbi compătitor în chip de răspuns. Miss Marple continuă:

– Și, apoi, mai e cealaltă școală de gândire. Ted Gerard. Un tânăr arătos. Cred că știți că o înfățișare plăcută are darul de a influența mai mult decât trebuie. Penultimul nostru pastor exercita o influență magică! Toate fetele veneau la biserică - la vecernie, ca și la slujba de dimineață. Și multe femei mai în vârstă au devenit neobișnuit de des văzute la activitățile parohiale - și ce papuci și șaluri i se mai făceau! Foarte stânjenitor pentru bietul tânăr. Dar unde eram? Ah, da, la tânărul Ted Gerard. Bineînțeles, s-a vorbit pe seama lui. O vizita atât de des! Deși însăși doamna Spenlow mi-a mărturisit că el era membru în ceea ce cred că se numește "Oxford Group". O mișcare religioasă. Sunt sinceri și serioși, cred, și doamna Spenlow a fost impresionată de asta.

Miss Marple respiră adânc și continuă:

– Nu cred că există vreun motiv să se bănuiască că ar fi altceva în plus în asta, dar, știți, cum sunt oamenii. Foarte mulți sunt convinși că doamna Spenlow era îndrăgostită de tânăr și că îi împrumuta o mulțime de bani.

Și e absolut adevărat că a fost într-adevăr văzut la gară în ziua aceea. În trenul de ora două și douăzeci și șapte de minute. Dar, desigur, ar fi destul de ușor, nu-i așa, să te strecoari de partea cealaltă a trenului și s-o iei pe scurtătură, peste gard, de-a lungul gardului viu și să nu ieși deloc pe ușa gării? Așa că putea să nu fie văzut ducându-se spre casa aceea. Și, sigur, oamenii consideră că doamna Spenlow era îmbrăcată într-un mod cu totul deosebit.

– Deosebit?

– Într-un kimonou. Nu într-o rochie.

Miss Marple se înroși.

– Lucrul ăsta, știți, e, poate, cam sugestiv pentru unii oameni.

– Credeți că era sugestiv?

– Oh, nu, eu nu cred. Mi se pare absolut natural.

– Credeți că era natural?

– În aceste împrejurări, da.

Privirea domnișoarei Marple era rece și dusă departe.

Inspectorul Slack zise:

– Nè-ar putea da încă un motiv în cazul soțului: gelozia.

– Oh, nu, domnul Spenlow nu e un tip gelos. Nu e omul care să vadă lucrurile. Dacă nevastă-sa l-ar fi părăsit și ar fi lăsat un bilet pe pernuța de ace, abia atunci el ar fi aflat prima dată de chestia asta.

Inspectorul Slack era uimit de intensitatea cu care ea îl privea. Avea impresia că toată povestirea ei tindea să-i sugereze ceva ce el nu înțelegea. Acum spuse cu oarecare emfază:

– N-ați găsit clu-uri, inspectore, la fața locului?

– În zilele noastre, oamenii nu mai lasă amprente și mucuri de țigări, Miss Marple.

– Dar cred că asta a fost o crimă în stil clasic, sugeră ea.

Slack zise repezit:

– Ce vreți să spuneți cu asta?

Miss Marple remarcă rar:

– Cred că știți că polițistul Palk v-ar putea ajuta. El a fost prima persoană la... la "locul crimei", cum se spune.

Domnul Spenlow stătea jos. Arăta uluit. A spus cu glasul său slab, precis:

– Pot, desigur, să-mi imaginez ce s-a întâmplat. Nu mai aud la fel de bine ca mai înainte. Dar sunt sigur că am auzit un băiețel strigând după mine: "Hei, cine-i Crippen?*" Asta... asta mi-a lăsat impresia că el credea că eu mi-am... am omorât-o pe draga mea soție.

Miss Marple, tăind grijuliu, cu foarfeca floarea veștejită a unui trandafir, zise:

– Fără îndoială, că asta-i impresia pe care a vrut s-o lase.

– Dar cum a putut să-i treacă așa ceva unui copil prin cap?

Miss Marple tuși:

– A auzit, fără îndoială, părerile părinților săi.

– Credeți... credeți cu adevărat că și alți oameni gândesc acest lucru?

– Aproape jumătate din locuitorii din St. Mary Mead.

*) referire la Hawley Harvey Crippen (1862-1920); arestat pentru că și-a otrăvit soția, a fost spânzurat, după unul dintre cele mai senzaționale procese ale secolului.

– Dar, draga mea doamnă, ce oare a putut să stârnească o asemenea părere? Eu am ținut sincer la soția mea. Din păcate, ei nu i-a plăcut să trăiască la țară așa cum am sperat, dar un acord perfect asupra tuturor lucrurilor este un ideal imposibil. Te asigur că-i simt foarte acut lipsa.

– Probabil. Dar scuză-mă când îți zic că nu prea se simte din spusele dumitale.

Domnul Spenlow își ridică făptura subțire la întreaga sa statură.

– Doamnă dragă, cu mulți ani în urmă, am citit despre un anume filozof chinez care, atunci când adorata sa soție i-a fost luată, a continuat calm să bată gongul pe stradă - probabil o distracție obișnuită chinezească - așa cum făcea de obicei. Oamenii din oraș au fost foarte mult impresionați de tăria sa sufletească.

– Dar, observă Miss Marple, oamenii din St. Mary Mead reacționează oarecum diferit. Ei nu cunosc filosofia chinezească.

– Dar înțelegeți?

Miss Marple încuviință din cap.

– Unchiul meu, Henry, îi explică ea, era un om cu o stăpânire de sine neobișnuită. Motto-ul său era: "Niciodată nu da frâu emoției". Și el îndrăgea foarte mult florile.

– Mă gândeam, spuse domnul Spenlow cu o oarecare nerăbdare, că aș putea, poate, pune o "pergola" în partea de vest a casei. Trandafiri roz și, poate, "Wisteria". Și mai e o floare albă, în formă de stea, al cărei nume îmi scapă pentru moment...

Pe tonul în care se adresa nepotului ei de trei ani, Miss Marple spuse:

– Am un catalog foarte frumos aici, cu poze. Poate vrei să te uiți prin el... Eu mă duc în sat.

După ce l-a lăsat pe domnul Spenlow să stea fericit în grădină cu catalogul său, Miss Marple s-a urcat în camera ei, a împachetat în grabă o rochie într-o bucată de hârtie cafenie și, părăsind casa, merse repede spre poștă. Domnișoara Politt, croitoreasa, locuia în camerele de deasupra oficiului poștal.

Dar Miss Marple nu intră pe dată pe ușă și nu urcă scările. Era exact două și jumătate și după un minut autobuzul de Much Benham* se opri la ușa poștei. Era unul din evenimentele zilei la St. Mary Mead. Poștărița ieși grăbită cu pachete; pachetele erau legate și de obligațiile ei de serviciu în magazin, deoarece poșta avea și raioane de dulciuri, cărți ieftine și jucării pentru copii.

Timp de patru minute, Miss Marple s-a aflat singură în oficiul poștal.

Numai după ce poștărița s-a întors la locul său, Miss Marple a urcat și i-a explicat domnișoarei Politt că dorea să-i modifice rochia ei gri de crep, să i-o facă mai modernă dacă se putea. Domnișoara Politt a promis să vadă ce poate face.

Șeful poliției a fost destul de mirat când i-a fost anunțat numele domnișoarei Marple. Intră, cerându-și multe scuze:

– Îmi pare rău, îmi pare foarte rău că vă deranjez. Sunteți atât de ocupat, știu, dar ați fost întotdeauna atât de bun, colonele Melchett, încât mi-am zis că aș putea veni la dumneata mai degrabă decât la inspectorul Slack. Știți, n-aș vrea ca polițistul Palk să aibă necazuri. Sincer vorbind, presupun că nu ar fi trebuit să se atingă de nimic.

*) o localitate imaginară.

Colonelul Melchett era ușor uimit. Spuse:

– Palk? E polițistul din St. Mary Mead, nu-i așa? Ce-a făcut?

– A luat un bold, știți. Era în tunică lui. Și mi-a trecut atunci prin minte că era foarte probabil ca el să-l fi luat de pe jos din casa doamnei Spenlow.

– Probabil, probabil. Dar, de fapt, ce mare lucru credeți că e un bold? De fapt l-a ridicat de pe jos, chiar de lângă cadavrul doamnei Spenlow. A venit și i-a spus asta ieri lui Slack - dumneata l-ai determinat, după câte îmi dau seama. Nu se cuvine să se atingă de nimic, desigur, dar, așa cum am mai spus, ce-i un ac? Era unul obișnuit. Un ac din cele pe care le are orice femeie.

– Oh, nu, colonele Melchett, aici greșești. Pentru un bărbat, poate arată ca un ac obișnuit, dar nu e așa. E un bold special, unul foarte fin, din acelea pe care le cumperi cu cutia, de felul celor folosite, cel mai adesea, de croitorese.

Melchett făcu ochii mari, o licărire că a înțeles, îl străfulgeră un gând. Miss Marple clătină din cap, de câteva ori, aprobator.

– Da, desigur. Mi se pare clar. Ea era în kimono pentru că urma să-și probeze rochia cea nouă și s-a dus în camera din față, iar domnișoara Politt a spus ceva despre luat măsura și i-a pus metrul în jurul gâtului - și, apoi, tot ce mai avea de făcut era să-l răsucescă și să tragă - foarte ușor, așa am auzit. Și apoi, bineînțeles, a ieșit, a tras ușa și a rămas acolo, bătând, ca și cum tocmai sosise. Dar acul arată că ea fusese deja în casă.

– Și domnișoara Politt a fost cea care i-a telefonat lui Spenlow?

- Da. De la poștă, la două și jumătate - chiar când vine autobuzul și oficiul poștal e gol.

Colonelul Melchett zise:

- Dar, draga mea Miss Marple, de ce? În numele Domnului, de ce? Nu poți comite o crimă fără motiv.

- Ei bine, cred că știți, colonele Melchett, din ceea ce am auzit, crima datează de mult timp în urmă. Îmi reamintește, știți, de cei doi veri ai mei. Anthony și Gordon. De tot ce se apuca Anthony ieșea bine și de ce se apuca bietul Gordon - mergea prost: caii, de curse își rupeau piciorul, cursul acțiunilor scădea, prețul proprietăților se deprecia... După mine, cele două femei erau amestecate.

- În ce?

- Jaful. De acum mult timp. Smaralde foarte valoroase, după câte am auzit. Camerista doamnei și fata bună la toate în casă. Pentru că un lucru nu și-a găsit explicația - cum, când fata bună la toate în casă s-a căsătorit cu grădinarul, au avut destui bani să deschidă o florărie?

- Răspunsul este că a avut partea ei din... din șterpeleală, cred că e cea mai potrivită expresie. De tot ce s-a apucat a mers bine. Banii făceau bani. Dar cealaltă, camerista doamnei, trebuie să fi fost ghinionistă. A ajuns să fie doar o croitoreasă într-un sat. Apoi s-au reîntâlnit. La început, toate au mers bine, cred, până când a intrat în scenă domnul Ted Gerard. Știți, doamna Spenlow avea deja muștrări de conștiință și înclinații religioase. Fără îndoială că tânărul o îndemna "să mărturisească", "să se elibereze" și cred că era tentată s-o facă. Dar domnișoara Politt nu vedea lucrurile în felul ăsta. Tot ceea ce vedea

era faptul că avea să meargă la închisoare pentru un furt pe care-l comisese cu mulți ani în urmă. Așa că s-a hotărât să oprească totul. Mă tem că știți că a fost, întotdeauna, o femeie rea. Nu cred că i-ar fi păsat, nici negru sub unghie, dacă acel blând și stupid domn Spenlow ar fi fost spânzurat.

Colonelul Melchett spuse încet:

– Putem... verifica teoria dumneavoastră... până la un punct. Identitatea femeii aceleia, Politt, cu a cameristei doamnei Abercrombie, dar...

Miss Marple îl asigură:

– Va fi destul de ușor. E tipul de femeie care se înmoaie de îndată ce e confruntată cu adevărul. Și, apoi, vedeți, i-am luat metrul. L-am, l-am șterpelit ieri, când m-am dus să fac o probă. Când își va da seama că nu-l mai are se va gândi că e la poliție... ei bine, e o femeie destul de proastă și va crede că va fi, într-un fel, o dovadă împotriva ei.

Ea îi zâmbi încurajator:

– N-o să aveți probleme, vă asigur.

Era tonul cu care mătușa sa favorită îl asigurase, odată, că va reuși să treacă examenul de admitere la Royal Military Academy din Sandhurst.

Și fusese admis.

Moarte prin înec

Sir Henry Clithering, fost inspector la Scotland Yard, stătea la prietenii săi, familia Bantry, în locuința acestora, de lângă micul sat, St. Mary Mead.

Sâmbătă dimineață, coborând pentru micul dejun, la plăcuta oră pentru musafiri, zece și un sfert, aproape se ciocni de gazda sa, doamna Bantry, în pragul ușii de la sufragerie. Ea ieșea în fugă, evident, într-o stare de mare agitație și disperare.

Colonelul Bantry ședea la masă, cu fața mai roșie decât de obicei.

– 'Mneața, Clithering, zise el. Frumoasă zi. Servește-te.

Sir Henry se conformă. După ce se așeză, cu o farfurie plină de rinichi și șuncă în față, gazda sa continuă:

– Dolly este puțin supărată în dimineața asta.

– Da... da... așa mi s-a părut, zise sir Henry blând.

Se minună puțin. Soția gazdei sale era o fire liniștită, puțin înclinată către stări zbuciumate sau agitate. După câte știa sir Henry, se entuziasma în jurul unui singur subiect - grădinăritul.

– Da, continuă colonelul Bantry. Niște știri care ne-au parvenit în dimineața asta au tulburat-o. O fată din sat, fiica lui Emmott, cel care este proprietarul de la "Blue Boar".

– O, da, desigur.

– Da, da zise colonelul Bantry dus pe gânduri. Drăguță fată. A dat de bucluc. Povestea obișnuită. M-am contrazis cu Dolly în legătură cu asta. O prostie din partea mea. Femeile niciodată nu văd cu capul limpede. Dolly era trup și suflet de partea fetei, știi cum vorbesc femeile, că bărbații sunt niște brute și toate celelalte etc. Dar nu-i chiar atât de simplu, nu în zilele noastre. Fetele știu cum sunt bărbații. Un individ care seduce o fată nu e neapărat un ticălos. Adesea e fifty-fifty. Mie chiar îmi place tânărul Sandford. Aș fi zis, mai degrabă un tânăr dobitoc decât un Don Juan.

– Acest om, Sandford, i-a făcut fetei neplăceri?

– Așa se pare. Desigur, eu personal nu știu nimic, spuse colonelul prudent. Totul nu-i decât bârfă și palavre. Știi cum e în locul ăsta! Cum îți zic, eu nu știu nimic. Eu nu sunt ca Dolly să sar la concluzii, să arunc cu acuzații în toate părțile. La naiba, fiecare trebuie să aibă grijă de ce spune. Știi - anchetă și chestii de-astea.

– Anchetă?

Colonelul Bantry se uită uimit.

– Da. Nu ți-am spus? Fata s-a înecat. Pentru asta-i toată zarva asta.

– E o treabă foarte urâtă, spuse sir Henry.

– Sigur că da. Nici nu vreau să mă mai gândesc. Biata fetiță. Tatăl ei e un om aspru din toate punctele de vedere. Cred că ea și-a dat seama că nu putea să reziste scandalului.

Se opri.

– Asta a tulburat-o așa de mult pe Dolly.

– Unde s-a înecat?

– În râu. Chiar mai jos de moară apa curge foarte repede. Acolo e o potecă și un podeț. Se zice că s-a aruncat de acolo. Vai, vai, nici nu suport să mă gândesc.

Și cu un gest supărat, colonelul Bantry își deschise ziarul începând să-și mute gândurile de la incidentul dureros către cele mai recente iregularități guvernamentale care atrăgeau atenția.

Sir Henry a fost doar neplăcut surprins de tragedia din sat. După micul dejun, se așează într-un scaun confortabil pe peluză, își trase pălăria peste ochi și contempla viața dintr-un unghi de vedere pașnic.

Pe la unsprezece și jumătate o cameristă îngrijită se ivi pe peluză.

– Vă rog, sir, Miss Marple a venit în vizită și ar dori să vă vadă.

– Miss Marple?

Sir Henry se ridică în capul oaselor și-și îndreptă pălăria. Numele îl surprinse. Își amintea foarte bine de Miss Marple - de comportarea ei de fată bătrână, liniștită, gentilă, de perspicacitatea ei uimitoare. Își reamintea de o duzină de cazuri nerezolvate și ipotetice... și cum, de fiecare dată, această tipică "fată bătrână de la țară" găsisese, mergând drept la țintă, soluția corectă a misterului. Sir Henry avea un respect foarte profund pentru Miss Marple. Se întrebă ce-o determinase să-l caute.

Miss Marple stătea în sufragerie, dreaptă ca întotdeauna, cu un coș de piață vesel colorat, de origine străină, lângă ea. Obrajii îi erau îmbujorați și părea tulburată.

– Sir Henry, mă bucur atât de mult. Ce noroc să vă găsesc. Dintr-o întâmplare am auzit că locuiți aici... Sper că mă veți scuza...

– E o mare plăcere, spuse sir Henry, luându-i mâna. Mă tem că doamna Bantry e plecată.

– Da, zise Miss Marple. Am văzut-o vorbind cu Footit, măcelarul, când am trecut. Henry Footit a fost călcat ieri-adică câinele său. Unul din acei fox terrieri cu blana moale, destul de solid și certăreț pe care îi preferă, se pare, întotdeauna măcelarii.

– Da, o încurajă sir Henry să continue.

– Mă bucur c-am ajuns aici când ea nu este acasă, preciză Miss Marple. Deoarece cu dumneavoastră vroiam să vorbesc despre această afacere tristă.

– Henry Footit? întrebă sir Henry ușor uluit.

Miss Marple îi aruncă o privi plină de reproș.

– Nu, nu. Rose Emmott, desigur. Ați auzit?

Sir Henry dădu din cap afirmativ.

– Bantry mi-a povestit. Foarte trist.

Era ușor uluit. Nu înțelegea de ce Miss Marple vroia să discute cu el despre Rose Emmott.

Miss Marple se așează din nou. Sir Henry îi urmă exemplul. Când bătrâna doamnă vorbea, purtarea sa se schimbase. Era gravă și avea o anumită demnitate.

– S-ar putea să vă reamintiți, sir Henry, că o dată sau de două ori, am jucat un gen cât se poate de plăcut de joc. Am avansat mistere și am propus soluții. Ați fost atât bun să spuneți că eu... că eu nu m-am descurcat prea rău.

– Ne-ați bătut pe toți, spuse sir Henry plin de căldură. Ați dovedit un geniu absolut de a ajunge la adevăr. Și ați dat întotdeauna un exemplu, îmi amintesc, o paralelă cu viața din sat care vă oferea cluul. El zâmbea cât vorbea, dar Miss Marple nu a surâs de fel. A rămas foarte sobră.

– Ceea ce ați spus m-a îndemnat să vin acum la dumneavoastră. Simt că dacă vă spun ceva... cel puțin nu o să râdeți de mine.

El își dădu deodată seama că ea vorbea extrem de serios.

– Dar cum să râd, o încurajă el cu bunăvoință.

– Sir Henry, fata asta - Rose Emmott. Nu s-a înecat... ea a fost ucisă...Și eu știu cine a omorât-o.

Sir Henry tăcu cu adevărat uimit vreo trei secunde. Vocea domnișoarei Marple fusese perfect calmă și lucidă. Ar fi putut face afirmația cea mai banală din lume, dacă nu știați câte emoții se ascund în spatele cuvintelor.

– E o declarație foarte serioasă, Miss Marple, i se adresă sir Henry, când își recăpătă suflul.

Ea dădu de câteva ori afirmativ din cap.

– Știu, știu, de aceea am venit la dumneavoastră.

– Dar, dragă doamnă, eu nu sunt persoana indicată. În prezent sunt doar o simplă persoană particulară. Dacă aveți cunoștință despre ceea ce pretindeți, trebuie să mergeți la poliție.

– Nu cred că pot s-o fac, zise Miss Marple.

– Dar de ce nu?

– Pentru că, vedeți, eu nu posed... ceea ce se numește "cunoaștere".

– Vreți să spuneți că doar ați ghicit singură?

– Puteți să-i spuneți așa, dacă doriți, dar nu e chiar așa. Eu știu. Mă aflu în postura de a ști; dar dacă îi expun motivele mele inspectorului Drewitt... ei bine, el o să râdă și gata. Și, pe cuvânt, nici nu ar trebui să-i găesc vreo vină. E foarte dificil să înțelegi ceea ce s-ar putea numi cunoaștere specializată.

– Ca de pildă? întrebă sir Henry.

Miss Marple zâmbi ușor.

– Dacă v-aș spune că știu fiindcă un om numit Peasegood a lăsat napi în loc de morcovi, când a trecut cu căruța să-i vândă legume nepoatei mele cu mai mulți ani în urmă...

Se opri intenționat.

– Un nume foarte nimerit pentru meseria lui, murmură sir Henry. Vreți să spuneți că judecați după faptele petrecute într-un caz paralel.

– Cunosc natura umană, sublinie Miss Marple. Este imposibil să o ignori când trăiești într-un sat atâția ani. Întrebarea este dacă mă credeți sau nu.

Se uită drept la el. Roșeața din obraji ei se accentuă. Ochii ei îi întâlniră pe ai lui fără să clipească. Sir Henry era un bărbat cu o vastă experiență de viață. Se hotărî rapid, fără să ezite. Improbabilă și fantastică - cum putea să pară declarația făcută de Miss Marple - el își dădu imediat seama că o accepta.

– Personal vă cred, Miss Marple. Dar nu înțeleg ce doriți să fac eu în această problemă, sau de ce ați venit la mine.

– Am meditat îndelung la asta, răspunse Miss Marple. Cum v-am spus, ar fi inutil să mă duc la poliție fără fapte. Eu nu am dovezi. Ceea ce v-aș ruga e să vă interesați de chestiune, inspectorul Drewitt ar fi cât se poate de flatat, sunt sigură. Și, bineînțeles, dacă problema va fi înaintată forurilor superioare, colonelul Melchett, inspectorul șef, va fi receptiv la părerile dumneavoastră.

Se uită la el rugătoare.

– Și ce date aveți de gând să-mi furnizați, ca bază de lucru.

– M-am gândit, zise Miss Marple, să scriu un nume - numele - pe o bucată de hârtie și să vi-o dau. Apoi dacă, după investigații, hotărâți că... persoana nu este implicată în nici un fel, înseamnă că m-am înșelat.

Se opri și apoi adăugă cu un ușor fior: Ar fi atât de groaznic, atât de groaznic dacă o persoană nevinovată ar fi spânzurată.

– Ce naiba... strigă sir Henry tresărind.

Ea se uită cu fața tristă la el.

– S-ar putea să mă înșel, deși nu prea cred. Inspectorul Drewitt, înțelegeți, este într-adevăr un om inteligent. Dar o inteligență mediocră este câteodată cât se poate de periculoasă. Nu te duce suficient de departe.

Sir Henry se uită la ea curios.

Scotocind puțin, Miss Marple deschise o mică poșetă, scoase un carnetel de însemnări, rupse o pagină, scrise cu grijă un nume pe ea, o îndoi și o întinse lui sir Henry.

O deschise și citi numele. Nu-i spunea nimic, dar sprâncenele i se ridicară puțin. O privi pe Miss Marple și băgă hârtia în buzunar.

– Bine, bine, zise el. O afacere cu totul extraordinară. N-am mai făcut niciodată așa ceva. Dar am de gând să-mi susțin aprecierea... față de dumneavoastră, Miss Marple.

Sir Henry se afla într-o cameră cu colonelul Melchett, șeful poliției districtului, și cu inspectorul Drewitt.

Șeful poliției era un om mic, cu o purtare cazonă agresivă. Inspectorul era înalt, solid și cu mult bun simț.

– Serios, mă simt jenat că mă bag în treburile voastre, se scuză sir Henry cu zâmbetul său plăcut. Nici nu prea pot să vă spun de ce o fac. (Acesta era adevărul adevărat).

– Dragul meu, suntem încântați, este o mare favoare.

– Mă simt onorat sir Henry, zise și inspectorul.

Șeful poliției se gândea: "Bietul om s-a plictisit de moarte la familia Bantry. Bătrânul colonel înjură guvernul și baba trângănește tot timpul despre bulbi"

Inspectorul se gândea: "Păcat că nu ne aflăm în fața unui adevărat mister. Am auzit spunându-se că e unul dintre cele mai bune creiere din Anglia. Păcat că e un caz așa de simplu".

Cu glas tare, șeful poliției zise:

– Mă tem că totul este foarte sordid și evident. Prima impresie a fost că fata s-a aruncat în apă. Era în spiritul familiei, înțelegeți. Totuși, doctorul nostru Haydock este un om scrupulos. El a observat vânătăi și leziuni pe ambele brațe. Cauzate înainte de moarte. Exact cum un individ ar fi luat-o de brațe și ar fi aruncat-o în apă.

– Ar reclama asta multă forță?

– Nu cred. Nu-i nevoie de luptă, fata ar fi luată prin surprindere. E un podeț din lemn alunecos. Cel mai ușor lucru din lume s-o răstorni-nu e nici o balustradă în partea aceea.

– Aveți dovezi că tragedia s-a întâmplat acolo?

– Da. Am dat de un băiat, Jimmy Brown, de 12 ani. El s-a aflat în pădure în partea cealaltă. A auzit un fel de țipăt de pe pod și pe cineva căzând în apă. Era întuneric, știți, greu de văzut. Imediat a zărit ceva alb plutind în jos pe apă, a alergat și a adus ajutoare. Au scos-o, dar era prea târziu s-o mai aducă la viață.

Sir Henry încuviință.

– Băiatul n-a văzut pe nimeni pe pod?

– Nu. Dar, cum vă spuneam, era întuneric și ceața persista mereu pe acolo. Am, să-l întreb dacă n-a văzut pe cineva înainte sau imediat după aceea. Înțelegeți, el a presupus, firește, că fata s-a aruncat singură. La început toată lumea a crezut așa.

– Totuși, avem biletul, spuse inspectorul Drewitt. Se întoarse către sir Henry.

– Biletul din buzunarul fetei, domnule. Scris parcă cu creionul unui pictor și, deși hârtia era toată udă, am reușit să-l citim.

– Și ce conținea?

– Era de la tânărul Sandford. "În regulă, ne vom întâlni la pod, la opt și jumătate.R.S.", așa scria. Ei bine, era în jur de opt și jumătate, sau câteva minute mai târziu, când Jimmy Brown auzi țipătul și căzătura în apă.

Nu știu dacă îl cunoașteți pe Sandford? continuă colonelul Melchett. E aici de vreo lună. Unul dintre acești tineri arhitecți moderni care construiesc case deosebite. Îi face una lui Allington. Dumnezeu știe cum o să arate – îmi închipui că plină de lucruri cubiste. O masă mare din sticlă și scaune chirurgicale din oțel și împletituri. N-ai cu cine să-l compari, dar asta îți arată ce tip de individ e Sandford. Un bolșevic, cu idei subversive, știți, fără morală.

– Seducția, spuse sir Henry blând, este o crimă de mult stabilită deși, desigur, nu datează de atâta vreme ca omorul propriu-zis.

Colonelul Melchett se uită mirat.

– O, da, zise el, exact. Exact.

– Sir Henry, interveni Drewitt, e o treabă urâtă dar simplă. Acest tânăr Sandford a băgat fata în bucluc. După

care o șterge înapoi la Londra. Are fata lui acolo, o domnișoară drăguță, cu care este logodit și cu care vrea să se căsătorească. Normal dacă ea aude de afacerea asta, el s-a dus pe copcă. Se întâlnește cu Rose la pod – e o seară cețoasă, nimeni în preajmă – o prinde de umeri și-i face vânt. Un adevărat porc care merită ce-l așteaptă. Asta-i părerea mea.

Sir Henry tăcu un minut, două. Își dădu seama de puternicul curent al prejudecăților locale. Un arhitect modernist nu avea cum să fie bine venit în satul conservator St. Mary Mead.

– Cred că nu e nici o îndoială, că omul acesta Sandford era de fapt tatăl copilului? întrebă el.

– Categorie, el este tatăl, spuse Drewitt. Rose Emmott i-a destăinuit totul tatălui său.

Credea că el se va căsători cu ea. Să se căsătorească cu ea! Nici vorbă!

"Doamne sfinte, se gândi sir Henry. Parcă m-aș trezi într-o melodramă de la mijlocul epocii victoriene. Fata naivă, ticălosul din Londra, tatăl sever, trădarea, ne mai trebuie doar credinciosul îndrăgostit din sat. Da, cred că e momentul să întreb de el".

Întrebă cu glas tare:

– Fata n-avea vreun prieten de-al ei de aici?

– Vă referiți la Joe Ellis? zise inspectorul. Bun băiat, Joe. Meseria lui e tâmplăria. Ah! dacă ea ar fi ținut la Joe...

Colonelul Melchett dădu aprobator din cap.

– Trebuie să rămâi la propria ta clasă, șuieră el.

– Cum a privit Joe Ellis toată întâmplarea? întrebă sir Henry.

– Nimeni nu știe cum o privește, spuse inspectorul. Joe este un băiat liniștit. Apropiat. Tot ce făcea Rose i se părea corect. Îl ținea legat de ea. Spera că ea o să se întoarcă la el într-o zi, cred că asta era atitudinea lui.

– Aș vrea să-l văd, spuse sir Henry.

– O! o să ne ducem pe la el, îl aprobă colonelul Melchett. Nu neglijăm nici un fir. M-am gândit să-l vedem întâi pe Emmott, apoi pe Sandford, după care ne putem duce și la Ellis. Sunteți de acord, Clithering?

Sir Henry spuse că era admirabil.

L-au găsit pe Tom Emmott la "Blue Boar". Era un bărbat înalt, voinic, între două vârste, cu ochi ageri și maxilare puternice.

– Mă bucur să vă văd, domnilor, bună dimineața colonele! Intrați aici și nu o să ne deranjeze nimeni. Pot să vă ofer ceva, domnilor? Nu? Cum doriți. Ați venit în legătură cu ce i s-a întâmplat bieteii mele fete. Ah! Era o fată bună, Rose. Întotdeauna a fost o fată bună... Până când porcul ăsta nerușinat... vă cer iertare, dar asta e... până a apărut el. I-a promis că o ia de nevastă, zău. Dar, am să-l dau în judecată. El a atras-o și ea a dat de bucluc. Porc ucigaș. Ne-a umplut de rușine pe toți. Biata mea fată.

– Fiica dumneavoastră v-a spus clar că domnul Sandford era responsabil pentru situația ei? Întrebă Melchett iute.

– Mi-a zis. Chiar în camera asta mi-a zis.

– Și dumneavoastră ce i-ați spus? îl întrebă sir Henry.

– Ce să-i spun? Omul părea pentru moment descumpănit.

– Adică, de exemplu, n-ați amenințat-o s-o dați afară din casă?

– Am fost puțin supărat, e doar normal. Sunt sigur că vi se pare normal. Dar, nici vorbă s-o dau afară din casă. N-aș face așa ceva. Își luă un aer de indignare orgolioasă. Nu. Pentru ce-i făcută legea – asta zic. La ce folosește legea? Trebuie să se poarte corect cu ea. Și dacă n-a făcut-o, pe cinstea mea, o să plătească.

Lovi cu pumnul în masă.

– La ce oră v-ați văzut ultima dată fata? întrebă Melchett.

– Ieri, la ora ceaiului.

– Cum s-a purtat atunci?

– Bine, ca de obicei. N-am observat nimic, Dacă aș fi știut ...

– Dar n-ați știut, spuse inspectorul sec.

Plecară de la tatăl fetei.

– Emmott nu prea îți creează o impresie favorabilă, spuse sir Henry gânditor.

– E puțin cam escroc, îl etichetă Melchett. L-ar fi umplut de sânge pe Sandford și i-ar fi luat banii dacă i s-ar fi ivit ocazia.

Următoarea vizită au făcut-o arhitectului. Rex Sandford nu semăna câtuși de puțin cu imaginea pe care, în mod inconștient, sir Henry și-o formase despre el. Era un tânăr înalt, foarte blond și foarte subțire. Avea ochii albaștri, visători, iar părul învâlmășit și cam prea lung. Vorbea puțin cam feminizat.

Colonelul Melchett făcu prezentările. Trecând direct la obiectul vizitei sale, îl invită pe arhitect să declare ce făcuse în seara precedentă.

– Înțelegeți, îl preveni el, nu am împuternicirea să vă oblig la o declarație, dar orice veți spune va fi folosit ca

dovadă împotriva dumneavoastră. Aș vrea ca situația să vă fie clară.

– Nu... nu înțeleg, zise Sandford.

– Înțelegeți că Rose Emmott a fost înecată aseară?

– Știu. O! E așa, așa de îngrozitor. N-am putut să dorm o clipă. Am fost incapabil să lucrez astăzi. Mă simt vinovat... teribil de vinovat.

Își trecu degetele prin păr, învălmășindu-l și mai mult.

– N-am vrut niciodată să-i fac vreun rău, spuse cu inima frântă. Nu m-am gândit niciodată. Nu mi-am închipuit că o să procedeze așa.

Se așeză la o masă și-și îngropă fața în mâini.

– Trebuie să înțeleg, domnule Sandford că refuzați să declarați unde v-ați aflat aseară la opt și jumătate?

– Nu, nu, cum să nu. Am fost pe afară. Am făcut o plimbare.

– V-ați dus să vă întâlniți cu domnișoara Emmott?

– Nu, m-am plimbat singur. Prin pădure. Mult timp.

– Atunci cum explicați biletul acesta, domnule, care a fost găsit în buzunarul fetei moarte?

Și inspectorul Drewitt citi cu glas tare, fără emoție.

– Ei, domnule? Negați că ați scris asta?

– Nu, nu. Aveți dreptate. Eu l-am scris. Rose mi-a cerut să ne întâlnim. A insistat. N-am știut ce să fac. Așa că i-am scris biletul.

– Ah, așa-i mai bine, spuse inspectorul.

– Dar nu m-am dus! Vocea lui Sandford se auzi tare și excitată. Nu m-am dus! Simțeam că e mai bine să nu o fac, să nu ne întâlnim. Intenționez să-i scriu de la Londra și... și să aranjez ceva.

– Vă dați seama, domnule, că această fată urma să aibă un copil și că v-a indicat pe dumneavoastră drept tatăl acestuia?

Sandford gemu, dar nu răspunse.

– E adevărat acest lucru, domnule?

Sandford își îngropă și mai mult fața în mâini.

– Cred că da, spuse el pe un ton stins.

– Ah! Inspectorul Drewitt nu-și putea ascunde satisfacția. Acum, în legătură cu "plimbarea" dumneavoastră. V-a văzut cineva seara trecută?

– Nu știu. Nu cred. După câte îmi amintesc nu m-am întâlnit cu nimeni.

– Păcat.

– Ce vreți să spuneți? Sandford se holbă furios la el. Ce contează dacă m-am dus să mă plimb sau nu? Ce contează asta pentru faptul că Rose s-a înecat?

– Ah! făcu inspectorul. Știți, ea n-a făcut-o. Ea a fost înecată în mod deliberat, domnule Sandford.

– Ea a fost... I-au trebuit câteva clipe bune ca să pătrundă tot înțelesul oribil al celor spuse. Dumnezeuule! Atunci...

Se prăbuși într-un scaun.

Colonelul Melchett schiță un gest de plecare.

– Înțelegi Sandford, zise el. Sub nici un pretext nu trebuie să părăsești casa asta.

Cei trei bărbați plecară. Inspectorul și șeful poliției schimbă niște priviri.

– Cred că e suficient, sir, zise inspectorul.

– Da. Obține un mandat de arestare pentru el și închide-l.

– Scuzați-mă, îi întrerupse sir Henry. Mi-am uitat mânușile.

Reveni repede în casă. Sandford se afla în aceeași poziție în care-l lăsaseră, privind amețit înainte.

– M-am întors, îi explică sir Henry, ca să vă spun că eu, personal, doresc să fac tot ce pot ca să vă ajut. Motivul interesului pe care-l manifest pentru dumneata nu pot să vi-l destăinui deocamdată. Dar vreau să vă cer să-mi spuneți, pe scurt, dacă sunteți de acord, cât se poate de exact ce s-a întâmplat între dumneata și fata aceea, Rose.

– Era foarte frumoasă, spuse Sandford. Foarte frumoasă și atrăgătoare. Și... și m-a terminat. Pe Dumnezeuul meu că e adevărat. Nu-mi dădea pace. Și eram complet singur aici - nimeni nu mă prea plăcea și ... și cum vă spuneam era uimitor de frumoasă și părea să știe cum e și toate celelalte... Vocea i se stinse. Ridică privirea. Și apoi s-a întâmplat asta. Dorea să mă însor cu ea. Nu știam ce să fac. Sunt logodit cu o fată din Londra. Dacă aude vreodată de asta - și va auzi, firește - ei bine, totul s-a terminat. Ea nu va înțelege. Cum ar putea? Sunt un depravat, bineînțeles. Cum vă spun, nu știam ce să fac. Am evitat să mă mai întâlnesc cu Rose. M-am gândit să mă întorc la Londra, să-mi consult avocatul și să aranjez treburile cu banii și altele pentru ea. Doamne, ce prost am fost! Și totul e atât de clar: Căzul e împotriva mea. Dar ei trebuie să fi greșit. Rose trebuie să se fi sinucis.

– A amenințat vreodată c-o să-și pună capăt vieții? Sandford dădu din cap.

– Niciodată. N-aș fi zis că e în stare de așa ceva.

– Ce-i cu omul ăla pe nume Joe Ellis?

– Dulgherul? Un țăran destoinic. Un tip greu la cap, dar nebun după Rose.

– Trebuie să fi fost gelos, sugeră sir Henry.

– Cred că era puțin, dar el e tipul bovin. Suferă în tăcere.

– Bine, spuse sir Henry, trebuie să plec.

Se alătură celorlalți doi.

– Știi, Melchett, îi propuse el, cred că ar fi cazul să dăm o raită și pe la celălalt individ, Ellis, înainte de a lua vreo măsură drastică. E păcat să arestezi pe cineva ca după aceea să se dovedească o eroare. În fond, gelozia este un motiv foarte bun pentru crimă... și unul chiar foarte comun.

– Cât se poate de adevărat, interveni și inspectorul. Dar Joe Ellis nu e tipul ăsta. N-ar omorî o muscă. Și-apoi nimeni nu l-a văzut ieșindu-și din fire. Totuși, sunt de acord c-ar fi bine să- l întrebăm unde a fost seara trecută. Trebuie să fi ajuns acasă. Are o cameră închiriată la doamna Bartlett, o femeie foarte de treabă, văduvă, se ocupă puțin și cu spălătoria.

Căsuța la care s-au oprit era curată lună și îngrijită. O femeie înaltă, voinică, între două vârste le deschise ușa. Avea o față plăcută și ochi albaștri.

– Bună dimineața, doamnă Bartlett, spuse inspectorul. Joe Ellis e aici?

– S-a întors acum zece minute, spuse doamna Bartlett. Pofțiți înăuntru, vă rog, domnilor.

Ștergându-și mâinile de șorț îi conduse într-un mic salonaș din față cu păsări împăiate, câini din porțelan, o sofa, și alte câteva piese inutile de mobilă.

În grabă aranjă scaune pentru ei, deplasă un lucru mai încolo ca să facă spațiu și ieși strigând:

- Joe, trei domni vor să vorbească cu tine.

O voce din bucătăria din spate răspunse:

- Vin după ce mă spăl.

Doamna Bartlett zâmbi.

- Poftiți, doamnă Bartlett, o îndemnă colonelul Melchett. Luați loc.

- O, nu, domnule, nici nu mă gândesc.

Doamna Bartlett era șocată de idee.

- Joe Ellis e un chiriaș bun? Întrebă Melchett, pe un ton aparent dezinteresat.

- Nici nu se poate unul mai bun, sir. Un tânăr cu adevărat la locul lui. Nu se atinge niciodată de băutură. E mândru de munca sa. Și întotdeauna e bun și de ajutor în casă. El mi-a fixat rafturile acelea pentru mine și un nou bufet în bucătărie. Și orice fleac care trebuie reparat în casă... Joe îl face una-două. Și nici nu așteaptă să i se mulțumească. Ah! Nu sunt mulți tineri ca Joe, sir.

- Într-o zi va da norocul peste vreo fată, zise Melchett într-o doară. Ținea foarte mult la biata fată aia, Rose Emmott, nu-i așa?

Doamna Bartlett oftă.

- Tare mă mai necăjea. El adora pământul pe care ea pășea și ei nu-i păsa nici negru sub unghie de el.

- Unde își petrece serile Joe, doamnă Bartlett?

- Aici, domnule, de obicei. Câteodată face câte un lucru ciudat din lemn seara și încearcă să învețe contabilitate prin corespondență.

- Aha! Așa deci. A fost acasă ieri seară?

- Da, domnule.

- Sunteți sigură, doamnă Bartlett? Întrebă sir Henry aspru.

Ea se întoarce spre el.

– Foarte sigură, sir.

– N-a ieșit, de pildă, până undeva între opt și opt jumătate?

– O nu. Doamna Bartlett râse. A lucrat la bufetul meu de bucătărie aproape toată seara și eu l-am ajutat.

Sir Henry se uită la fața ei sigură, zâmbitoare și simți prima undă de îndoială.

O clipă mai târziu intră și Ellis în cameră. Era un tânăr înalt, lat în umeri, un foarte frumos țăran. Avea ochi albaștri timizi și un zâmbet modest. În general, un tânăr uriaș amabil.

Melchett începu discuția. Doamna Bartlett se retrase în bucătărie.

– Investigăm moartea lui Rose Emmott. O cunoșteai, Ellis?

– Da. Ezită, apoi murmură: speram să mă însor cu ea într-o zi. Biata fată.

– Ai aflat în ce situație era?

– Da. O scânteie de furie i se aprinse în ochi. El a părăsit-o. Dar era spre binele ei. N-ar fi fost fericită căsătorită cu el. Așteptam să vină la mine când i se va întâmpla asta. Aș fi avut grijă de ea.

– În ciuda...

– N-a fost vina ei. El a amăgit-o cu tot felul de promisiuni. O! Ea mi-a povestit. Ea n-avea de gând să se înece. El nu merita.

– Unde-ai fost, Ellis, seara trecută la opt și jumătate?

I s-a părut lui sir Henry, sau a fost într-adevăr o undă de crispare în răspunsul prompt..., aproape prea prompt.

– Am fost aici. Lucram la un dulap nou de bucătărie pentru doamna B. Întrebați-o. Ea o să vă spună.

"A dat prea repede răspunsul, se gândi sir Henry. E un om cam greu de cap. A spus-o așa la țanc încât bănuiesc că avea răspunsul pregătit dinainte".

Apoi, își spuse că asta era în imaginația lui. Își imagina lucruri, da, își imagina chiar o licărire de teamă în ochii aceia albaștri.

Alte câteva întrebări și răspunsuri și plecară. Sir Henry găsi un pretext ca să se ducă în bucătărie. Doamna Bartlett era ocupată la soba de gătit. Ridică privirea cu un zâmbet plăcut. Un nou bufet era fixat lângă perete. Nu era chiar terminat. Câteva unelte zăceau în preajmă ca și niște bucăți de lemn.

– La asta a lucrat Ellis seara trecută? o întrebă sir Henry.

– Da, sir, este o mobilă frumoasă, nu-i așa? Joe este un dulgher foarte deștept.

Nu era nici o urmă de teamă în ochii ei, nici nu părea încurcată.

Dar Ellis... își imaginase doar? Nu, cu el fusese ceva. "Trebuie să-l atac cumva", se gândi sir Henry.

Întorcându-se să iasă din bucătărie se ciocni de un cărucior de copil.

– Sper că n-am trezit copilașul, se scuza el.

Doamna Bartlett izbucni în râs.

– O, nu, sir. N-am nici un copil. Și-mi pare rău. În asta iau rufe la spălat, sir.

– O! Înțeleg...

Se opri și apoi o întrebă sub presiunea unui impuls:

– Doamnă Bartlett, o cunoșteți pe Rose Emmott. Spuneți-mi ce părere aveți, de fapt, despre ea.

Ea îl privi curioasă.

– Ei bine, sir, mi se părea ușuratică. Dar ea e moartă și mie nu-mi place să-i vorbesc de rău pe morți.

– Dar am un motiv, un motiv foarte serios pentru care vă întreb.

Vorbea foarte convingător.

Ea părea să se gândească, studiindu-l cu atenție. În cele din urmă se hotărî.

– Era soi rău, sir, spuse ea liniștită. Asta nu i-am spus-o lui Joe. Îl juca pe degete cum vroia. Tipele astea pot, și asta-i rău. Dar știți cum sunt ele, sir.

Da, sir Henry știa. Toți oamenii din lume ca Joe Ellis sunt deosebit de vulnerabili. Ei credeau orbește. Dar exact din această cauză șocul descoperirii putea fi mai mare.

Părăsi căsuța derutat și perplex. Se lovea de un zid infailibil. Joe Ellis lucrase în casă toată seara de ieri. Doamna Bartlett fusese acolo urmărindu-l. Ce mai putea rezulta din asta? Nu putea găsi nici o fisură, probabil cu excepția celui răspuns pregătit dinainte care-i trezea suspiciuni, din partea lui Joe Ellis – acea impresie că avea o poveste pe care s-o spună la țanc.

– Ei bine, conchise Melchett, asta pare să clarifice de tot chestiunea, nu?

– Așa e, sir, îl aprobă inspectorul. Sandford este omul nostru. N-are nici un punct de sprijin. Treaba-i simplă ca lumina zilei. După părerea mea, fata și tatăl ei erau puși, ei bine, erau puși pe fapte – să-l șantajeze. El nu dispune de bani... nu vroia nici ca afacerea să ajungă la urechile logodnicei sale. Era disperat și a acționat ca atare. Ce părere aveți, sir? se adresă el special și lui sir Henry.

– Așa se pare, recunosc sir Henry. Și totuși mi-e cam greu să mi-l imaginez pe Sandford comițând vreo acțiune violentă.

Dar știa, în timp ce vorbea, că această obiecție nu prea era valabilă. Și cel mai blând animal, când este încolțit, este capabil de acțiuni uimitoare.

– Totuși, aș vrea să văd băiatul, cel care a auzit țipătul, zise el deodată.

Jimmy Brown se dovedi a fi un flăcău inteligent, cam mic pentru vârsta lui, cu o față prelungă, șireată. Era nerăbdător să fie anchetat și a fost cam dezamăgit când i-au cerut să repete povestea sa dramatică și ceea ce auzise în noaptea aceea fatală.

– Înțeleg că te aflai de partea cealaltă a podului, preciză sir Henry. Pe malul râului, vizavi de sat. Ai văzut pe cineva pe partea aceea când ai trecut podul?

– Era cineva care se plimba în pădure. Cred că domnul Sandford, gentlemanul arhitect care construiește casa ciudată.

Cei trei bărbați schimbă niște priviri.

– Asta s-a întâmplat cam cu vreo zece minute înainte de a auzi țipătul?

Băiatul încuviință dând din cap.

– Ai mai văzut pe altcineva pe malul râului dinspre sat?

– Un bărbat venea pe poteca din partea aceea. Mergea încet și fluiera. Trebuie să fi fost Joe Ellis.

– N-ai fi putut să vezi cine era, îl repezi inspectorul. Cu toată ceața și întunericul.

– Din cauza fluieratului, spuse băiatul. Joe Ellis fluieră întotdeauna aceeași melodie – "Vreau ca ea să fie fericită" – e singura melodie pe care o știe.

Vorbea cu disprețul unui om modern față de unul demodat.

– Oricine poate fluiera o melodie, zise Melchett. Se îndrepta spre pod?

– Nu. În cealaltă direcție, spre sat.

– Nu cred că trebuie să ne preocupăm de acest necunoscut, spuse Melchett. Ai auzit țipătul și căderea în apă și câteva minute mai târziu ai văzut trupul plutind pe apă, ai alergat după ajutor, te-ai întors la pod, traversându-l și te-ai dus drept în sat. N-ai zărit pe nimeni în apropierea podului în timp ce alergai după ajutor?

– Cred că erau doi bărbați cu o roabă pe poteca de la râu; dar se aflau la o oarecare distanță și n-aș putea spune dacă veneau sau plecau și casa domnului Giles fiind cea mai apropiată, eu am alergat acolo.

– Ai făcut foarte bine, băiete, îl laudă Melchett. Ai procedat cu seriozitate și cu prezență de spirit. Ești un scout *, nu-i așa?

– Da, sir.

– Foarte bine. Bravo ție!

Sir Henry tăcea dus pe gânduri. Scoase o bucată de hârtie din buzunar, se uită la ea și clătină din cap. Nu părea posibil... și totuși...

Se decise să-i facă o vizită lui Miss Marple.

Ea îl primi în sufrageria sa drăguță, ușor supra-aglomerată, în stil vechi.

– Am venit să vă raportez progresele, zise sir Henry. Mă tem că din punctul nostru de vedere, lucrurile nu merg bine. Îl vor aresta pe Sandford. Și trebuie să spun că mi se pare justificată acțiunea.

– Nu ați găsit nimic care... cum să zic... să sprijine deci teoria mea? Ea arăta perplexă, îngrijorată. Poate am greșit... am greșit. Aveți o experiență atât de mare... cu siguranță v-ați fi dat seama dac-ar fi fost așa.

*. Cercetaș.

– Cu o rezervă, adăugă sir Henry, nu prea cred. Și mai există un aspect – ne lovim de un alibi de nezdruncat. Joe Ellis a fixat rafturi în bucătărie toată seara și doamna Bartlett a urmărit ce făcea.

Miss Marple se aplecă înainte, inspirând rapid.

– Dar nu poate fi așa, zise ea. A fost vineri seara.

– Vineri seara?

– Da, vineri seara. În serile de vineri, doamna Bartlett duce rufăria pe care a spălat-o la diferiți clienți.

Sir Henry se rezemă în scaun. Își reaminti povestea lui Jimmy despre bărbatul care fluiera și... da... acum totul se potrivea.

Se ridică strângându-i călduros mâna lui Miss Marple.

– Cred că acum văd soluția, conchise el. Cel puțin pot încerca...

Cinci minute mai târziu, s-a întors la căsuța doamnei Bartlett și vorbea cu Joe Ellis în salonaș printre câinii de porțelan.

– Ne-ai mințit, Ellis, în legătură cu seara trecută, începu el aspru. N-ai fost aici în bucătărie ca să fixezi bufetul între opt și opt și jumătate. Ai fost văzut mergând pe cărarea de lângă râu, înspre pod, cu câteva minute înainte ca Rose Emmott să fie ucisă.

Bărbatul rămase cu gura căscată.

– Ea n-a fost omorâtă... n-a fost. N-am nimic de-a face cu asta. S-a aruncat, asta a făcut. Era disperată. Nu m-aș fi atins de un fir din părul ei, nu!

– Atunci de ce ne-ai mințit în legătură cu locul unde ai fost? îl întreabă sobru sir Henry.

Ochii omului clipiră și se aplecară stingheriți.

– Eram speriat. Doamna B. m-a văzut pe acolo și când am auzit chiar după aceea ce se întâmplase, ei bine,

ea s-a gândit că s-ar putea să-mi dăuneze. Am hotărât să spun că lucram aici și ea a fost de acord să mă susțină. Este deosebită. A fost întotdeauna bună cu mine.

Fără o vorbă sir Henry părăsi încăperea și intră în bucătărie. Doamna Bartlett spăla în chiuvetă.

– Doamnă Bartlett, i se adresă el, știu totul. Cred că ar fi mai bine să mărturisiți, asta dacă nu cumva doriți ca Joe Ellis să fie spânzurat pentru ceva ce n-a făcut. Nu. Văd că nu vreți asta. Am să vă spun ce s-a întâmplat. Ați ieșit să duceți rufăria la clienți. V-ați întâlnit cu Rose Emmott. V-ați gândit că-i dăduse lui Joe cu piciorul și se încurcase cu acest străin. Acum ea se afla în încurcătură, Joe era gata să-i sară în ajutor, să se căsătorească cu ea dacă trebuia și dacă ea îl vroia. El locuiește în casa dumneavoastră de patru ani. V-ați îndrăgostit de el. Îl doriți pentru dumneavoastră. O urați pe fată, nu puteați suporta ca stricata asta mică, la nimic bună, să vă ia bărbatul. Sunteți o femeie puternică, doamnă Bartlett. Ați prins-o pe fată de umeri și-ați aruncat-o în apă. Câteva minute mai târziu l-ați întâlnit pe Joe Ellis. Băiatul Jimmy v-a văzut împreună de la distanță, dar în întuneric și ceață el a confundat căruciorul de copil cu o roabă la care împingeau doi oameni. L-ați convins pe Joe că ar putea fi suspectat și-ați inventat un așa-zis alibi pentru el, dar care, în realitate, era un alibi pentru dumneavoastră. Acum spuneți-mi, am dreptate sau nu?

Își ținea respirația. Mizase totul pe această înfruntare.

Ea stătea în fața lui, ștergându-se încet.

– Este exact cum spuneți, sir, vorbi ea, în cele din urmă, pe tonul acela liniștit, supus. (O voce periculoasă i

se păru, deodată lui sir Henry). Nu știu ce m-a apucat. Nerușinată – asta era. Mi-a venit așa... ca ea să nu mi-l ia pe Joe. N-am dus o viață fericită, sir. Soțul meu era un amărât – invalid și arțăgos. L-am îngrijit și l-am oblojit cu credință. Apoi Joe a venit aici să închirieze o cameră. Nu sunt o femeie așa bătrână, sir, în ciuda părului meu albit. Am numai 40 de ani, sir. Joe e un om pe care-l întâlnești la o mie. Aș fi făcut orice pentru el, absolut orice. E ca un copil mic, sir, atât de blând și încrezător. Era al meu, sir, să-l îngrijesc și să văd de el. Și asta... asta... Își stăpânește, își controla emoția. Chiar și în clipa asta era o femeie puternică. Se îndreptă din șale și se uită curioasă la sir Henry. Sunt gata să vin, sir. Nu m-am gândit niciodată că cineva va descoperi. Nu știu cum ați aflat, sir... sunt sigură că nu știu.

Sir Henry clătină din cap cu blândețe.

– Nu eu am fost acela care a știut, zise el, și se gândi la bucata de hârtie care se afla încă în buzunarul său cu cuvintele acelea scrise cu o caligrafie îngrijită, de modă veche.

"Mrs. Bartlett, la care e chiriaș Joe Ellis, de la Mill Cottages, nr. 2".

Miss Marple avusese din nou dreptate.

Cazul intendentei

– **E**i bine își întrebă doctorul Haydock pacienta.
Cum ne simțim astăzi?

Miss Marple îi zâmbi fără putere dintre perne.

– Cred că ceva mai bine, admise ea, dar sunt grozav de deprimată. Mă tot gândesc că ar fi fost mai bine dacă aş fi murit. În fond, sunt o femeie bătrână. Nimeni nu mai are nevoie de mine, nimănui nu-i mai pasă de mine.

Doctorul Haydock o întrerupse cu bruschetea sa obișnuită.

– Da, da, o reacție tipică după acest gen de gripă. Aveți nevoie de ceva care să vă abată de la gândurile dumneavoastră. Un tonic mental.

Miss Marple oftă și clătină din cap.

– Și ceea ce-i mai bine, continuă doctorul Haydock e c-am adus doctoria cu mine!

Aruncă un plic lung pe pat.

– Exact lucrul care vă trebuie. Un caz de dezlegat care e în stilul dumneavoastră.

– De dezlegat? Miss Marple su uită plină de interes.

– Un efort literar de-al meu, explică doctorul înroșindu-se puțin. Am încercat s-o expun ca pe o poveste cu "el a spus", "ea a zis", "fata s-a gândit" etc. Faptele sunt adevărate.

– Dar de ce trebuie dezlegată? întrebă Miss Marple.
Doctorul Haydock zâmbi.

– Pentru că interpretarea trebuie s-o faceți dumneavoastră. Vreau să văd dacă sunteți la fel de inteligentă ca de obicei.

După această explicație terminată în coadă pe pește, el plecă.

Miss Marple luă manuscrisul și începu să-l citească.

Și unde este mireasa? întrebă domnișoara Harmon cu blândețe.

Tot satul era nerăbdător s-o vadă pe tânăra, frumoasa și bogata soție pe care Harry Laxton o adusese din străinătate. Sentimentul general dominant era că Harry – pușlamaua aia rea – avusese noroc. Toți fuseseră indulgenți cu Harry. Chiar și proprietarii geamurilor care suferiseră de pe urma folosirii necontrolate de către el a praștiei simțeau că li se risipește indignarea în fața expresiei dureroase de regret de pe fața micului Harry. Spărsese ferestre, furase de prin livezi, șterpelise iepuri și mai târziu făcuse datorii, se încurcase cu fata tutungiului din localitate, fusese despărțit de ea și trimis în Africa și satul, reprezentat de diferite bătrâne în vârstă, hotărâse cu indulgență: "Ei bine, își face de cap dar se va așeza la casa lui!"

Și-acum, poftim, derbedeul se întorsese, nu amărât, ci plin de glorie. Harry Laxton "dăduse lovitura", cum se spune. Se adunase, muncise din greu și, în cele din urmă, întâlnise și-i făcuse curte cu succes unei tinere anglo-franceze care poseda o avere considerabilă.

Harry ar fi putut locui la Londra sau să cumpere un domeniu într- un ținut la modă unde să vâneze, dar el a preferat să se întoarcă în această parte a lumii unde se

născuse. Și acolo, în modul cel mai romantic a cumpărat domeniul părăsit ce reprezenta partea din zestrea unei văduve unde-și petrecuse copilăria.

Kingsdean House nu mai fusese ocupată de vreo 70 de ani. Decăzuse treptat. Un intendent în vârstă cu soția sa locuia într-o aripă a imobilului. Era o vilă uriașă, neatrăgătoare ca aspect, grădinile fuseseră invadate de o vegetație sălbatică și copacii arătau ca din lăcașul unui vrăjitor întunecat.

Casa văduvei era plăcută, nepretențioasă și fusese închiriată pe termen lung maiorului Laxton, tatăl lui Harry. Copil fiind, Harry cutreierase tot domeniul Kingsdean, cu oștea ficcare inch din pădurea sa deasă și vila cea veche îl fascinase întotdeauna.

Mayorul Laxton murise de câțiva ani, așa încât se credea că Harry nu mai avea pentru cine să se întoarcă și totuși, în casa copilăriei sale Harry își aducea mireasa. Kingsdean House, bătrână și în ruină, a fost dăruită. O armată de constructori și furnizori mișunau pe acolo și într-un interval de timp miraculos de scurt – dar ce minuni nu face banul – noua casă se ridică albă și strălucitoare printre pomi.

Apoi sosi o echipă de grădinari și după ei o procesiune de camioane cu mobilă. Casa era gata. Servitorii sosiră. În cele din urmă, o limuzină scumpă îi depuse pe Harry și pe doamna Harry la ușa principală. Satul se grăbi să se invite și doamna Price, care era proprietara celei mai mari case și se considera stâlpul societății din localitate, trimise invitații la o petrecere "pentru întâmpinarea miresei".

Era un mare eveniment. Mai multe doamne și-au făcut rochiile noi cu această ocazie. Toată lumea era

excitată, curioasă, nerăbdătoare să vadă această ființă fabuloasă. Toți ziceau că era ca într-un basm.

Domnișoara Harmon, o fată bătrână inimoasă, cu fața asprită de vânt întreabă ceva în timp ce-și croia drum prin ușa sufrageriei aglomerate. Micuța domnișoară Brent, o fată bătrână subțire plină de spirit îi oferi pe dată informațiile necesare:

– O, draga mea, încântătoare. Ce maniere frumoase. Și destul de tânără. Știi, cum să nu devii invidioasă când vezi pe cineva care are de toate. Frumusețe, bani și educație – deosebit de distinsă, cât se poate de rafinată – și dragul Harry ține așa de mult la ea!

– Ah, zise domnișoara Harmon, sunt încă la început! Nasul domnișoarei Brent se mișcă aprobator.

– O, draga mea, chiar crezi...

– Știm cu toții ce poamnă-i Harry, continuă domnișoara Harmon.

– Știm cum e! Dar mă aștept ca acum...

– Ah, exclamă domnișoara Harmon, bărbații nu se schimbă. Odată crai, rămâne crai pentru toată viața. Îi cunosc eu.

– Vai, vai. Biata tânără. Domnișoara Brent părea mult mai fericită. Da, cred că o să aibă de furcă cu el. Cineva ar trebui s-o pună în gardă. Mă întreb dacă a auzit ceva despre povestea cea veche?

– Nu e deloc corect, adăugă domnișoara Brent ca ea să nu știe nimic. E așa de nefiresc. Mai ales când ai singură farmacie în sat.

Pentru că fata de odinioară a tutungiului era acum căsătorită cu domnul Edge, farmacistul.

– Ar fi mult mai bine, fu de părere domnișoara Brent, ca doamna Laxton să se ducă la farmacistul Boots din Much Benham.

– Îmi închipui, zise domnișoara Harmon, că Harry Laxton îi va sugera asta el însuși.

Și din nou, cele două se uitară semnificativ una la alta.

– Dar totuși mă gândesc, insistă domnișoara Harmon, că ea ar trebui să știe.

*

* *

– Bestii! strigă indignată Clarice Vane către unchiul ei, doctorul Haydock. Unii oameni sunt adevărate bestii.

O privi curios.

Era o fată înaltă, brunetă, frumoasă, pătimasă și impulsivă. Ochii ei mari, negri se aprinseseră acum de enervare când rosti:

– Toate jigodiile astea spun lucruri, fac aluzii.

– La Harry Laxton?

– Da, în legătură cu el și fata tutungului.

– O, chestia aia! Doctorul ridică din umeri. O mulțime de tineri au încurcături de felul ăsta.

– Bineînțeles. Și totul s-a terminat. Și atunci de ce s-o mai dezgropi? După atâția ani? Ca vampirii care petrec cu morții.

– Draga mea, știu că așa vezi tu lucrurile. Dar, înțelegi, n-au despre ce să discute aici, așa încât mă tem că sunt înclinate să răscolească scandaluri vechi. Dar eu sunt curios să știu de ce te supără asta pe tine atât de mult?

Clarice Vane își mușcă buza și se înroși. Zise pe un ton ciudat, înăbușit:

– Par... par atât de fericiți. Mă refer la familia Laxton. Sunt tineri și îndrăgostiți. Și totul e atât de frumos pentru ei. Nu pot să sufăr să mă gândesc ca viața să le fie tulburată de bârfeli, aluzii, șoapte și, în general, de porcării.

– Hm. Înțeleg.

Clarice continuă:

– Chiar acum a stat de vorbă cu mine. E așa de fericit, de încântat, mulțumit și fermecat că s-a îndeplinit visul vieții sale de a reclădi Kingsdean. Se poartă ca un copil. Și ea, ei bine, nu cred că i s-a întâmplat vreun rău în toată viața ei. A avut întotdeauna tot ce și-a dorit. Ai văzut-o. Ce crezi despre ea?

Doctorul nu a răspuns de îndată. Pentru alți oameni, Louise Laxton putea fi invidiată. Un copil plin de noroc. Lui îi venise în minte doar refrenul unui cântec popular auzit cu mulți ani în urmă: "*Săraca fetiță bogată...*"

O siluetă mică, delicată, cu păr cârlionțat, cam înțepenit în jurul feței și ochi mari albaștri, visători.

Louise începuse să se sature. Șirul lung al felicitărilor o obosise. Spera că va sosi timpul să plece. Poate, chiar acum, Harry s-ar putea hotărî. Se uită la el cum stătea alături. Așa de înalt și lat în umeri, bucurându-se nespus de această petrecere oribilă, plictisitoare.

"*Săraca fetiță bogată...*"

– Of! Era un oftat de ușurare.

Harry se întoarce și se uita amuzat la soția sa. Erau în mașină, după ce plecaseră de la petrecere.

Ea zise:

– Dragă, ce groaznic!

Harry râse.

– Da, chiar teribil. Nu-i nimic, scumpa mea. Știi, trebuia să aibă loc. Toate bătrânicele astea mă știu de când eram un băiețel. Ar fi fost groaznic de dezamăgite să nu te vadă de aproape.

Louise se strâmbă. Întrebă:

– Va trebui să le vizităm pe multe?

– Ce? O, nu. Vor veni protocolar cu cărți de vizită, și tu te vei duce pe la ele, după care nu va mai trebui să-ți bați capul. Poți să-ți aduci propriile prietene și să faci ce-ți place.

După un minut, două, Louise întrebă:

– Nu e nimeni amuzant care locuiește aici?

– O, da. Știi, e șeful ținutului. Dar o să ți se pară și familia lui puțin plicticoasă. Îi interesează mai ales bulbii de floare, câinii și caii. O să călărești bineînțeles. Asta o să-ți placă. E un cal la Eglinton pe care aș vrea să-l vezi. Un animal frumos, perfect dresat, nu-i rău doar vioi.

Mașina încetini ca să intre pe porțile de la Kingsdean. Harry smuci de volan și trase o înjurătură când o siluetă grotescă sări în mijlocul drumului și el abia reuși s-o evite. Stătea acolo, amenințându-i cu pumnul și strigând după ei.

Louise îl strânse de braț.

– Cine e aia, bătrâna aia groaznică?

Harry se întunecase la față.

– E bătrâna Murgatroyd. Ea împreună cu soțul au fost intențenții casei celei vechi. Au locuit acolo aproape treizeci de ani.

– De ce te amenință cu pumnul?

Harry se făcu roșu la față.

– Ei bine, ea... ea are un resentiment deoarece casa a fost dăruită. Bineînțeles c-a fost concediată. Soțul ei a murit de doi ani. Se spune că a devenit puțin ciudată după moartea lui.

– Poate că... Poate că... moare de foame?

Ideile Louisei erau vagi și oarecum melodramatice. Bogăția te împiedică să vii în contact direct cu realitatea. Harry s-a înfuriat.

– Doamne Sfinte, Louise, ce idee! I-am dat o pensie, desigur, și încă frumușică! I-am găsit o casuță nouă cu tot ce avea nevoie.

Louise întrebă uimită.

– Atunci de ce-i supărată?

Harry se încruntase de tot.

– De unde să știu eu? Nebunie! Ținea la casă.

– Dar era o ruină, nu-i așa?

– Chiar așa, făcută praf, cu acoperișul găurit, mai mult sau mai puțin nesigură. Totuși cred că a însemnat ceva pentru ea. A stat acolo mult timp. O, nu știu! Cred că bătrâna s-a smintit.

Louise spuse necăjită:

– Ea... cred că ea ne-a blestemat. O, Harry, aș vrea să n-o fi făcut.

Louisei i se părea că noua sa casă era atinsă și otrăvită de silueta răuvoitoare a unei bătrâne nebune. Când pleca cu mașina, când se ducea să călărească, când ieșea cu câinii o aștepta întotdeauna silueta aceea. Ghemuită, cu o pălărie ponosită peste lațele ei de păr cărunt, murmurând încet blesteme.

Louise începu să creadă că Harry avea dreptate – bătrâna era nebună. Totuși, asta nu ușura lucrurile. Doamna Murgatroyd nu se apropia niciodată de casă, nu folosea nici amenințări clare, nici nu trecea la violență. Silueta ei chircită rămânea întotdeauna pe un teren în afara porților. Ca să apelezi la poliție ar fi fost inutil și, în orice caz, Harry Laxton era împotriva unei asemenea măsuri. Spunea că asta ar fi stimulat simpatia localnicilor pentru bătrână. Privea lucrurile cu mai multă liniște decât Louise.

– Nu te îngrijora, dragă. O să obosească din cauza afacerii ăsteia urâte de a blestema. Probabil, o apucă câteodată.

– Nu-i așa, Harry. Ea... ea ne urăște! Eu o simt. Ne dorește numai răul.

– Dragă, nu e vrăjitoare, deși poate că arată așa! Nu fi așa credulă.

Louise era liniștită. După ce primele emoții ale așezării trecuseră, acum se simțea curios de singură și părăsită complet. Fusesse obișnuită cu viața din Londra și de pe Riviera. Nu cunoștea și nu gustase viața englezească de la țară. Nu se pricepea la grădinărit, cu excepția actului final de a "face un buchet". Nu ținea prea mult la câini. O plictiseau vecinii de tipul celor pe care îi întâlnea. Cel mai mult îi plăcea să călărească, câteodată cu Harry, alteori, când el era ocupat cu moșia, singură.

Străbătea pădurile și pajiștile, bucurându-se de mersul ușor al frumosului cal pe care Harry îl cumpărase pentru ea. Chiar și Prince Hal, cel mai sensibil dintre armăsari, se ferea și necheza când își ducea stăpâna pe lângă silueta ghemuită a bătrânei rău intenționate.

Într-o zi, Louise își strânse tot curajul. Ieșise la plimbare. Trecuse pe lângă doamna Murgatroyd prefăcându-se că nu o observă, dar, deodată se răsuci și se îndreptă spre ea. O întrebă pe nerăsuflăte:

– Ce e? Ce s-a întâmplat? Ce dorești?

Bătrâna o privi clipind. Avea o față vicleană, negricioasă, lațe de păr cenușiu și ochi suspicioși, tulburi. Louise se gândi că era beată.

Îi răspunse pe un ton sigur, amenințător.

– Mă întrebi ce vreau? Cum adică ce! Ceea ce mi s-a luat. Cine m-a dat afară din Kingsdean House? Am locuit acolo, ca fată și femeie aproape patruzeci de ani. A fost o faptă mârșavă să fiu dată afară și asta vă va aduce numai ghinion ție și lui!

Louise zise:

– Ai primit o căsuță frumoasă și...

Se întrerupse. Bătrâna își ridicase brațele. Țipa:

– Ce-mi trebuie mie aia? Vreau locuința mea și focul meu lângă care am stat toți anii ăștia. Cât despre tine și el, vă spun că nu o să aveți nici o umbră de fericire în noua voastră casă frumoasă. Numai necazuri să se abată asupra voastră! Necazuri, moarte și blestemul meu. Să-ți putrezească oasele!

Louise se întoarse și o luă la sănătoasa. Se gândea "Trebuie să plec de aici! Trebuie să vindem casa! Trebuie să plecăm!"

În clipa aceea, o asemenea soluție i se părea simplă. Totala neînțelegere manifestată de Harry o surprinse. El exclamă:

– Să plec de-aici? Să vând casa? Din cauza amenințărilor unei nebune scrântite? Trebuie să fii nebună.

– Nu, nu sunt. Dar ea... ea mă sperie, știu că se va întâmpla ceva.

Harry Laxton spuse abătut:

– Las-o pe doamna Murgatroyd în seama mea. Am s-o aranjez eu!

O prietenie se înfiripă între Clarice Vane și tânăra doamnă Laxton. Cele două erau aproape de aceeași vârstă, deși se deosebeau ca fire și gusturi. În compania Claricei, Louise se găsea în siguranță. Clarice era atât de încurajatoare, așa sigură de sine. Louise îi povesti despre doamna Murgatroyd și amenințările acesteia, dar Clarice păru să considere chestiunea mai mult agasantă decât înfricoșătoare.

– Așa o chestie este stupidă, zise ea, și foarte supărătoare pentru tine.

– Știi, Clarice, mă simt câteodată așa de speriată. Îmi sare inima din piept groaznic.

– Prostii, nu trebuie să lași să te deprime un lucru așa de idiot. În curând o să-i treacă.

Pentru că rămăsese tăcută mai mult timp, Clarice o întrebă:

– Ce s-a întâmplat?

Răspunsul veni fulgerător:

– Urăsc locul ăsta! Urăsc totul de aici. Pădurea și casa asta, liniștea groaznică a nopții, zgomotele ciudate pe care le fac bufnițele. O, și oamenii.

– Oamenii. Care oameni?

– Cei din sat. Fetele alea bătrâne iscoditoare și bârfitoare .

– Ce ți-au spus ele, o întrebă Clarice aspru?

– Nu știu. Nimic deosebit. Dar se gândesc numai la murdării. Când vorbești cu ele simți că nu poți avea încredere în nici una, în absolut nici una.

– Nu te mai gândi la ele, îi spuse Clarice pe un ton hotărât. N-au nimic altceva de făcut decât să bârfească. Și majoritatea pălăvrăgelilor le inventă.

– Aș fi vrut să nu fi venit niciodată aici, zise Louise. Dar Harry adoră locul ăsta; și vocea fetei se înmuie.

Clarice se gândi: "Cât de mult îl adoră". Apoi brusc își luă la revedere.

– Te trimit înapoi cu mașina. Mai vino curând pe la mine.

Clarice îi promise. Louise se simțea liniștită după vizita noii sale prietene. Harry a fost încântat s-o găsească mai veselă și atunci o îndemnă s-o invite pe Clarice des la ei acasă. Apoi, într-o zi îi aduse la cunoștință:

– Am vești bune pentru tine, draga mea.

– O, ce anume?

– Am aranjat-o pe Murgatroyd. Știi, are un fiu în America. Ei bine, m-am interesat și poate să plece la el. Eu am să-i plătesc drumul.

– O, Harry, ce minunat. Cred că până la urmă aș putea reuși să-mi placă Kingsdean.

– Să-ți placă? Dar este cel mai minunat loc din lume!

Louise se cutremură ușor. Nu putea scăpa așa repede de frica ei superstițioasă.

Dacă doamnele din St. Mary Mead speraseră să aibă plăcerea de a-i furniza informații despre trecutul soțului tinerei mirese, de această plăcere au fost lipsite de însuși gestul prompt al lui Harry Laxton.

Domnișoara Harmon și Clarice Vane se aflau în farmacia domnului Edge, una cumpărând naftalină și cealaltă acid boric, când Harry Laxton și soția sa intrară.

După ce le salută pe cele două doamne, Harry se întoarse spre teighea și tocmai cerea o perie de dinți când se opri brusc și exclamă vesel: "Ia uită-te, pe cine vedem noi aici! Jur că-i Bella".

Doamna Edge, care se grăbise să iasă din salonul din spate ca să ajute la descongestionarea treburilor, se luminează la față, se înveseli și-și arată dinții ei albi mari. Fusese o fată frumoasă, brunetă și era încă o femeie destul de arătoasă, deși se îngrășase și trăsăturile feței i se înăspriseră, dar ochii ei mari, negri erau plini de căldură când răspunse: "Eu sunt, Bella, domnule Harry și mă bucur să vă văd după toți anii aceștia".

Harry se întoarse către soția sa.

– Bella este o veche iubire de-a mea, Louise. Am fost îndrăgostit lulea de ea, nu-i așa, Bella?

– Asta o spuneți dumneavoastră, zise doamna Bella.

– Soțul meu e foarte fericit să-și revadă toți vechii săi prieteni, zise Louise râzând.

– Ah, adăugă doamna Edge, noi nu te-am uitat, domnule Harry. Ni se pare un basm că te-ai căsătorit și-ai construit o casă nouă în locul ruinelor de la Kingsdean House.

– Arăți foarte bine și înfloritoare, zise Harry.

Doamna Edge râse și spuse că totul e-n regulă cu ea și ce-i cu peria de dinți?

Clarice, observând privirea dezumflată a domnișoarei Harmon, își zise în sinea ei încântată: "Bine-ai procedat, Harry. Le-ai înfundat puștile".

– Ce-s prostiile alea în legătură cu bătrâna doamnă Murgatroyd, care bântuie pe la Kingsdean, amenință cu pumnul și îi blestemă pe noii locatari, o întrebă pe neașteptate doctorul Haydock pe nepoata sa.

– Nu-i nici o prostie. E chiar adevărat. A supărat-o foarte mult pe Louise.

– Spune-i că nu trebuie să se îngrijoreze; când soții Murgatroyd erau intendenți s-au văietat tot timpul din cauza casei; au rămas acolo numai pentru că Murgatroyd se îmbăta și nu putea să-și găsească o altă slujbă.

– Am să-i spun, dar nu sunt sigură că o să te creadă. Bătrâna țipă al naibii de furie.

– A ținut întotdeauna la Harry când era mic. Nu înțeleg de ce.

– O, bine, o să scape în curând de ea. Harry îi plătește drumul până în America.

Trei zile mai târziu, Louise a fost aruncată jos de cal și a murit.

Doi bărbați de la mașina brutăriei au fost martori la accident. Au văzut-o pe Louise ieșind călare pe poartă, pe bătrână sărind în mijlocul drumului, fluturându-și brațele și urlând, pe cal tresărind, smucindu-se și luând-o înnebunit la sănătoasa după ce o aruncase peste cap pe Louise Laxton.

Unul dintre oameni se aplecase peste trupul femeii aflate în inconștiență, fără să știe ce să facă, în timp ce al doilea se repezi în casă după ajutor.

Harry Laxton ieși în fugă alb la față. Bărbații scoaseră o portieră de la mașină, au întins pe ea trupul femeii și au dus-o în casă. Louise a murit fără să-și mai revină și înaintea sosirii doctorului.

(Sfârșitul manuscrisului doctorului Haydock)

Când doctorul Haydock sosi în ziua următoare, a fost încântat să observe o umbră de roșeață în obraji la Miss Marple și un comportament în mod clar, mult mai animat din partea ei.

– Deci, întrebă el, care este verdictul?

– Care este problema, doctore Haydock? contraatacă Miss Marple.

– O, draga mea doamnă, doar n-am ajuns eu să ți-o spun?

– Cred, începu Miss Marple că este curioasă purtarea intendentului. De ce se purta ea în felul acela ciudat? Oamenii se supără când sunt dați afară din casele lor vechi. Dar aia nu era casa ei. De fapt, obișnuia să se plângă și să se vaite cât timp a stat acolo. Da, pare, într-adevăr foarte straniu. Apropo, ce s-a întâmplat cu ea?

– A fugit la Liverpool. Accidentul a speriat-o. S-a gândit că trebuie să aștepte acolo vaporul.

– Totul foarte convenabil pentru cineva, spuse Miss Marple. Da, cred că "Problema comportamentului intendentului" poate fi soluționată destul de ușor. Șantaj, nu-i așa?

– Asta e soluția pe care ați găsit-o?

– Dacă nu era firesc ca ea să se poarte în felul acela, ea trebuie să fi interpretat un rol, cum se spune, și asta înseamnă că cineva a plătit-o ca să facă ceea ce făcea.

– Și știți cine a fost acel cineva?

– O, cred că da. Mă tem că din nou e vorba de bani. Și am observat întotdeauna că bărbații tind să admire același tip de femei.

– Acum încep să mă luminez.

– Nu, nu, toate se leagă. Harry Laxton o admira pe Bella Edge, tipul de brunetă, vivace. Nepoata dumatăle, Clarice este de același tip. Dar biata soțioară era cu totul

diferită – blondă și neajutorată – câtuși de puțin tipul său. Așa că el trebuie să se fi însurat cu ea pentru bani. Și a omorât-o tot pentru banii ei!

– Folosiți cuvântul "a omori"?

– Ei bine, el pare tipul potrivit. Atrăgător pentru femei și cam lipsit de scrupule. Cred că vroia să păstreze banii soției și să se însoare cu nepoata dumitale. Poate să fi fost văzut vorbind cu doamna Edge. Dar nu cred că mai ținea la ea. Deși ar fi putut s-o facă pe biata femeie să creadă lucrul ăsta pentru propriile sale interese. Cred că foarte repede a pus stăpânire pe ea.

– Mai exact, cum credeți că a ucis-o?

Miss Marple se uită, timp de câteva minute, cu gândurile duse departe, visând cu ochii ei mari, albaștri, deschiși.

– A fost foarte bine cronometrat, cu mașina brutăriei, ca martoră. Cei doi bărbați au putut-o vedea pe bătrână și bineînțeles, au pus pe seama ei sperietura calului. Dar eu mi-aș imagina că o pușcă cu aer comprimat sau, poate, o praștie. Da, tocmai când calul ieșea pe poartă. El s-a repezit ca o săgeată și doamna Laxton a căzut. Se opri, încruntându-se .

Căzătura ar fi putut-o ucide. Dar, el n-ar fi putut fi sigur de asta. Pare tipul de bărbat care-și pregătește planurile cu grijă și nu lasă nimic la întâmplare. În fond, doamna Edge putea să-i dea ceva potrivit fără știrea soțului. Altfel, de ce și-ar fi bătut Harry capul cu ea? Da, cred că a avut un medicament puternic la îndemână, care putea fi administrat înainte să sosiți. Și-apoi, dacă o femeie este aruncată de pe cal și are răni grave și moare fără să-și recapete cunoștința, un doctor n- ar avea, în mod normal,

de ce să fie suspicios, nu-i așa? Ar pune-o pe seama șocului sau cam așa ceva.

Doctorul Haydock dădu din cap aprobator.

– De ce l-ai bănuț? întrebă Miss Marple.

– N-a fost datorită inteligenței mele deosebite, mărturisi doctorul Haydock. A fost doar faptul banal, binecunoscut că un ucigaș este atât de încântat de deșteptăciunea sa încât nu-și ia precauțiuni necesare. Tocmai îi spuneam câteva cuvinte de consolare soțului îndoliat, părăndu-mi al naibii de rău pentru individ, când el se aruncă pe o sofa ca să-mi facă o mică scenă de durere și o siringă hipodermică îi căzu din buzunar.

O ridică și păru atât de speriat încât am început să meditez. Harry Laxton nu se droga; era perfect sănătos; ce făcea cu o siringă hipodermică? Am făcut autopsia, gândindu-mă la anumite posibilități. Am găsit strofantină. * Restul a fost ușor. S-a găsit strofantină în posesia lui Laxton și Bella Edge, anchetată de poliție, a cedat și a recunoscut că ea i-a furnizat-o. Și în cele din urmă, bătrâna doamnă Murgatroyd a mărturisit că Harry Laxton fusese cel care o pusese să joace rolul femeii care blesteamă.

– Și nepoata dumitale și-a revenit?

– Da, ea era atrasă de individ, dar nu mersese departe.

Doctorul și-a luat manuscrisul.

– Cele mai mari note pentru dumneata, Miss Marple și note mari pentru mine, pentru că ți-am "prescris" manuscrisul.

Aproape ți-ai revenit și arăți la fel de bine ca înainte.

*. Substanță albă cristalină otrăvitoare, folosită ca tonic pentru inimă, obținută din diferite specii de "strophanthus", plante ce cresc în zonele tropicale din Africa și Asia.

Primul ministru răpit

Acum că războiul și problemele lui sunt de domeniul trecutului, cred că aş putea să dezvălui omenirii, fără teamă, rolul pe care prietenul meu Poirot l-a jucat într-un moment de criză națională. Secretul a fost bine păstrat. Nici o aluzie n-a ajuns la presă. dar, din moment ce nevoia de a păstra secretul a trecut, simt că este firesc ca Anglia să cunoască cât de mult îi datorează micului meu prieten ciudat, a cărui minte miraculoasă a evitat cu atâta abilitate o mare catastrofă.

Într-o seară, după cină – n-am să specific data; este suficient să spun că era momentul când "pacea prin negociere" era strigătul de papagal al dușmanilor Angliei – prietenul meu și cu mine ne aflam în apartamentul său. După ce am fost scos din armată ca invalid, mi se dăduse o slujbă de recrutat persoane și îmi făcusem obiceiul să trec pe la Poirot seara, după cină și să stăm de vorbă despre orice caz mai interesant, pe care-l avea la îndemână.

Încercam să discut cu el vestea senzațională a zilei, adică încercarea de asasinare a domnului David MacAdam, primul ministru al Angliei. Evident, relatarea din ziare fusese cu grijă cenzurată. Nu erau date detalii, în afara faptului că primul ministru scăpase ca prin minune, glonteile zgâriindu-i doar obrazul.

Consideram că poliția noastră trebuie să fi fost rușinos de ineficientă pentru ca să fi fost posibil un asemenea act de violență. Înțelegeam prea bine că agenții germani din Anglia doreau să riște orcât de mult, pentru a

avea o asemenea realizare la activul lor. "Mac luptătorul", cum îl poreclise propriul său partid, combătuse continuu și fără echivoc influența pacifistă care devenea predominantă.

El era mai mult decât primul ministru al Angliei – el era Anglia însăși; și înlăturarea lui din sfera sa de influență ar fi fost o lovitură zdrobitoare și paralizantă pentru Marea Britanie.

Poirot se îndeletnicea cu periatul unui costum gri, cu un burete mic. N-a existat niciodată un dandy de felul lui Hercule Poirot. Curățenia și ordinea erau pasiunile sale. Acum, cu mirosul de benzen umplând aerul, nu prea era în stare să m-asculte cu toată atenția.

– Într-o clipă sunt al tău, prietene. Mai am puțin și termin. Pata de grăsime – nu e bine – îl scot, așa! El frecă cu buretele.

Eu am zâmbit, în timp ce-mi aprindeam o țigară, de modul cum încurcase genurile în engleză.

– E ceva interesant? am întrebat după un minut sau două.

– O ajut pe o – cum i se spune? – o cucoană să-și găsească bărbatul. O treabă dificilă, care cere tot tactul. Pentru că am impresia că atunci când va fi găsit nu-i va face plăcere. Ce să-i faci? În ce mă privește, sunt de acord cu el. A fost un om neglijent, de s-a pierdut.

Am râs.

– În sfârșit! Pata de grăsime, el s-a dus! Sunt la dispoziția dămitale.

– Te întrebam, ce crezi despre încercarea de asasinare a lui MacAdam?

– *Enfantillage!* răspunse Poirot prompt. Nu se poate lua în serios așa ceva. Să tragi cu pușca – nu reușește niciodată. Sunt metode ale trecutului.

– Era foarte aproape să reușească de data aceasta, am insistat eu.

Poirot negă din cap nerăbdător. Tocmai era pe punctul să răspundă când proprietăreasa își bagă capul pe ușa și-l anunță că erau doi oameni jos care vroiau să-l vadă.

– Nu vor să-și spună numele, domnule, dar ei zic că este foarte important.

– Lasă-i să urce, spuse Poirot, îndoindu-și cu grijă pantalonii gri.

După câteva minute ei doi vizitatori intrară și avui o tresărire la început când l-am recunoscut în cel dintâi pe, nu mai puțin celebrul Lord Estair, liderul Camerei Comunelor; în timp ce însoțitorul său, domnul Bernard Dodge era tot un membru al Cabinetului de război și, după câte știam, un prieten foarte apropiat al primului ministru.

– *Monsieur Poirot?* întrebă Lordul Estair. Prietenul meu se înclină. În același timp se uită la mine și ezită: problema mea este particulară.

– Puteți vorbi deschis în fața căpitanului Hastings, spuse prietenul meu, făcându-mi semn să rămân. Nu-i înzestrat cu toate darurile, nu! Dar răspund pentru discreția sa.

Lordul Estair încă ezita, dar domnul Dodge interveni brusc:

– Oh, haide, nu te mai ascunde după deget! După câte îmi pot da seama, întreaga Anglie va afla foarte curând încurcătura în care ne aflăm. Timpul contează.

– Vă rog luați loc, domnilor, zise Poirot politico. Stați în scaunul cel mare, milord.

Lordul Estair tresări ușor. Mă cunoașteți?

Poirot zâmbi: Desigur. Citesc ziarele ilustrate. Cum să nu vă cunosc?

– *Monsieur* Poirot, am venit să vă consult într-o problemă de cea mai vitală urgență. Trebuie să vă cer să păstrați secretul absolut.

– Aveți cuvântul lui Hercule Poirot. Nu pot să spun mai mult! zise prietenul meu grandilocvent.

– E în legătură cu primul ministru. Suntem în mare încurcătură.

– Suntem în aer! interveni domnul Dodge.

– Deci rana-i serioasă? am întrebat.

– Ce rană?

– Rana de la glonte!

– A, aia! strigă cu dispreț domnul Dodge. E o poveste veche.

– Așa cum spune colegul meu, continuă Lordul Estair, treaba aia este de mult terminată. Din fericire, a eșuat. Aș vrea să pot spune la fel și despre a doua încercare.

– Deci a fost un al doilea atentat?

– Da, deși nu de aceeași natură, domnule Poirot, primul ministru a dispărut.

– Ce?

– A fost răpit!

– Imposibil, am strigat stupefiat.

Poirot îmi aruncă o privire descurajatoare, prin care mă făcea să înțeleg că-i bine să-mi țin gura.

– Din nefericire, așa de imposibilă cum pare, este foarte adevărată, continuă lordul.

Poirot se uită la domnul Dodge.

– Ați spus mai înainte, domnule, că timpul contează. Ce înțelegeți prin asta?

Cei doi oameni își încrucișară privirile și apoi Lordul Estair spuse:

– Ați auzit, *monsieur* Poirot, de apropiata Conferință aliată?

Prietenul meu făcu semn că da.

– Din rațiuni evidente, nu au fost furnizate detalii despre data și locul unde va avea loc. Dar, deși nu s-a dat publicității, data este, desigur, bine cunoscută în cercurile diplomatice. Conferința urmează să aibă loc mâine, joi seara, la Versailles *. Acum observați gravitatea teribilă a situației. N-o să vă ascund că prezența primului ministru la conferință este de o necesitate vitală. Propaganda pacifistă, inițiată și alimentată de agenții germani în rândurile noastre a fost foarte activă. Opinia generală e că punctul crucial al conferinței va fi puternica personalitate a primului ministru. Absența sa ar putea avea cele mai serioase rezultate – posibil o pace prematură și dezastruoasă. Și n-avem pe nimeni pe care să-l putem trimite în locul său. Numai el poate reprezenta Anglia.

Pe fața lui Poirot se putea citi gravitatea.

– Atunci considerați răpirea primului ministru ca o încercare directă de a-l împiedica să fie prezent la conferință?

– Categorical, da. De fapt, atunci era în drum spre Franța.

– Și când începe conferința?

*. Oraș situat la 18 km sud-vest de Paris, cu un palat magnific, aflat în mijlocul unor grădini cu fântâni, faimoase pentru frumusețea lor. La 28 iunie 1919 aici a fost semnat "Tratatul de la Versailles", care punea capăt primului război mondial. Versailles-ul este gazda a numeroase conferințe internaționale.

– La ora 9, mâine seară.

Poirot scoase un ceas enorm din buzunar.

– Acum e nouă fără un sfert.

– Douăzeci și patru de ore, spuse domnul Dodge pe gânduri.

– Și un sfert, îl corectă Poirot. Nu uitați sfertul, *monsieur* – s-ar putea dovedi folositor. Acum, în ce privește detaliile: răpirea a avut loc în Anglia sau în Franța?

– În Franța. Domnul MacAdam a traversat spre Franța în dimineața asta. El urma să rămână peste noapte ca oaspete al comandantului șef și să plece mâine la Paris. A traversat canalul la bordul unui distrugător. La Boulogne, el a fost întâmpinat de o mașină de la comandamentul general și de încă una a adjunctului comandantului șef.

– *Eh bien?*

– Ei bine, au plecat de la Boulogne, dar n-au ajuns niciodată.

– Ce?

– Domnule Poirot, a fost o mașină falsă și un adjunct fals. Adevăratul automobil a fost găsit pe un drum lăturalnic, cu șoferul și adjunctul frumușel legați și cu căluș la gură.

– Și mașina falsă?

– Există.

Poirot făcu un gest de nerăbdare.

– Incredibil! Sigur nu poate scăpa atenției mult timp?

– Așa ne-am gândit. Pare doar o problemă de cercetare minuțioasă. Partea aceea a Franței este sub legea

marțială. Am fost convinși că mașina nu putea merge mult timp neobservată. Poliția franceză și oamenii noștri de la Scotland Yard, ca și armata au împânzit zona. Așa cum spuneți este incredibil, dar n-am găsit nimic!

În momentul acela cineva bătu la ușă și un tânăr ofițer intră cu un plic bine sigilat pe care-l înmână Lordului Estair.

– Tocmai din Franța, sir. Am adus-o aici, așa cum mi-ați ordonat.

Ministrul îl deschise cu nerăbdare și scoase o exclamație. Ofițerul se retrase.

– Uite vești, în sfârșit! Telegrama aceasta tocmai a fost decodificată. Au găsit a doua mașină și pe secretarul Daniels adormit cu cloroform, cu călușul în gură și legat, într-o fermă abandonată în apropiere de C... Nu-și amintește nimic, în afară de faptul că ceva i-a fost apăsător pe gură și nas din spate și s-a luptat să se elibereze. Polițiștii sunt satisfăcuți de veridicitatea declarației sale.

– Și altceva n-au mai găsit?

– Nu.

– Nici cadavrul primului ministru? Atunci putem spera. Dar e ciudat. De ce, după ce au încercat să-l împuște azi dimineață își dau atâta osteneală să-l țină în viață?

Dodge dădu din cap: un lucru este aproape sigur. Ei sunt hotărâți, cu orice preț, să-l împiedice să participe la conferință.

– Dacă este omenesc posibil, primul ministru va fi acolo. Să dea Dumnezeu să nu fie prea târziu! Acum, domnilor, povestiți-mi totul încă o dată de la început. Trebuie să știu și despre afacerea asta cu împușcarea.

– Aseară primul ministru, însoțit de unul din secretarii săi, căpitanul Daniels...

– Același care l-a acompaniat și-n Franța?
– Da. Cum vă spuneam, s-au dus cu mașina la castelul Windsor *, unde primul ministru a fost primit în audiență. În zorii dimineții acesteia s-a reîntors la Londra și pe drum a avut loc atentatul la viața lui.

– Un moment, vă rog. Cine este acest căpitan Daniels? Aveți dosarul său?

Lordul Estair zâmbi.

– M-am gândit c-o să mă întrebați lucrul acesta. Nu știam prea multe despre el. Nu e dintr-o familie deosebită. A servit în armata engleză și este un secretar extrem de capabil, un lingvist excepțional. Cred că vorbește șapte limbi. Pentru acest motiv primul ministru l-a ales să-l însoțească în Franța.

– Are rude în Anglia?

– Două mătuși. O doamnă Everard, care locuiește în cartierul Hampstead, și o domnișoară Daniels, care trăiește lângă satul Ascot **.

– Ascot? Țsta e aproape de Windsor, nu-i așa?

– Acest lucru n-a fost trecut cu vederea. Dar nu a dus la nimic.

– Îl considerați pe căpitanul Daniels, deci, deasupra oricărei suspiciuni?

O umbră de amărăciune se strecură în vocea Lordului Estair când răspunse:

– Nu, *monsieur Poirot*. În zilele noastre, aș ezita înainte de a face afirmația că e cineva deasupra oricărei suspiciuni.

– *Très bien*.. Acum înțeleg, milord, că primul ministru ar trebui să fie, de fapt, sub atenta protecție a poliției ceea ce ar putea face orice atentat la adresa sa imposibil?

*. Una din reședințele regale, situate pe Tamisa la nord-estul orașului New Windsor, la circa 37 km vest de Londra.

** La 9,5 Km sud-vest de New Windsor.

Lordul Estair încuviință.

– Așa este. Mașina primului ministru era urmată îndeaproape de o alta cu detectivi în haine civile. Domnul MacAdam nu știa nimic de aceste precauțiuni. El este personal un bărbat foarte curajos și i-ar fi putut alunga, mai mult ca sigur. Dar, firească, poliția își are aranjamentele proprii. De fapt, șoferul premierului, O'Murphy, este un om de la C.I.D.*

– O'Murphy? Este un nume din Irlanda, nu-i așa?

– Da, este irlandez.

– Din ce parte a Irlandei?

– Din ținutul Clare **, cred.

– *Tiens!**** dar continuați, milord.

– Premierul a plecat spre Londra într-o mașină închisă. El și căpitanul Daniels erau înăuntru. A doua mașină îi urma ca de obicei. Dar, din nefericire, pentru un motiv necunoscut, mașina primului ministru s-a abătut de la drumul principal...

– La un punct unde drumul face o curbă? îl întrerupse Poirot.

– Da... dar de unde știți?

– Oh, *c'est évident!* Continuați!

– Pentru un motiv necunoscut, continuă Lordul Estair, mașina premierului părăsi drumul principal. Fără să-și dea seama de această, mașina poliției continuă să meargă înainte. La o mică distanță, pe drumul necirculat, mașina primului ministru fu deodată asaltată de o bandă de oameni mascați. Șoferul...

*. prescurtare de la Criminal Investigation Department, departament al Scotland Yard-ului (sediul poliției din Londra), care se ocupă de toate aspectele investigațiilor criminale.

** din provincia Munster, din Republica Irlanda.

***. (fr.) aha, vezi!

– Acel brav O'Murphy! murmură Poirot dus pe gânduri.

– Șoferul, luat prin surprindere, apăsă pe frână. Primul ministru scoase capul pe fereastră. Imediat se auzi o împușcătură, apoi alta. Primul glonte i-a zgâriat doar obrazul. Al doilea, din fericire, a trecut departe. Șoferul, dându-și seama acum de pericol, a accelerat brusc, împrăștiind grupul de bandiți.

– Abia a scăpat, am rostit eu cu un fior.

– Domnul MacAdam a refuzat să facă caz de rana ușoară pe care o avea. A declarat că era numai o zgârietură. S-a oprit la un spital mic de țară, unde a fost pansat și bandajat și nu și-a dezvăluit, desigur, identitatea. Apoi s-a îndreptat, așa cum era prevăzut, direct spre gara Charing Cross, unde un tren special pentru Dover îl aștepta și, după ce căpitanul Daniels făcu polițiștilor îngrijorați o scurtă relatare a celor întâmplate, premierul plecă spre Franța. La Dover, el se urcă la bordul distrugătorului care-l aștepta. La Boulogne, după cum știți, îl aștepta mașina falsă, purtând drapelul britanic, fără să dea de bănuț.

– Asta-i tot ce aveți să-mi spuneți?

– Da.

– Nu mai e nici un amănunt pe care l-ați omis, milord?

– Ei bine, mai este un lucru cam deosebit.

– Da.

– Mașina primului ministru nu s-a întors acasă după ce l-a lăsat pe acesta la gară. Polițiștii au fost nerăbdători să stea de vorbă cu O'Murphy, așa încât imediat au pornit în căutarea lui. Mașina a fost descoperită lângă un mic restaurant rău famat din Soho, care-i bine cunoscut ca loc de întâlnire pentru agenții germani.

- Și șoferul?

- N-a putut fi găsit nicăieri. Și el dispăruse.

- Așa, spuse Poirot gânditor. Sunt două dispariții.

Primul ministru în Franța și O'Murphy în Londra.

Privi atent la Lordul Estair, care schiță un gest de disperare .

- Pot să vă încredințez, *monsieur* Poirot, că dacă cineva mi-ar fi sugerat, ieri, că O'Murphy e trădător i-aș fi râs în față.

- Și astăzi?

- Astăzi nu știu ce să cred.

Poirot încuviință din cap cu gravitate. Se uită din nou la ceasul său uriaș.

- Înțeleg că am "carte blanche", domnilor, în toate privințele, vreau să spun? Îmi voi putea permite să merg unde vreau și cum vreau.

- Perfect. E un tren special care pleacă spre Dover peste o oră cu un alt contingent de la Scotland Yard. Veți fi însoțit de un ofițer de la armată și un om de la C.I.D., care se vor afla tot timpul la dispoziția dumneavoastră. Sunteți mulțumit?

- Să zicem. Încă o întrebare înainte de a pleca, domnilor. Ce v-a făcut să veniți la mine? Sunt necunoscut, obscur, în Londra asta mare a dumneavoastră.

- V-am căutat la recomandarea și dorința expresă a unui om foarte mare din propria dumneavoastră țară.

- *Comment*? Vechiul meu prieten, *Prêfe*...?

Lordul Estair dădu din cap că nu.

- Unul mai mare decât prefectul. Unul al cărui cuvânt a fost odată lege în Belgia.

- Și va fi din nou! Asta a jurat-o Anglia.

Mâna lui Poirot zbură repede într-un semn de salut sobru: Amin! Ah, maestrul meu nu m-a uitat... Domnilor,

eu, Hercule Poirot, vă voi sluji cu credință. Cerul numai să ne ajute să izbutim la timp. Dar totul e întunecat... întunecat... nu pot să văd.

– Poirot, am strigat impacientat, după ce ușa se închise în spatele miniștrilor, ce părere ai?

Prietenul meu se ocupa cu împachetatul unei valizoare, cu mișcări rapide, îndemânatică. Dădu din cap meditativ.

– Nu știu ce să cred. Capul nu mă ajută.

– De ce, așa cum ai spus, să-l răpească, când o pocnitură în cap i-ar fi fost de ajuns? am întrebat eu.

– Iartă-mă, *mon ami*, dar nu am spus chiar așa. Fără îndoială, răpindu-l, au urmărit mai multe.

– Dar ce?

– Nesiguranța creează panică. Acesta este un scop. Dacă primul ministru ar fi mort, ar fi o teribilă calamitate, dar situației va trebui să i se facă față. Dar așa, totul e paralizat. Va reăpare sau nu primul ministru? E mort sau viu? Nimeni nu știe și până când nu se află nu poate fi făcut nimic hotărâtor. Și, după cum îți spun, nesiguranța alimentează panica și pe asta se bazează *les Boches**. Și apoi, dacă răpitorii îl țin sechestrat undeva, ei au avantajul de a putea cade la învoială cu ambele părți. Guvernul german, de obicei, nu prea plătește bine, dar, fără îndoială, el va fi făcut să se scuture de o recompensă substanțială într-un caz ca acesta. Pe de altă parte, răpitorii nu riscă să fie spânzurați. Da, în mod hotărât, răpirea este afacerea lor.

– Dacă este așa, de ce au încercat întâi să-l împuște? Poirot făcu un gest de enervare.

*. expresie franceză depreciativă la adresa germanilor.

– Ah, asta-i tocmai ceea ce nu înțeleg! Este inexplicabil, stupid! Au făcut toate aranjamentele (chiar aranjamente foarte bune!) pentru atentat. Și totuși, strică întreaga afacere cu un atac melodramatic, bun de film, și cam nereal. E aproape imposibil să crezi în asta. Cu o bandă de oameni mascați, la 20 de mile de Londra!

– Poate că au fost două încercări separate care au avut loc independent una de alta, am sugerat eu.

– Ah, nu, asta ar aduce prea mult a coincidență! Și-apoi, cine-i trădătorul? Trebuie să fi fost un trădător.

– În prima afacere, oricum. Dar cine a fost – Daniels sau O'Murphy? Trebuie să fi fost unul dintre cei doi, sau de ce mașina a părăsit drumul principal? Nu putem presupune că primul ministru a conspirat la propria sa asasinare ! A fost propria inițiativă a lui O'Murphy sau Daniels i-a spus s-o facă?

– Sigur că trebuie să fi fost O'Murphy.

– Da, pentru că dacă ar fi fost ideea lui Daniels, primul ministru ar fi auzit ordinul și ar fi întrebat motivul. Dar sunt, în general, foarte multe întrebări în această afacere și ele se contrazic. Dacă O'Murphy este un om cinstit, de ce s-a abătut de la drumul principal? Dar dacă el a fost un om necinstit, de ce a pornit mașina din nou când fuseseră trase numai două gloanțe, salvând, astfel, după toate probabilitățile, viața primului ministru? Și apoi, dacă el a fost cinstit, de ce imediat după ce a plecat de la gara Charing Cross, s-a dus la un binecunoscut loc de întâlnire al spionilor germani?

– Stăm prost, i-am spus.

– Să analizăm cazul metodic. Ce avem în favoarea și împotriva acestor doi oameni? Să-l luăm întâi pe

O'Murphy. Împotriva: că purtarea lui, prin părăsirea drumului principal, devine suspicioasă; că e irlandez din ținutul Clare; că a dispărut într-o manieră foarte sugestivă. În favoarea sa: că promptitudinea sa în demararea mașinii a salvat viața premierului; că este un om de la Scotland Yard și, evident, după postul încredințat, un detectiv demn de încredere. Acum în ce-l privește pe Daniels. Nu sunt multe împotriva lui, în afară de faptul că nimic nu se cunoaște referitor la antecedentele sale și că vorbește prea multe limbi pentru un bun englez! (Scuză-mă *mon ami*, dar ca lingviști sunteți deplorabili!) Acum în favoarea lui, avem faptul că a fost găsit cu călușul la gură, legat și adormit cu cloroform – ceea ce pare că nu prea ar avea de-a face cu atentatul.

– Și-ar fi putut pune călușul și s-ar fi putut lega singur pentru a spulbera orice suspiciune.

Poirot clătină din cap.

– Poliția franceză nu face niciodată greșeli de felul ăsta. Apoi, de îndată ce și-ar fi atins scopul și primul ministru ar fi fost sigur răpit, n-ar mai fi avut rost să mai rămână. Complicii săi i-ar fi putut, desigur, pune un căluș și l-ar fi putut adormi cu cloroform, dar nu văd ce scop ar fi urmărit prin asta. El nu le mai e de nici un folos acum, pentru că, până când circumstanțele privind răpirea primului ministru nu se clarifică, el va fi foarte bine supravegheat.

– Poate că el a sperat să pună poliția pe o urmă falsă! *

– Atunci de ce nu a făcut-o? El spune doar că ceva i-a fost apăsător peste nas și gură și că altceva nu-și mai amintește. Nu este o cale falsă. Sună extraordinar de adevărat.

– Bine, am spus, uitându-mă la pendulă, cred că e mai bine să plecăm la gară. Poate găsești mai multe clu-uri în Franța.

– E posibil, *mon ami*, dar mă îndoiesc. Este încă incredibil pentru mine ca primul ministru să fie descoperit în zona aceea limitată, unde dificultatea de a-l ascunde trebuie să fie uriașă. Dacă armatele și polițiile a două țări nu l-au găsit, cum să dau eu de el?

La Charing Cross am fost întâmpinați de domnul Dodge.

– Aceștia sunt detectivul Barnes de la Scotland Yard și maiorul Norman. Ei vor fi în întregime la dispoziția dumneavoastră. Vă doresc noroc. Este o treabă grea, dar continui să sper. Acum trebuie să plec. Și ministrul se depărtă rapid.

Am stat de vorbă într-un mod nesistematic cu maiorul Norman. În centrul micului grup de oameni de pe peron am recunoscut un tip mărunț, cu un chip de nevăstuică, care vorbea cu un bărbat înalt, blond. Primul era o veche cunoștință de-a lui Poirot – detectivul inspector Japp, considerat unul dintre cei mai inteligenți ofițeri de la Scotland Yard. Veni spre noi și-l salută pe prietenul meu cu bucurie.

– Am auzit că te ocupi și tu de treaba asta. Strașnică lucrătură. Până acum se pare că s-au volatilizat cu obiectele. Dar nu pot să cred că-l vor ține ascuns mult timp. Oamenii noștri scotocesc bine prin Franța. La fel fac și francezii. Am sentimentul că e o chestiune de ore.

– Așa-i, dacă mai este încă în viață, remarcă posomorât detectivul cel înalt.

Japp se schimbă la față.

– Da... dar, nu știu cum, am sentimentul că este în viață.

Poirot dădu din cap:

– Da, da, trăiește. Dar poate fi găsit la timp? Eu, ca și dumneavoastră, nu am crezut că va putea fi ascuns atât de mult timp.

Se auzi fluierul și cu toții ne suirăm în vagonul confortabil. Apoi, cu o zmucitură ușoară, dar totuși zmucitură, trenul părăsi gara.

Era o călătorie curioasă. Erau o mulțime de oameni de la Scotland Yard. Au fost întinse hărți cu nordul Franței și arătătoare nerăbdătoare urmăreau liniile drumului și satele. Fiecare avea propria sa teorie favorită. Poirot nu se manifesta prin nici una din stările sale locvace obișnuite, ci stătea cu ochii ațintiți în gol, cu o expresie pe față ce îmi reamintea de a unui copil contrariat. Eu stăteam de vorbă cu Norman, în care am descoperit un tip destul de amuzant. Când am ajuns la Dover, purtarea lui Poirot m-a făcut să mă amuz grozav. Micuțul domn, de cum se urcă la bordul vasului, mă prinse disperat de braț. Vântul bătea din larg.

– *Mon Dieu!* murmură el. E groaznic!

– Curaj, Poirot, i-am strigat. O să reușești. O să-l găsești. Sunt sigur de asta.

– Ah, *mon ami*, mă interpretezi greșit. Marea asta netrebnică mă supără! Am *mal de mer...*, e o suferință oribilă! *

– Oh! am spus, uimit.

Au fost pornite motoarele. Poirot a gemut și-și închise ochii.

– Maiorul Norman are o hartă a nordului Franței, dacă vrei să te uiți la ea?

Poirot dădu din cap că nici nu vrea să audă.

– Nu, nu! Lasă-mă prietene. Vezi, pentru a gândi, stomacul și creierul trebuie să fie în armonie. Laverguer are o metodă excelentă pentru a înlătura *mal de mer*. Inspiri și expiri încet, așa, mișcând capul de la stânga la dreapta și numărând până la șase între două respirații.

L-am lăsat cu încercările lui de gimnastică și m-am dus pe punte.

Când ne apropiam încet de portul Boulogne, Poirot apăru, curat și zâmbitor și mi-a șoptit că sistemul Laverguer reușise de minune.

Arătătorul lui Japp mai trasa încă rute imaginare pe hartă.

– Prostii! Mașina a pornit din Boulogne, aici s-a oprit. Părerea mea e că l-au transferat pe primul ministru într-o altă mașină. Înțelegeți?

– Bine, spuse detectivul cel înalt, eu optez pentru porturi. Zece la unu, că l-au transferat la bordul unui vas.

Japp fu împotrivă.

– Nu cred. Ordinul de a fi închise toate porturile a fost dat imediat.

Se crăpa de ziuă când am acostat. Maiorul Norman îl bătu pe braț pe Poirot:

– E o mașină militară aici ca să vă așteaptă, domnule.

– Mulțumesc, domnule. Dar, deocamdată, vă propun să nu plecăm din Boulogne.

– Ce?

– Nu, să intrăm în hotelul ăsta de aici, de lângă chei.

Se puse pe treabă, ceru și i se dădu o cameră rezervată. Noi cei trei l-am urmat, uluiți și fără să înțelegem.

Ne aruncă o privire scurtă.

– Nu în felul ăsta acționează un detectiv bun, nu? Ghicesc ce gândiți. Un detectiv trebuie să fie plin de energie. Să alerge încolo și înapoi. Să se repeadă pe drumul prăfuit și să caute urmele de pneuri cu lupa. Trebuie să strângă mucuri de țigară, chibrituri de jos? La asta vă gândiți, nu-i așa?

Ochii lui erau provocatori.

– Dar eu, Hercule Poirot, vă spun că nu-i așa! Cluurile sunt aici, înăuntru – aici! și se bătu cu palma pe frunte. Vedeți, nu trebuia să fi plecat din Londra. Ar fi fost suficient să stau liniștit în apartamentul meu de acolo. Tot ce contează sunt micile celule cenușii dinăuntru. În secret și în liniște ele își fac datoria până când deodată cer o hartă, pun degetul pe un loc – așa – și spun: primul ministru e acolo! Și-așa este! Cu metodă și logică poți realiza orice! Répezeala asta fără rost în Franța a fost o greșală – e jocul copiilor de-a v-ați ascunselea. Dar acum, deși poate fi prea târziu, am să m-apuc de lucru în mod corect, dinăuntru. Liniște prieteni, vă implor.

Și timp de cinci ore, micuțul domn a stat nemișcat închizându-și pleoapele ca o pisică, ochii săi verzi străluceau și deveneau tot mai verzi. Omul de la Scotland Yard era evident disprețuitor, maiorul Norman era plictisit și impacientat și chiar eu consideram că timpul trece cu o încetineală obositoare.

În cele din urmă, m-am ridicat și m-am îndreptat fără a face nici un zgomot, spre fereastră. Treaba devenea o

farsă. În sinea mea eram îngrijorat pentru prietenul meu. Dacă eşua, aş fi preferat să eşueze de-o manieră mai puțin ridicolă. De la fereastră am privit fără nici un interes vasul care-i aducea zilnic pe militarii învoiți, înălțând coloane de fum în timp ce acostă la chei.

Deodată, am tresărit la auzul vocii lui Poirot aproape de cotul meu.

– *Mes amis*, să pornim!

M-am întors. O transformare extraordinară avusese loc la prietenul meu. Ochiul său strălucea de emoție, pieptul era umflat gata să plesnească.

– Am fost un imbecil, prieteni! Dar văd lumină, în sfârșit.

Maiorul Norman se grăbi spre ușă.

– Chem mașina.

– Nu-i nevoie. Nu ne trebuie. Slavă cerului că nu mai bate vântul.

– Vreți să mergeți pe jos, domnule?

– Nu, tânărul meu prieten. Nu sunt Sfântul Petru. Prefer să traversez marea cu vasul.

– Să traversăm marea?

– Da. Pentru a lucra cu metodă, trebuie început cu începutul. Și începutul acestei afaceri este în Anglia. Și de aceea ne întoarcem în Anglia.

La ora trei, după-amiază, ne aflam din nou pe peronul de la Charing Cross. La toate intervențiile noastre Poirot se făcu că nu le aude și repeta întruna că a pornit cu începutul, că nu era pierdere de vreme, ci singura soluție. Pe drumul de întoarcere, stătu de vorbă cu Norman în șoaptă și acesta trimise un vraf de telegrame din Dover.

Mulțumită permiselor speciale pe care le avea Norman, am trecut peste tot într-un timp record. La

Londra, o mașină mare a poliției ne aștepta cu niște oameni în haine simple, dintre care unul îi înmână prietenului meu o foaie de hârtie dactilografiată. Răspunse la privirea mea întrebătoare.

– O listă cu spitalele din satele de pe o anumită rază la Vest de Londra. Am telegrafiat pentru ea din Dover.

Am traversat rapid străzile Londrei. Am luat-o pe Bath Road. Am străbătut cartierul Hammersmith, suburbia Chiswick și Brentfordul. Am început să văd obiectivul nostru. Prin Windsor și spre Ascot. Inima îmi bătu puternic. Ascot era locul unde Daniels avea o mătușă. Deci, eram după el, nu după O'Murphy.

Ne-am și oprit la poarta unei vile îngrijite. Poirot sări din mașină și sună. Am văzut cum încruntarea și perplexitatea îi întunecau aerul radios de pe față. Clar, nu era satisfăcut. Deschise cineva. Fu invitat înăuntru. După câteva clipe reapăru, se urcă în mașină, clătinând scurt din cap. Speranțele mele au început să se topească. Era deja trecut de patru. Chiar dacă găsea anumite semne care l-ar fi încriminat pe Daniels, ce rost ar mai fi avut ele dacă Poirot nu putea storce de la cineva locul exact din Franța unde-l țineau pe primul ministru?

La întoarcerea noastră spre Londra ne-am oprit de mai multe ori. Am deviat de la drumul principal de câteva ori și ne-am oprit, de fiecare dată, la câte o clădire mică în care recunoșteam cu ușurință un spital sătesc. Poirot stătea câteva minute și cu fiecare haltă, aerul său radios era tot mai sigur.

Îi șopti ceva lui Norman, la care acesta răspunse:

– Da, dacă o luăm la stânga îi veți găsi așteptând la pod.

Am luat-o pe un drum lateral și în lumina care scădea, am zărit o a doua mașină care aștepta la marginea drumului. Înăuntru erau doi oameni în haine civile. Poirot s-a dat jos, -a vorbit cu ei și apoi am pornit-o înspre nord, cealaltă mașină venind imediat în urma noastră.

Am mers un timp, obiectivul nostru fiind, evident, una dintre suburbiile nordice ale Londrei. În cele din urmă, ne-am oprit la ușa din față a unei case înalte, puțin retrasă de la stradă.

Norman și cu mine am rămas la mașină. Poirot și cu unul dintre detectivi s-au dus la ușă și au sunat. O servitoare îngrijită deschise. Detectivul spuse:

– Sunt ofițer de poliție și am mandat de percheziționare a casei.

Fata scoase un mic țipăt și o femeie frumoasă, înaltă, de vârstă mijlocie, apărură în spatele ei în hol.

– Închide ușa, Edith. Îmi închipui că sunt niște spărgători. Dar Poirot își băgă repede piciorul în ușă și, în același moment, fluieră. De îndată, ceilalți detectivi alergară, intrară în casă, închizând ușa după ei.

Norman și cu mine am petrecut vreo cinci minute blestemând inactivitatea noastră forțată. În sfârșit, ușa se redeschise și oamenii apărură, escortând trei arestați – o femeie și doi bărbați. Femeia și unul dintre bărbați au fost duși în a doua mașină. Celălalt bărbat a fost împins în mașina noastră de însuși Poirot.

– Eu trebuie să merg cu ceilalți, prietene. Dar ai mare grijă de acest gentleman. Nu-l cunoști, nu? *Eh bien*, să ți-l prezint pe *monsieur* O'Murphy.

O'Murphy! Holbam ochii la el cu gura căscată când am și pornit. Nu avea căluș, dar nu credeam că ar fi vrut

să scape. Stătea uitându-se în gol, aproape aiurit. Oricum, Norman și cu mine eram la fel de uluiți ca și el.

Spre surprinderea mea am continuat pe o rută din nord. Deci, nu ne întorceam la Londra! Am fost foarte uimit. Deodată, cum mașina a încetinit, mi-am dat seama că ne apropiam de aeroportul Hendon. Imediat am înțeles ideea lui Poirot. El intenționa să ajungă în Franța cu avionul.

Era o idee întreprinzătoare, dar, de fapt, nepractică. O telegramă ar fi mult mai rapidă. Timpul era totuși. El trebuie să lase altora gloria personală de a-l salva pe primul ministru.

Când am ajuns, maiorul Norman sări afară și un civil îi luă locul. Acesta stătu de vorbă cu Poirot câteva minute și apoi plecă repede.

Și eu am coborât și l-am prins pe Poirot de braț.

– Te felicit, bătrâne! Ți-au spus ascunzătoarea? Dar, uite ce e, trebuie să telegrafiezi în Franța imediat. Vei întârzia dacă te duci personal.

Poirot s-a uitat la mine curios un minut, două.

– Din nefericire, prietene, sunt unele lucruri care nu pot fi trimise prin telegramă.

În acel moment maiorul Norman s-a întors, însoțit de un tânăr ofițer în uniformă de aviator.

– Acesta este căpitanul Lyall, care vă va duce cu avionul în Franța. El poate pleca imediat.

– Încheiați-vă la haină bine, sir, spuse tânărul pilot. Pot să vă împrumut o haină, dacă doriți.

Poirot își consulta ceasul său enorm. Murmură ca pentru sine:

– Da, e timp!

– Exact cât trebuie.

Apoi îl salută cu politețe pe tânărul ofițer.

– Vă mulțumesc, *monsieur*. Dar nu sunt eu pasagerul. Este domnul de acolo.

Se dădu puțin la o parte în timp ce vorbea și o siluetă a înaintat din întuneric. Era cel de-al doilea bărbat arestat, care mersese cu cealaltă mașină și când lumina căzu pe fața sa am exclamat cu surprindere.

Era primul ministru!

– Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi totul, am strigat nerăbdător, când Poirot, Norman și cu mine ne întorceam cu mașina spre Londra. Cum naiba au reușit să-l aducă înapoi în Anglia?

– N-a fost nevoie să-l aducă înapoi, răspunse Poirot sec. Primul ministru n-a părăsit niciodată Anglia. El a fost răpit pe drumul dintre Windsor și Londra.

– Ce?

– Am să vă explic. Primul ministru era în mașina sa, cu secretarul lângă el. Deodată, un tampon cu cloroform i-a fost aplicat pe față...

– Dar, de cine?

– De inteligentul lingvist, căpitanul Daniels. De îndată ce primul ministru a adormit, Daniels îi comunică lui O'Murphy s-o ia la dreapta, lucru pe care șoferul l-a făcut aproape fără să-și dea seama. La câțiva yarzi pe drumul acela necirculat, se afla o mașină mare, aparent în pană. Șoferul acesteia îi semnalizează lui O'Murphy să oprească. O'Murphy încetinește. Străinul se apropie. Daniels se întinde peste fereastră și, probabil, cu ajutorul unui anesteziec puternic, precum etilclorida, figura cu cloroformul se

repetă. În câteva secunde cei doi bărbați neajutorați sunt scoși și transferați în celălalt automobil și o pereche de sosii le iau locurile.

– Imposibil!

– *Pas du tout!* N-ați văzut numere de music-hall-uri în care se imită celebrități cu o acuratețe uimitoare? Nimic nu-i mai ușor decât să întruchipezi o persoană publică. Este mult mai ușor să fie dublat primul ministru al Angliei decât să dublezi pe domnul John Smith din Clapham, să zicem. Cât despre dublura lui O'Murphy, nimeni nu i-ar fi acordat multă atenție decât după plecarea primului ministru și până atunci el ar fi dispărut. El a plecat direct de la gara Charing Cross la locul de întâlnire cu prietenii săi. Intră ca O'Murphy, iese ca totul altcineva. O'Murphy a dispărut, lăsând în urma sa o urmă convenabil de suspicioasă.

– Dar omul care l-a dublat pe primul ministru a fost văzut de toată lumea!

– El nu a fost văzut de nimeni care-l cunoștea personal sau intim. Și Daniels l-a ferit de contactul cu oricine cât a putut de bine. Mai mult, fața îi era bandajată și orice lucru nefiresc în comportamentul său ar fi fost pus pe seama faptului că suferea de pe urma șocului datorat atentatului la viața sa. Domnul MacAdam are gâtul sensibil și, întotdeauna își ferește vocea cât poate de mult, înaintea unui discurs important. Impostura a fost extraordinar de ușor de continuat în Franța. Acolo ar fi fost inutilă și imposibilă, așa că primul ministru dispare. Poliția din țara asta se grăbește să treacă peste canal și nimeni nu-și bate capul să intre în detaliile primului atac. Pentru a menține iluzia

că răpirea a avut loc în Franța, Daniels primește un căluș în gură și este adormit cu cloroform într-o manieră convingătoare.

– Și omul care a jucat rolul primului ministru?

– Se descotorosește de recuzită. El și falsul șofer pot fi arestați ca personaje suspecte, dar nimeni nu va visa să-i suspecteze de adevăratul lor rol în dramă și vor fi în cele din urmă eliberați din lipsă de dovezi.

– Și adevăratul prim-ministru?

– El și O'Murphy au fost duși direct la casa "doamnei Everard" din Hampstead, așa-zisa "mătușă" a lui Daniels. În realitate, ea este Frau Bertha Ebenthal și poliția o caută de câțeva vreme. Este un valoros mic cadou pe care i l-am făcut, nemaivorbind de Daniels! Ah, a fost un plan inteligent, dar el nu s-a putut măsura cu inteligența lui Hercule Poirot!

Cred că prietenului meu i se poate scuza prea bine acest moment de vanitate.

– Când ai început să-ți dai seama de adevărul afacerii?

– Când am început să-l lucrez așa cum trebuie, de dinăuntru! Nu puteam să fac să se potrivească treaba aia cu împușcatul cu restul problemei... Dar, când am văzut că avantajul ei era că primul ministru mergea în Franța cu fața bandajată, am început să înțeleg. Și când am vizitat toate spitalele sătești dintre Windsor și Londra și am descoperit că nimeni, după descrierea mea, nu fusese pansat la cap în dimineața aceea, am fost sigur! După aceea, a fost o joacă de copil pentru o minte ca a mea!

În dimineața următoare, Poirot mi-a arătat o telegramă pe care tocmai o primise. Nu reieșea localitatea

de unde fusese expediată și nu era semnată. Suna așa: "La timp!"

Mai târziu, în ziua aceea, ziarele de seară au publicat un comunicat al Conferinței Aliate. Ele puneau un accent deosebit pe ovațiile ample rezervate domnului David Mac-Adam, a cărei cuvântare inspirată produsese o adâncă și durabilă impresie.

Cuprins

Cântecul lebedei	5
Afacerea de la bungalou	23
Cazul femeii bogate	42
Secretul bătrânului sir Ambrose	61
Vitejia lui Edward Robinson	80
Jane în căutarea unei slujbe	99
Crima din Laburnam	126
Moarte prin înec	144
Cazul intendentei	169
Primul ministru răpit	186

Redactare computerizată: Georgeta Axinte,
Monica Ciutescu, Victoria Stoian
Tehnoredactare: Stelian Ivaşcu
Corectură: Simina Sprinţeroiu, Miruna Sprinţeroiu
Tiparul executat la S.C. "LUCEAFĂRUL" S.A.
Unitatea BUFTEA
Şef unitate: Valentin Popescu

După lectura cărților Agathe Christie,
prima doamnă a genului polițist, nu
ieșim niciodată dezamăgiți

ISBN 973-9086-03-9

Lei 1200

COLECTIA "CHRISTIE" ★ OPERE COMPLETE